PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo | Cena 60 lir | Leto XXIII. Št. 269 (6853) | TRST, torek, 14. novembra 1967

PRED BLIŽNJO ODLOČITVIJO CIPE

Zaradi vojaških služnosti težave za zgraditev protosinhrotrona v Doberdobu

Zaključene delne upravne volitve v manjših občinah Razmerje sil med tremi skupinami pred kongresom KD

RIM, 13. — Ponovno so se razvnele polemike o gradnji protosinhrotrona v Italiji z zmogljivostjo 300 GEW, pri čemer se čujejo glasovi, da je Italija izpadla, češ da do sedaj uradno še ni pristopila k načrtu CERN (evropski svet za atomske raziskave) in ni dokončno odločila, katero mesto kandidira: ali Doberdob, ali kraj Nardo v Pugli. O tem so bile sprožene številne parlamentarne pobude, s strani medministrske komisije za gospodarsko načrtovanje CIPE pa se čuje, da celotna zadeva spada v njeno pristojnost in da bodo razpravljali na prihodnjem zasedanju.

V dobro obveščenih krogih ministrstva za proračun in načrtovanje, ki odločilno vpliva na stališča CIPE, se je v tej zvezi izvedelo, da so socialisti mnenja, da bi bilo treba izbrati Doberdob kot edino kandidaturo in jo tudi odločno podpreti in da je še dovolj časa. Istočasno pa se je tudi izvedelo, da so vedno resne težave s strani vojaških krogov, ki pravijo, da gre za področje, ki je preveč blizu meje in da bi gradnja tako velike naprave onemogočila obrambne naprave na vzhodni meji. Pri vsem tem pa ni povsem jasno, če gre za obrambne naprave izključno italijanskega izvora ali za širše povezave v okviru zavezništev. Na vsak način pa gre za izraz zastarele mentalitete, ki onemogoča jasno stališče glede gradnje tako pomembnega znanstvenega objekta.

Danes so se zaključile delne upravne volitve na 1.786 sekcijah. Volilna udeležba je bila dokaj visoka, saj je dosegla 87,3 odstotka, medtem ko je na istih voliščih pri prejšnjih volitvah znašala 86,9 odstotka.

Tiskovni urad krščanske demokracije je objavil podatke o predkongresnih glasovanjih na pokrajinskih kongresih, kjer volijo delegate za kongres KD, ki se bo pričel v Milanu 23. novembra.

Predkongresi so bili zadnje tri nedelje, tako da je prišlo do izraza 1.528.094 glasov od skupnih 1.568.100 vpisanih članov, ali 97,5 odstotka. Zadnji predkongresi bodo prihodnjo nedeljo v Aosti, Agrigentu, Bocnu in Forliju.

Po teh podatkih je prejela večinska lista tajnika Rumorja 1.070.717 glasov ali 70,07 odstotka, ter 437 delegatov; lista levice je prejela 339.677 glasov ali 22,22 odstotka in 140 delegatov ter končno lista Tavianija 103.000 glasov ali 6,74 odstotka in 43 delegatov. Poleg tega pa je še emilijanska lista, ki je bila sestavljena na pobudo predsednika demokristjanske skupine v poslanski zbornici Zacagninija, prejela 14.700 glasov ali 0,97 odstotka.

Posl. Sarti, ki je med najvidnejšimi pristaši Tavianijeve skupine, je dejal, da so uspehi presegli pričakovanja, češ da so računali, da bodo prejeli 60 tisoč glasov, so pa jih do sedaj 133.400 in 57 delegatov (podatki so drugačni kot podatki tajništva KD, ki je v rokah Rumorja). Predstavniki levice v KD so navedli prav tako nekoliko drugačne od uradnih podatkov, da so prejeli 24,04 odstotka glasov, medtem ko so jih na zadnjem kongresu 1964. leta prejeli samo 19,59 odstotka. Napredek je občuten in pravijo, da že sam po sebi daje jasno sliko, kaj se dogaja v vrstah KD.

Danes so se nadaljevali razgovori med predstavniki sindikalnih organizacij in ministroma Colombom in Martinellijem glede ureditve odnosov z državnimi uslužbenci. Predstavnika vlade sta predložila tabele o plačah, s katerimi pa se sindikati ne strinjajo v celoti in pravijo, da je potrebnih še mnogo pojasnil. V četrtek se bodo sestali, da ugotove, če je možen nadaljen razgovor, ali pa se bodo pogajanja razbila.

Rimski župan Petrucci je danes formalno podal ostavko, da bo lahko kandidiral v parlament na prihodnjih volitvah.

Minister za PTT Spagnolli je odpotoval na Poljsko, kjer se razgovarja o sodelovanju med italijanskim in poljskim poštnim omrežjem, kot to predvideva posebna konvencija, ki so jo podpisali letošnjega septembra.

Kasacijsko sodišče bo jutri pričelo preučevati pritožbo bivšega predsednika CNEN prof. Ippolita, ki ga je prizivno sodišče obsodilo 4. februarja 1966 na pet let in tri mesece zapora. Zaprli so ga 3. marca 1963 z obtožbo, da je porabil nenadzorovano okrog devet milijard lir, pri tem pa tudi, da je poneveril obsežna sredstva, ustanavljal skupaj z očetom fiktivne družbe in da se je okoriščal s položajem. Na prvem procesu so ga obsodili na enajst let zapora.

Robert Anderson pride spet v Kairo

KAIRO, 13. — Egiptovski tednik «Rose el Jusef» piše, da se bo bivši ameriški tajnik za zaklad Robert Anderson vrnil jutri v Kairo na drugi obisk v zadnjih petnajstih dneh. Pogovarjal se bo «z visokimi egiptovskimi voditelji» in voditelji industrije, predvsem petrolejske.

Kakor je znano, se je Anderson med obiskom v prvih dneh novembra dvakrat pogovarjal z Naserjem.

Iz Kaira je odpotoval jemenski ministrski predsednik. Vrnil se je v jemensko prestolnico po posvetovanju s predsednikom Naserjem in z drugimi osebnosti ZAR. Jordanski kralj Husein pa je prišel danes ob povratku iz New Yorka v Pariz. Ni znano, koliko časa se bo ustavil v tem mestu.

Iz Tel Aviva poročajo, da bodo v kratkem imenovali predstavnika izraelskega ministrskega predsednika za vprašanja zasedenih ozemelj. Njegova naloga bo skrbeti za povezavo med predsednikom vlade Eškolom in ministrom za obrambo Dajanom, ki je neposredno odgovoren za upravljanje teh ozemelj. Eškolov predstavnik bo diplomat Moše Sasun.

Ob zaključku zunanjepolitične razprave v izraelskem parlamentu je predsednik vlade Levi Eškol izjavil, da Izrael ne bo opustil «življenjskih strateških prednosti za svojo varnost v zameno za obljube arabskih hinavskih glasnikov». Ponovil je zahtevo po neposrednih pogajanjih. Kritiziral je Sovjetsko zvezo, češ da širi lažne govorice, da namerava Izrael znova napasti.

Wilson o plačilni bilanci

LONDON, 13. — Predsednik britanske vlade Wilson je govoril nocoj na tradicionalni večerji ob umestitvi londonskega župana. Opozoril je, da bodo podatki o britanski trgovinski bilanci negativni, toda hkrati bodo brez pomena zaradi nedavne stavke pristaniščnikov.

Zagotovil je, da se je britanski izvoz zvišal in plačuje 98 odst. uvoza v primerjavi z dvema tretjinama v predvojni dobi. Podrobno je našteval podatke o uvozu in izvozu in je nato izjavil, da je kriza na Srednjem vzhodu stala britansko plačilno bilanco najmanj 100 milijonov šterlingov, ker se je ukinila plovba po Sueškem prekopu in ker so morali kupovati petrolej drugje po višji ceni.

Pripomnil je, da ti dogodki niso spodkopali britanske gospodarske moči in da britansko gospodarstvo v zadnjem letu lahko še bolj konkurira na mednarodnih trgih.

O stavki pristaniščnikov je izjavil, da bo povzročila, da bodo podatki o trgovinski bilanci vsaj za dva meseca skrivljeni.

Wilson je nato naštel več predlogov za tehnološko sodelovanje z zahodnoevropskimi državami in je dejal, da je britanska vlada razpravljala z britanskimi sindikati in s sindikati držav EFTA o ukrepih za uresničenje teh smotrov v industriji.

Pripomnil pa je: «Ena stvar pa mora biti jasna. Ta napredek bo popolnoma zaman, če ne bosta sodelovanje in industrijska integracija mogoča v mejah enega samega industrijskega in trgovinskega trga brez carinskih pregrad in drugih ovir. V interesu Evrope je, da se pogajanja za naš pristop začnejo brez zakasnitve.»

Kritično stališče angleških rudarjev

LONDON, 13. — Sindikat rudarjev je zagrozil, da bodo ustanovili lastno sindikalno politično stranko in da se bodo ločili od laburistov. Do tako ostre zaostritve je prišlo, ker so se razvedeli načrti glede ukinitve proizvodnje v številnih rudnikih, tako da bi ostalo leta 1980 samo še 65.000 rudarjev, medtem ko jih je sedaj 387.000. Sedaj so že stevilne sindikalne sekcije sklenile prekiniti plačevanje članarine stranki. Voditelji sindikata iz Lancashira Joe Gormley pa je izjavil, da zahtevajo spremembe v vodstvu laburistične stranke, drugače bodo rudarji in delavci prisiljeni ustanoviti novo stranko.

Londonski pristaniški delavci so danes sklenili nadaljevati stavko, ki traja že šesti teden. Stavka se nanaša na 5200 pristaniških delavcev in v pristanišču je ustavljenih okrog 20 ladij. Delavci zahtevajo spremembo nekaterih določil normativnega značaja in predvsem pravico, da dokončajo delo na neki ladji, medtem ko delodajalci zahtevajo, da jih lahko premeščajo z ladje na ladjo, kot se jim to zdi potrebno. Delavci so z večino glasov sprejeli sklep o nadaljevanju stavke.

Bomba v letalu

SAN DIEGO (Kalifornija), 13. — V prtljažnem oddelku nekega letala «Boeing 727» je eksplodirala bomba, kar pa na srečo ni imelo hudih posledic. V letalu, ki je prihajalo iz Chicaga v San Diego, je bilo 78 potnikov. Eksplozija je uničila nekaj kovčkov in notranji del prtljažnega oddelka. Toda nihče ni bil ranjen.

Prvi hip ni mogla posadka ugotoviti, za kaj gre. Mislili so, da se je kaka zver rešila iz kletke. Zato so zaprli prtljažni oddelek in telefonirali v Chicago, da zvedo, kaj letalo prevaža. Ko so dobili odgovor, da na letalu ni nobene živali, so zopet odprli prtljažni oddelek, kjer so ugotovili sledove eksplozije. Letalo je redno pristalo v Chicagu. Toda potniki niso mogli dobiti svoje prtljage, dokler jih ni zvezna policija skrbno pregledala.

MOSKVA, 13. — Moskovska «Izvestija» pišejo v zvezi s Satovim obiskom v Washingtonu, da «gre za novo nevarno zaroto med Tokiom in Washingtonom, ki vodi k aktivizaciji japonske udeležbe pri napadalni politiki imperializma v Aziji». List pravi, da po pisanju tiska vsebuje ta zarota tudi izročitev jedrskega orožja Japonski.

DRZEN VLOM V LONDONU

Vrednost plena znaša nad milijon funtov

Vlomilci so vlomili v blagajno velike angleške hranilnice

LONDON, 13. — Vlomilci so vdrli v oklopno blagajno velike angleške hranilnice in izropali okrog tisoč varnostnih skrinjic, od koder so pobrali dragulje, zlato, vrednostne papirje in denar v vrednosti nad milijon funtov (milijarda 750 milijonov lir). Roparji so se poslužili modernega varilnega sistema, časa pa so imeli dovolj, saj je hranilnica zaprta in zapuščena med soboto in nedeljo.

Tako so lepo počasi odprli blagajno, nato pa še posamezne varnostne skrinjice, katerih je bilo okrog 1300. Tla v blagajni so polna raznih manj vrednih draguljev in vrednostnih papirjev, katere je težko vnovčiti. Točne vrednosti izropanih dragocenosti pa še niso ugotovili, ker bodo morali poklicati vse lastnike skrinjic in se z njimi pogovoriti. Hranilnica je v trinadstropnem poslopju, kjer je v pritličju prodajalna z živili in parkirni prostor.

To je po napadu na vlak, kjer so oropali dva milijona 600 tisoč funtov, druga največja tatvina v Angliji.

Požar uničil novo skladišče v Pločah

BEOGRAD, 13. — Eno smrtno žrtev in okrog 25 milijonov novih dinarjev škode je terjal velik požar, ki je včeraj okrog poldne izbruhnil v novem 300 metrov dolgem in 150 metrov širokem skladišču v pristanišču Ploče pri Metkoviću. Gasilcem iz Ploč, Metkovića, Mostarja, Makarske in Splita, pristaniškim delavcem in drugim, ki so takoj pričeli gasiti, požar, ni uspelo rešiti skladišča, ki je v treh urah skupno z blagom namenjenim za izvoz in uvoženim blagom zgorelo. Uspelo jim je samo lokalizirati požar in preprečiti, da se ne razširi na sosedna skladišča.

Po prvih podatkih je poleg skladišča zgorelo 1500 ton bombaža, 2600 ton natron papirja, 36 vreč sode 912 vreč amonijevega hidrata in mnogo lesenega blaga.

Pri požaru je izgubil življenje 19-letni fant iz bližnje vasi, ki je pritekel na pomoč, gasilcem. V naglici, da bi se čimprej pridružil gasilcem, je zadel ob žico električnega daljnovoda, ki je padla na zemljo, in ostal na mestu mrtev.

Požar je posledica nezadostne pozornosti, oziroma nepremišljenosti. V skladišču, ki še ni bilo popolnoma končano, so delavci z varenjem pritrjevali nekatere strešne konstrukcije zelo blizu nad prostorom, kjer je bil vskladiščen bombaž. Čeprav je dežurni gasilec sproti gasil iskre, je verjetno ena teh isker prodrla v balo z bombažem, ki se je kasneje vnel in požrl 25 milijonov novih dinarjev.

Delegacija KP Avstrije na obisku v Beogradu

BEOGRAD, 13. — Na vabilo ZKJ je prispela danes v Beograd delegacija komunistične partije Avstrije pod vodstvom predsednika Franza Muhrija. Med petdnevnim bivanjem Jugoslavije bodo člani delegacije imeli več razgovorov z zastopniki zveze komunistov Jugoslavije, na katerih se bodo seznanili s sistemom delovanja delavskega samoupravljanja in z gospodarsko reformo. Zastopniki zveze komunistov Jugoslavije in KP Avstrije bodo poleg tega izmenjali mišljenja o aktualnih mednarodnih vprašanjih in gibanjih v mednarodnem delavskem gibanju. Poleg Beagrada bo delegacija KP Avstrije obiskala tudi Sarajevo in Novi Sad.

POPRAVEK

V nedeljo je pri podatkih pod sliko, objavljeno na tem mestu, nastala neljuba pomota, ki jo danes popravljamo. Na omenjeni sliki so od leve proti desni: jugoslovanski generalni konzul v Trstu inž. Marjan Tepina, jugoslovanski veleposlanik v Rimu Srdjan Prica, švicarski konzul v Trstu Werner A. Jost, vladni komisar Cappellini in predsednik deželnega sveta dežele Furlanije-Julijske krajine de Rinaldini.

Veleposlanik SFRJ v Rimu Srdjan Prica je v nedeljo zjutraj prisostvoval s soprogo mednarodnemu namiznoteniškemu turnirju za 3. Borovo nagrado. Veleposlanik (na sliki na stadionu «Prvi maj») se je pohvalno izrazil o prireditvi in je Boru čestital k organizacijskemu uspehu

OD VČERAJ V BEOGRADU

Zasedanje mešanega odbora za manjšinska vprašanja

Verjetno bodo razpravljali tudi o neizpolnjeni obljubi o slovenskih strokovnih šolah na Tržaškem in o enakopravni uporabi slovenskega jezika

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 13. — V Beogradu se je danes dopoldne v prostorih protokola državnega tajništva za zunanje zadeve na Terazijah pričel 14. redno zasedanje mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora za manjšinska vprašanja, ki je bil ustanovljen na podlagi določil posebnega statuta spomenice o soglasju.

V jugoslovanskem delu odbora, ki mu predseduje načelnik v državnem tajništvu za zunanje zadeve dr. Zvonko Perišić sodelujejo kot član odbora dr. Ivo Burko, kot namestnika člana Božo Vukobratović in Albert Zornada, kot izvedenca pa Črtomir Kolenc in prof. Stane Mihelič. Italijanskemu delu odbora predseduje opolnomočeni minister v italijanskem zunanjem ministrstvu Gian Luigi Millesi Ferretti. Na današnjem kratkem dopoldanskem sestanku so sprejeli dnevni red, o katerem ni bilo moč zvedeti nič konkretnega.

Kaže pa, da bodo na zasedanju, ki bo trajalo več dni, prevladovala vprašanja, ki se tičejo v posebnem statutu zajamčenih a z italijanske strani še ne izpolnjenih pravic enakopravne uporabe slovenskega jezika v javnih ustanovah in javnih mestih, sorazmerne udeležbe Slovencev v javnih službah in vprašanja šolstva. V zvezi s tem zadnjim bodo bolj kot verjetno ponovno razpravljali o neizpolnjeni obljubi otvoritve strokovnih slovenskih šol, katerih otvoritev italijanska stran povezuje s preselitvijo italijanske gimnazije iz Pirana v Buje, čeprav je z jugoslovanske strani na zadovoljiv način popolnoma rešeno vprašanje šolanja italijanskih dijakov. Zaradi tega se vsiljuje vtis, da je vztrajanje na preselitvi gimnazije samo izgovor, da bi se čimbolj zavlačevala otvoritev obljubljenih slovenskih strokovnih šol v Trstu. Dejstvo je namreč, da je z jugoslovanske strani omogočeno vsem italijanskim dijakom, ki so končali osem razredov osnovne šole, da se svobodno odločijo za nadaljevanje šolanja bodisi na gimnaziji ali na strokovni šoli. Dijakom iz Novega grada, Buj in Umaga je omogočeno ,da z brezplačnim avtobusnim prevozom nadaljujejo študije bodisi na italijanski gimnaziji v Piranu ali na italijanski strokovni šoli v Izoli. Poskrbljeno je nadalje, da se italijanski dijaki, ki prihajajo s področja SR Hrvatske, namesto slovenščine učijo srbohrvaščine. Slovenski dijaki v Trstu, kot je znano, nasprotno nimajo nobenih možnosti nadaljevati študija na slovenskih strokovnih šolah v Italiji.

Odbor bo jutri dopoldne pričel obravnavati vprašanja, ki so na dnevnem redu.

B. B.

Demonstracije v Tokiu pred odhodom Sata v ZDA

Veliko število ranjenih - Izjava štirih ameriških dezerterjev, ki se skrivajo na Japonskem - Trije izpuščeni ameriški poročniki so včeraj potovali skozi Rim v ZDA

TOKIO, 13. — Včeraj so bile v Tokiu pred odhodom ministrskega predsednika Sata v Washington velike demonstracije, med katerimi je bilo ranjenih 362 oseb, od teh 320 policajev. Aretirali so 295 študentov, ki so se bili udeležili demonstracij.

Sato bo ostal v ZDA devet dni. Demonstranti so protestirali proti njegovemu odhodu v ZDA. Ko jih je začela policija razganjati, so močno reagirali in sledili so spopadi.

Med demonstracijami se je zvedelo, da je umrl 73-letni moški, ki se je bil zažgal pred rezidenco Sata iz protesta proti odobravanju ameriške politike v Vietnamu.

Japonski odbor za mir v Vietnamu je danes v Tokiu sporočil, da so 24 oktobra dezertirali štirje ameriški mornarji z letalonosilke «Intrepid», ker nasprotujejo vojni v Vietnamu. Sedaj so skriti v nekem kraju na Japonskem v pričakovanju, da dobijo politično zavetišče na Japonskem ali v kaki drugi državi, ki ne sodeluje v vojni proti Vietnamu. Predstavniki omenjenega odbora so prikazali film, v katerem štirje dezerterji berejo vsak svojo izjavo proti vojni. Dezerterji so 20-letni John Barilla, 19-letni Richard Bailey, 19-letni Michael Linder in 20-letni Craig Anderson. Baile je med drugim izjavil, da je njegov oče poveljnik ameriške mornarice. Dodal je: «Sem Američan, žal mi je zapustiti svoje prijatelje, svojo družino in svojo prihodnost v Ameriki, ker vem, da se ne bom mogel vrniti. Toda rajši vidim, da me označijo za komunista, če je to, kar je potrebno, za konec te vojne in da se Amerika spametuje.»

Na podlagi japonsko-ameriškega sorazuma ne morejo dezerterji dobiti političnega zavetišča.

Iz Sajgona poročajo, da je kolona sajgonskih vojakov padla včeraj v zasedo 179 kilometrov severnovzhodno od Sajgona, ko je šla na pomoč neki drugi sajgonski enoti, ki je tudi padla v zasedo. Sajgonski predstavnik je izjavil ,da so jugovietnamske čete utrpele «težke izgube»

Medtem pošiljajo na področje Dak To okrepitve ameriških in sajgonskih čet, ker pričakujejo tu vsak trenutek veliko ofenzivo osvobodilnih sil, ki delujejo na osrednji planoti. Ameriške izvidnice trdijo, da so opazile premike velikih skupin partizanov na tem področju, kjer se dvanajst dni bijejo srditi boji. Po poročilih ameriških vojaških oblasti je do sedaj padlo 635 partizanov, med Američani pa je bilo 94 mrtvih in 484 ranjenih. Središče bojev je kraj Dak To, ki je eno od važnih ameriških oporišč na tem področju Sinoči so partizani obstreljevali z minometi nekatere ameriške položaje na tem sektorju.

Bolj na jugu so partizani izstrelili preteklo noč 110 granat z minometi proti ameriškemu oporišču 120 kilometrov severnovzhodno od Sajgona. Ranjenih je bilo 28 Američanov.

Ameriška letala so tudi včeraj bombardirala Severni Vietnam, toda zaradi slabega vremena v manjšem obsegu kakor običajno. Med drugim so bombardirala zopet termoelektrično centralo 21 kilometrov severnovzhodno od Hajfonga.

Danes so prispeli na rimsko letališče Fiumicino trije ameriški poročniki, ki so jih bili partizani ujeli v Južnem Vietnamu ter so jih izpustili v soboto. Prepeljali so jih s češkoslovaškim letalom v Bejrut in od tu z ameriškim letalom v Rim, od koder je letalo kmalu zatem nadaljevalo pot v New York.

V Bejrutu je eden od treh izjavil dopisniku nekega libanonskega lista, da je pripravljen zopet prevzeti svoje mesto v Južnem Vietnamu. Drugi ni hotel nič izjaviti, tretji pa je obsodil umazano vojno v Vietnamu in je dodal, da bo ob povratku v ZDA storil vse mogoče, da pomaga tistim, ki skušajo doseči konec te nečloveške vojne.

V Moskvi se je pomočnik sovjetskega zunanjega ministra Novikov pogovarjal s severnovietnamskim zunanjim ministrom. Novikov je odgovoren za program pomoči tujini. Severnovietnamski zunanji minister je prišel v Moskvo ob proslavi 50. obletnice oktobrske revolucije.

ŽENEVA, 13. — V Zürichu so bile v soboto demonstracije špancev, katerim so se pridružili tudi nekateri Italijani. Demonstranti so skušali priti pred španski konzulat, da protestirajo proti Francu in proti aretaciji delavcev in študentov v Španiji. Ko je policija skušala demonstrante razgnati, so sledili spopadi. Policaji so demonstrantom zaplenili osebne dokumene in jih izročili uradu za tujce, toda nikogar niso aretirali.

ZASEDANJE VARNOSTNEGA SVETA OZN

Eban je znova postavil zahteve po zasedenem arabskem ozemlju

Arabci se ne bodo pogajali, dokler se Izraelci ne umaknejo

NEW YORK, 13. — Varnostni svet OZN se je danes ponovno sestal in nadaljeval razpravo o Srednjem vzhodu. Izraelski zunanji minister Aba Eban je izjavil, da bo njegova vlada sodelovala s «posredovalcem» Združenih narodov, samo če mandant, ki ga bo dobil, «ne bo prejudiciral politične linije ali možnosti pogajanj Izraelcev».

Eban je ponovil zahtevo po neposrednih pogajanjih z arabskimi državami in je dejal: «Imamo resne in konstruktivne predloge, ki bi jih postavili med mirovnimi pogajanji s sosednimi državami. Ti predlogi bi bili v skladu z interesi in s častjo vseh držav, ki bi se udeležile pogajanj. Seveda, bomo pripravljeni proučiti ideje, ki nam bi jih neposredno sporočila druga stran, in obrazložiti naše stališče do teh idej.»

«Po mnenju izraelske vlade, je nadaljeval govornik, je mirovna rešitev, o kateri bi se neposredno pogajali, ne samo mogoča, temveč neizbežna.»

Pobijal je zatem obtožbe egiptovskega zunanjega ministra in je trdil, da pade odgovornost za nedavni spopad nad Egipt. Govoril je zatem o «odgovornosti državnikov Kaira v zadnjih devetnajstih letih» in dodal: «Odločeni smo, da se nikoli več ne povrnemo k prejšnjemu stanju nevarnosti in ranljivosti, iz katerega smo komaj izšli. Ta namen bo prevladal nad vsakim drugim pogledom.» Dejal je, da je za Izrael to «višja narodna dolžnost, ki je vredna v sakih naporov in kakršnih koli posledic».

Nato je dejal, da bo Izrael spodolžnost, ki je vredna vsakih nadomestijo mirovne pogodbe, ki naj odpravijo konec vojnega stanja, določijo meje držav sporazumno in naj zagotovijo stalno in zajamčeno varnost». «Z eno besedo, je dejal minister, Izrael zahteva sklenitev mirovnih pogodb z neposrednimi pogajanji z arabskimi državami. Jedro arabsko-izraelskega problema je v tem, da se sporazumno določijo stalne meje».

Kar se tiče izjav francoskega predstavnika, da ne bi bilo realistično zahtevati pogajanja brez umika čet, je Eban pripomnil: «Ne ostane drugega, nego da ga pozovem, naj razume, da ni realistično verjeti v možnost umika brez pogajanj.»

Na koncu je izjavil, da njegova vlada v celoti zavrača načrt resolucije Indije, Malija in Nigerije, tudi zaradi tega, ker je bil pripravljen, ne da bi se posvetovali z Izraelci.

Jordanski predstavnik Rifai je izjavil, da je bistveni pogoj za trajen mir umik izraelskih zasedbenih čet z arabskega ozemlja, ki so ga zasedle po 4. junija. Načelo tega umika so podprle vse članice Združenih narodov na poletnem izrednem zasedanju glavne skupščine. Obtožil je varnostni svet, da s svojo počasnostjo in s svojim obotavljanjem spodbuja Izrael, da izziva resolucijo varnostnega sveta, ki se tiče predvsem beguncev in Jeruzalema.

Zatem je jordanski predstavnik izjavil, da je polovica Jordanije zasedena in da vojaške oblasti preganjajo, trpinčijo in strahujejo prebivalstvo. Na koncu je čianom sveta izjavil: «Nimamo drugega kaj reči. Mi in naše ljudstvo pričakujemo rezultate vaših naporov.»

Bolgarski delegat Tarabanov je označil Ebanov govor za «jasen primer nepopustljivosti izraelskih ekstremističnih krogov, ki so sprožili svetovno kampanjo, da bi dosegli sprejem svojih ozemeljskih zahtev». Zatem je Tabarov izjavil, da so arabske države napravile znatno pot na poti spravi, toda vsaka arabska koncesija zadene ob nove izraelske zahteve. Varnostni svet je nato odložil nadaljevanje razprave na sredo popoldne.

Vatikan in OZN

NEW YORK, 13. — Vatikanski opazovalec v OZN msgr. Alberto Giovanetti je agenciji ANSA izjavil: «Z načelnega vidika ni moč dvomiti, da sveta stolica ne bi imela papirjev v redu, da lahko zahteva sprejem kot države članice Združenih narodov Prav tako se ni bati, da ne bi mogla spoštovati obveznosti, ki jih listina zahteva od držav članic.»

Vatikanski diplomat, ki je komentiral nekatere domneve, ki so jih postavili v rimskih cerkvenih krogih glede razvoja odnosov med OZN in Vatikanom, je dodal: «Zato ne vidimo, zakaj ne bi varnostni svet mogel priporočati glavni skupščini morebitne zahteve za sprejem svete stolice v OZN. Vse to pa s teoretičnega vidika, z vidika prava in mednarodne prakse, ker v sedanjem trenutku je treba upoštevati različno naravo teh dveh ustanov, ki jo je že poudaril papež Pavel VI. v svojem govoru v OZN. Upoštevati je treba tudi bistveno politične funkcije OZN in sredstva, s katerimi razpolaga za njih izvajanje. Ne glede na to pa je znano dobro nagnjenje svete stolice do OZN, ki jo je Pavel VI. imenoval «obvezno pot moderne civilizacije in svetovnega miru».

NA VČERAJŠNJI TISKOVNI KONFERENCI

Dr. Vieri je objavil formulo svojega spornega preparata

Zdravilo sestavljajo čisti alkohol, vinski kis in tinktura podleskovega semena Polemiziral je z raznimi zdravniki in trdil, da je njegov preparat učinkovit

NEAPELJ, 13. — Zdravnik dr. Vieri je danes na tiskovni konferenci izjavil, da je njegovo zdravilo, o katerem pravi, da je učinkovito za zdravljenje raka, sestavljeno iz alkohola, vinskega jesiha in alkalija, ki se dobi iz semena podleska. Snov, ki se dobi iz semena podleska, se po italijansko imenuje colchicina (podlesek je po latinsko colchicum).

Dr. Vieri je to sporočil nocoj na tiskovni konferenci v krožku za tisk. Svojo formulo je tako obrazložil: «V 20 gramov čistega alkohola se doda od 3 do 20 kapljic vinskega kisa in od 3 do 20 kapljic tinkture «colchicine». To mešanico je treba dobro zmešati in dobi se pripravljeno zdravilo.

Zdravilo se jemlje takole: kapniti na jezik od 5 do 20 kapljic omenjenega zdravila dnevno dva meseca zaporedoma. Po dveh mesecih počitka je potrebnih drugih 20 dni zdravljenja. Po novem štirimesečnem počitku, drugih dvajset dni zdravljenja. Zatem pet let vsako leto 20 dni zdravljenja. Zdravljenje se lahko nadaljuje več let brez prekinitve, s tem, da se jemlje dvajset kapljic na leto. To zdravljenje lahko služi kot preventivno sredstvo proti tumorjem.

Kubični centimeter te snovi, je izjavil dr. Vieri, se lahko razredči v 9 kubičnih centimetrih destilirane vode ali fiziološke raztopine ter se lahko uporablja v obliki podkožnih injekcij v dozah po en kub. centimeter na dan. Injekcije ne morejo nikoli nadomestiti zdravljenja z zauživanjem zdravila.

Tiskovno konferenco je organiziral neapeljski dnevnik «Roma» in milanski tednik «Tempo illustrato». V veliki dvorani krožka so se zbrali zdravniki, časnikarji in okoli 200 bolnih za rakom. Nekateri od teh so izjavili, da jih je dr. Vieri ozdravil.

Zatem so Vierija obkolili zdravniki in časnikarji, toda izjavil je, da ne bo odgovoril na nobeno vprašanje in se je naglo odstranil. Konference se niso udeležili univerzitetni docenti in znameniti zdravniki.

Dr. Vieri je v začetku, še preden je obrazložil svojo formulo, izjavil, da «terapevtski proces ni popoln, če ne doseže svobodnega profesionista in občinskega zdravnika» in da je njegova tiskovna konferenca namenjena predvsem tem kategorijam, «ki ne branijo šol ali metod, ali specializacij in ker so prisiljene upoštevati izključno reakcijo bolnika».

Dr. Vieri je nato dejal, da njegova metoda ni nastala v laboratorijih in da nima strupenega učinka, in da sta jo že v začetku podprla ravnatelja državnega zavoda za preučevanje in zdravljenje tumorjev v Rimu prof. Raffaele Bastianelli in Riccardo Moretti, ki sta povabila k poizkusom tudi univerzitetnega študenta, ki je imel za seboj že več let študija o raku. Ta študent je bil on, Vieri, in njegove poizkuse so delali na človeku na ukaz Bastinellija. Financirala jih je država in so dali dobre rezultate. Vieri je dejal, da so se ti poizkusi prekinili «zaradi vmešavanja ambienta in iz upravnih razlogov». Leta 1960 je Moretti skušal poskuse obnoviti, «toda so ga sabotirali».

Zatem je dr. Vieri dejal, da je vedno skrivnost, zakaj niso primarij zavoda za proučevanje raka «Regina Elena» ugotovili ocene profesorjev Bastinellija in Morettija.

Polemiziral je nato v zvezi z raznimi metodami zdravljenja in dejal, da je treba «naglo ravnati, ker umre za rakom nad 100.000 oseb letno». Govoril je zatem o prizadevanjih, da bi se njegova metoda priznala in da je več kot 20 let zahteval pomoč in nadzorstvo, toda zaman, in je pripomnil: «Absoluten molk, molk, ki pokoplje tudi žive.»

Omenil je nato, da je ministrstvo za zdravstvo leta 1966 vprašalo zavod «Regina Elena», ali se lahko obnovijo poizkusi z Vierijevo metodo. Dejal je, da so zahtevali, naj zdravilo preizkušajo na miših, toda on tega ni sprejel. In končno je minister odredil poizkuse v omenjenem zavodu.

Govoril je zatem o «povsem očitnem preziranju tako imenovane uradne, katedrske ali kliniške medicine» do njegove metode in je pripomnil, da se je «komisija pojavila dvakrat v štirih mesecih in pol poizkusov».

Zatem je trdil, da je «komisija, ki je zanikala vsakršno učinkovitost njegovi metodi, obsodila predvsem sebe».

Sledile so zelo ostre in polemične izjave, nakar je dejal, da je njegova metoda «steza v gozdu, t.j. steza, ki bo lahko postala cesta, steza, ki bo lahko služila drugim boleznim in ki se že danes kaže koristna pri artrozi».

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13.5, najnižja 8.9, ob 19. uri 11.6 stopinje, vlaga 80 odst., zračni tlak 1023.9 rahlo raste, veter 4 km jug, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 17 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 14. novembra
Borislava
Sonce vzide ob 7.02 in zatone ob 16.36. Dolžina dneva 9.34. Luna vzide ob 15.24 in zatone ob 4.07.
Jutri, SREDA, 15. novembra
Leopold

GOSTOVANJE, KI BO OSTALO V TRAJNEM SPOMINU

Tudi z drugo predstavo «Kneza Igorja» ljubljanska Opera osvojila naše ljudi

V drugi predstavi so v alternaciji nastopili Edvard Sršen (Igor), Vilma Bukovec (Jaroslavna), Rajko Koritnik (Vladimir) in Božena Glavakova (Končakovna) - Vsestransko odlična predstava

Če je sobotni nastop ljubljanske Opere v Kulturnem domu predstavljal velik kulturni dogodek, kateremu je dala poudarek tudi prisotnost najvišjih tržaških italijanskih in slovenskih predstavnikov političnega, kulturnega in javnega življenja v Trstu, je nedeljska popoldanska ponovitev uprizoritve «Kneza Igorja» pomenila pravo zmagoslavje ljubljanskih opernih umetnikov v našem mestu. Dvorana Kulturnega doma je bila tokrat še bolj kot v soboto premajhna, da bi lahko sprejela vse tiste, ki so prihiteli ne samo iz mesta, temveč tudi iz okolice pa celo iz Goriške, da bi prisostvovali predstavi, in razumevanju pristojnih oblasti se je treba zahvaliti, če so izjemno lahko gledalci napolnili do zadnjega kotička tudi stojišča zlasti na balkonu. Zato lahko mirno ugotavljamo, da tako nabito polne dvorane res še ni bilo vse od njene otvoritve. Pa ne samo tako polne, temveč tudi tako navdušene ne, saj se je ploskanje in odobravanje kar prelivalo od arije do arije in kot v soboto doseglo tudi tokrat višek ob nastopu baletnega zbora in solistov v tretjem dejanju. Kar težko je popisati to navdušeno razpoloženje, ki se je odražalo tudi v številnih komentarjih med občinstvom, da bi takih predstav moralo biti čimveč.

Očitno pa je bilo, da je spontan odmev iz dvorane ugodno deloval tudi na izvajalce, ki so sobotni uspeh še prekosili. Predstava se nam je zdela še bolj sproščena, še bolj ubrana v svoji sklad nosti in v svoji stilni dognanosti, še bolj mogočna v množičnih prizorih, ki so učinkovali v vsej svoji maestoznosti. Prav gotovo pa je na izvajalce ugodno vplivalo tudi dejstvo, da so se pri drugem nastopu bolje znašli v za njih novem ambientu, tehnično in akustično prav gotovo drugačnih lastnosti, kot pa jih imajo izključno opernim predstavam namenjena gledališča. In ravno zaradi tega je treba celotnemu ljubljanskemu opernemu ansamblu izreči še posebno pohvalo, da je znal premagati vse tiste težave, ki nastajajo vsakokrat, ko je treba nastopati v novem ambientu, in nam nuditi predstavi, ki sta v vseh pogledih bili na visoki umetniški ravni.

Pri nedeljski popoldanski predstavi so v solističnih zasedbah nastopili nekateri drugi pevci. Kneza Igorja Svjatoslaviča je pel Edvard Sršen (v soboto Samo Smerkolj), njegovo ženo Jaroslavno Vilma Bukovčeva (v soboto Vanda Gerlovič), knezovega sina Vladimira Igorjeviča Rajko Koritnik (v soboto Rudolf Francl), Končakovno Božena Glavakova (v soboto Nada Sevšek), polovskega krščenca Ovlurja Drago Čuden (v soboto Gašper Dermota).

Edvard Seršen je ugajal zlasti pevsko in njegov visoki bariton je kot ustvarjen za Igorja. Naša simpatična znanka Vilma Bukovčeva (Jaroslavna) nas je ponovno osvojila z milino svojega glasu in kulturo svoje interpretacije, Rajko Koritnik in Božena Glavakova sta prav tako zadovoljila z lepim glasom, medtem ko so tudi vsi ostali, ki so nastopili tudi že v soboto, samo še ponovili, morda še z večjo pevsko zanesljivostjo in igralsko sproščenostjo, svoje velike kreativne sposobnosti, kar velja seveda v enaki meri tudi za zbor in balet, pa seveda za orkester, ki je pod mojstrskim vodstvom direktorja Opere in dirigenta Demetrija Žebreta bil vseskozi tenkočuten izvajalec in interpret zahtevne Borodinove glasbe. Še posebej pa je treba pohvaliti skrbno naštudiranost celotnega dela v najmanjših podrobnostih in odtenkih, tako v orkestralnem kot pevskem in režiserskem pogledu, saj sta bili predstavi (in v nekaterih podrobnostih zlasti druga) vzor muzikalne čistosti in scenske postavitve, ki bi gotovo še pridobila, če ne bi bila iz praktičnih razlogov vezana na dejansko vedno isto scensko konstrukcijo.

Gostovanje naše slovenske Opere iz Ljubljane bo našim ljudem, prav tako pa tudi številnim italijanskim ljubiteljem opernega gledališča, ki so si ogledali predstavi (in med njimi številnim glasbenim kritikom, ki so se v italijanskem tisku tudi zelo pohvalno izrazili o izvedbi) ostalo v najlepšem in dolgem spominu kot izredno umetniško doživetje.

Vodstvo ljubljanske Opere in celoten njen ansabel je lahko prepričan, da si je v srcih naše tržaške slovenske kulturne javnosti zagotovil veliko hvaležnost za to gostovanje, ki naj res ne bo samo enkratno, temveč naj postane redno vsaj enkrat v naši gledališki sezoni. Saj navsezadnje ne gre samo za to, da obiskujejo osrednje slovenske gledališke in druge ustanove nas, kot izven meja matične domovine živeči del Slovencev, temveč tudi za to, da se s kulturnimi gostovanji na najvišji umetniški ravni podirajo predsodki, ki še povzročajo, da smo v očeh nekaterih, pa čeprav k sreči že dolgo več ne merodajnih, nekaj manj kot drugi.

j. k.

DOGOVOR DEŽELE Z CNR

Petletni načrt za rudninske raziskave po vsej deželi

V ta namen bodo porabili 400 milijonov lir ter pričakujejo od tega plodne rezultate

Deželna uprava je sklenila z vsedržavnim svetom za raziskave dogovor za rudninske raziskave o Furlaniji - Julijski krajini na podlagi deželnega zakona št. 28 iz lanskega leta. Program raziskav so poverili prof. Usoniju, ravnatelju študijskega centra za rudnine pri omenjenem svetu, ter ga bodo uresničili v petih letih. V ta namen bodo potrošili 400 milijonov lir.

Okvirni program predvideva predhodne bibliografske in zgodovinske študije, da bi odkrili področja in kraje, katerim so v preteklosti posvečali pažnjo s stališča rudninskih raziskav. V ta namen bodo opravili tudi toponomastične raziskave, da bi preverili, ali so razni podatki v spisih in knjigah točni. Zatem bodo podrobneje pregledali kraje, kjer so že ugotovili morebitna ležišča rud ter opravili geokemične, geofizične in rudoslovne raziskave. Kar se tiče sedimentarnih ležišč, bodo proučili sedimentacijo na Krasu ter opravili geokemične in geofizične raziskave v podzemlju. Za mineraloške in petrografske raziskave bo vsedržavnemu svetu za raziskave pomagal inštitut za rudoslovje in petrografijo tržaške univerze, ki ga vodi prof. Morgante.

Pobuda, kateri se je s posebno vnemo posvetil odbornik za industrijo Marpillero, je zelo zanimiva. Njeni sadovi pa se bodo seveda pokazali v daljšem roku in deželno gospodarstvo bi moralo imeti od tega precejšnjo korist. Pregled vsega ozemlja bo dal po mnenju strokovnjakov plodne rezultate, zlasti ker so metode in tehnika raziskav močno napredovale. V neki svoji študiji pravi prof. Usoni, da so na področju naše dežele v številnih krajih kopali rudo, da pa so potem z izkoriščanjem tal prenehali povsod razen v Rabiju (profesor omenja pri tem tudi Idrijo, ki pa je v Sloveniji), ker je bila tehnika kopanja zastarela, zaradi česar se ni več izplačalo.

Številna ležišča iz preteklosti bi morali z novimi raziskavami ponovno najti. Tako menijo, da bi lahko na kraških področjih našli globlja ležišča boksita, medtem ko so doslej našli le površinska.

● Zaradi gradnje nove stavbe v Ul. Piccardi štev. 17 je župan odločil prepoved parkiranja pred plotom gradbišča, in sicer ob delavnikih od 8. do 15. ure.

Predsednik Tržaškega Lloyda o vprašanjih družb Finmare

Težave zaradi zapore Sueškega prekopa in perspektive za povečanje pomorskega prometa skozi Trst

Na nedeljskem kongresu krščanske demokracije je govoril tudi predsednik Tržaškega Lloyda inž. Bartoli, ki je orisal sedanji položaj družbe in njeno mnenje v zvezi z napovedano preureditvijo dela v okviru štirih družb, ki vzdržujejo tako imenovane pomorske zveze pretežnega državnega pomena. Minister za trgovinsko mornarico Natali je pred dnevi ponovno naglasil, da se s tem vprašanjem že delj časa ukvarjata bodisi njegovo ministrstvo, kakor tudi državna družba Finmare, vendar da nista doslej prevzela v tej zvezi nobene odločitve. Preden se bo ministrstvo lahko izreklo za tako ali drugačno preureditev funkcije v okviru pomorskih prog pretežnega državnega pomena, bo treba namreč temeljito preštudirati celotno vprašanje z njegove politične, gospodarske in trgovinske plati. Ministrstvo in Finmare sledita z veliko pazljivostjo dogajanjem na področjih, koder se odvija poslovanje štirih družb, ki poslujejo v okviru Finmare, ter je pred kratkim pohvalilo eno izmed njih, «Tržaški Lloyd» za hitro in uspešno ukrepanje po zapori Sueškega prekopa, to je v trenutku, ko se je položaj na Srednjem vzhodu, ki je bil že prej napet, definitivno poslabšal.

V zvezi z napovedano preureditvijo poslovanja v okviru Finmare je inž. Bartoli naglasil, da se danes v tej zvezi postavlja vprašanje, kako preobraziti, a hkrati tudi ojačiti štiri družbe pretežnega državnega pomena, upoštevajoč potrebo po razširitvi italijanskega ladjevja in po njegovem stalnem tehnološkem obnavljanju. Ko je govora o «koncentraciji in poenotenju» določenih uradov Finmare, nikakor ni mišljena nobena fuzija prizadetih družb, še manj pa odprava katerega izmed njih. Zakon, na podlagi katerega je bila uresničena Fnimare, je namreč še vedno v veljavi.

Čedalje hujša konkurenca na morjih nalaga seveda tudi Finmare nalogo, da skuša čimbolj krčiti svoje režijske stroške. Na subvencije, ki jih je deležna državna plovba, je treba gledati s tega zornega kota: Tržaški Lloyd je prav pred kratkim izdelal podroben pregled o razvoju tega področja in dokazal, da uživajo družbe pretežnega državnega pomena danes manjšo podporo kakor pred leti, pričenši od leta 1925 odnosno od leta 1936 dalje.

Pomorske zveze pretežnega državnega pomena bo treba v bodoče še znatno potencirati. O tem je govora tudi v petletnem gospodarskem načrtu, v katerem se naglaša, da bo treba v prihodnje pospešiti zlasti poslovanje Finmare na progah z Azijo in Afriko, pri katerih ima besedo prav Tržaški Lloyd. Razvojni načrt se ponovno dotika tega vprašanja v poglavju, kjer je govora o bodočem razvoju trgovinskega prometa skozi tržaško pristanišče. V tem poglavju se naglaša, da je treba okrepiti tukajšnje pristaniške naprave in ojačiti obstoječe pomorske zveze.

Država in njeni pristojni organi proučujejo zdaj celotno področje zvez pretežnega državnega pomena, da bi ugotovili, ali res obstaja pri nekaterih progah tisti pretežni državni pomen, ki opravičuje kritje primanjkljaja za njihovo vzdrževanje. Kar se tiče prog, ki jih vzdržuje Tržaški Lloyd, bo treba kvečjemu zamenjati in spremeniti nekatere proge, jasno pa je, da dosedanji razvoj narekuje potrebo po ojačenju trgovinskega ladjevja družbe. Bilanca Tržaškega Lloyda se je leta 1966 zaključila ugodno, saj je v tem letu družbino ladjevje ustvarilo za približno 4 milijarde lir več prometa kakor v prejšnjem letu. Podoben napredek je bil predviden tudi za tekoče poslovno leto, vendar pa je zapora Sueškega prekopa močno zavrla poslovanje družbe, tako da bodo njeni letni izsledki nujno bolj omejeni. Gotovo je, da se bo letošnja bilanca kljub zapletljajem na vzhodnem Sredozemlju zaključila brez večjega primanjkljaja, za v prihodnje, ko se bo položaj normaliziral, pa bo Lloyd pričel ponovno poslovati z velikim uspehom.

Družbi seveda občutno škoduje dejstvo, da morajo njene ladje pluti slabo zasedene okoli rta Dobre nade, kar povzroča znatno višje stroške in daljšo plovno dobo kakor sicer. Kljub tej negativni plati problema pa obstaja razveseljivo dejstvo, da je blagovni promet Lloyda še vedno zadovoljiv in da potniški promet ni upadel na progi z Avstralijo, na kateri plujeta turbinski ladji «Galileo Galilei» in «Guglielmo Marconi». Tržaški Lloyd namerava v okviru petlenega državnega razvojnega načrta obogatiti svoje ladjevje z nekaj novimi trgovinskimi enotami, ki bodo deloma opremljene za promet s kontajnerji.

Kmalu novo dvigalo v svetilniku

Glavni direktor tovarne dvigal «Sabien» iz Bologne je sporočil tržaškemu županstvu, da so bile 3. novembra odposlane v Trst naprave za obnovitev in modernizacijo dvigala v svetliniku Zmaga». Vse kaže torej, da bo dvigalo v kratkem postavljeno.

Resolucija občnega zbora Slov. skupnosti

Preteklo nedeljo je bil tretji občni zbor Slovenske skupnosti v Trstu, na katerem so soglasno sprejeli resolucijo, s katero občni zbor jemlje na znanje delo dosedanjega sveta in tajništva ter naroča novo izvoljenemu svetu in tajništvu, naj vztrajata pri izvajanju sprejetih sklepov proti kršitvi sporazuma s strankami leve sredine.

Nadalje resolucija zavezuje svet in tajništvo, da v novem položaju proučita najboljši način za nadaljnjo splošno obrambo pravic in koristi slovenske narodne manjšine, kakor tudi prebivalstva dolinske občine.

«Občni zbor je mnenja — nadaljuje resolucija — da je leva sredina, ki je ustvarila novo ozračje v odnosih do Slovencev, kljub velikim težavam najbolj ustrezna za demokratično reševanje važnih odprtih vprašanj slovenske narodne manjšine, če je pripravljena ustvariti otipljive pogoje za dialog ter pospeševanje njenega obstoja in razvoja».

Potem ko resolucija ugotavlja, da sedanje stanje ne dopušča, da bi čakali v nedogled na izpolnitev ustanovih načel iz Londonskega sporazuma za zaščito manjšine, zahteva, da vladne stranke in oblasti sprejmejo brez zavlačevanja ukrepe, da se čimprej izdajo ustrezni zakoni za zaščito narodnih pravic ter kulturnih, gospodarskih in socialnih koristi slovenske manjšine in da z zakonom izvedejo določila Londonskega memoranduma in Posebnega statuta.

Občni zbor poziva v resoluciji svoje predstavnike, da postavijo navedene zahteve v deželnem, pokrajinskem in občinskih svetih.

Sporočeno, nam je bi bilo, da je občni zbor Slovenske skupnosti zaradi pozne ure, do katere se je zavleklo zasedanje, sklenil, da bodo nov svet in novo tajništvo izvolili pozneje.

Na uradu za delo razgovori o podjetju Belfe Export

Na uradu za delo so 10. t.m. razpravljali o položaju v podjetju Belfe Export v industrijskem pristanišču v Žavljah, kjer so delavke že nad mesec dni suspendirane z dela. Ravnatelj podjetja je povedal predstavnikom sindikalnih organizacij, skupini delavk in funkcionarju urada za delo Furlanju, da ni do prvih mesecih v prihodnjem letu možna nobena obnovitev dejavnosti.

Predstavniki sindikalnih organizacij so zahtevali od urada za delo, naj posreduje pri krožnem skladu, ki je finansiral podjetje ob njegovi ustanovitvi, da bi zahteval od ravnateljstva Belfe Export, da izpolni sprejete obveznosti, to je, da da delo delavkam.

Medtem pa se še vedno zanima za stvar deželni odbornik za delo Dal Mas, ki je sporočil sindikatoma, da je osebno interveniral pri osrednjem vodstvu podjetja v Marostici, da bi zagotovili tovarni v Trstu čimprej nova naročila.

Prihodnji teden se bodo delavke sestale na skupščini.

● Pokrajinsko tajništvo FIM-CISL sporoča, da so odložili na 22. november pogajanja med sindikati in Italsider za sklenitev soprazuma o zaščiti naprav o letnih revizijah AVL, o proizvodni nagradi itd. Pogajanja bodo v Genovi.

Duhovnik z Opčin žrtev prometne nesreče

Ko je v soboto 56-letni duhovnik Josip Vidmar z Opčin izven zebrastega prehoda blizu stavbe št. 6/a prečkal Proseško ulico, ga je z vespo TS 35768 povozil 17-letni Giorgio Steffe z Repentabra 34, ki je vozil proti Proseku.

Pri nesreči se je Vidmar pobil po glavi, se ranil po tilniku in zadobil še druge poškodbe. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico in sprejeli na nevrokirurški oddelek.

Slovenski klub priredi danes, 14. novembra ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ulica Geppa 9 okroglo mizo o temi

Gospodarska in kulturna zaščita Krasa

s posebnim poudarkom na arhitekturo, kmetijstvo, turizem in naravne posebnosti Krasa. Člani in ljubitelji Krasa vljudno vabljeni.

Gledališča

Verdi

Drevi ob 20.30 bo tretja predstava Verdijeve opere «Falstaff» za abonma B za parter in lože in abonma C za galerijo. Pri gledališki blagajni se nadaljuje prodaja vstopnic za prosta mesta.

Kino

Nazionale 14.00 17.45 21.30 «Il dottor Živago» Omar Shariff, Rod Steiger, Julie Christie.

Excelsior 15.30 «Il padre di famiglia» Italijansko-francoski eastmancolor Paramount film. Nino Manfredi, Leslie Caron, Ugo Tognazzi, Claudine Auger. Režija Nanni Loy. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 15.30 «Agente 007 si vive solo due volte» Technicolor. Panavision. Sean Connery.

Eden 16.00 «L'amore attraverso i secoli» Eastmancolor sexy film. Elsa Martinelli, Enrico Maria Salerno, Gabriel Tinti.

Grattacielo 16.00 «Questo difficile amore» Technicolor. Nayley Mills, Nywel Bennet, Marjorie Rhodes. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.00 «La 25.a ora» Metrocolor. Goldwyn Mayer. Anthony Quinn, Virna Lisi. Francosko italijanski film. Režija Carlo Ponti.

Alabarda 16.30 «L'assalto al treno Glasgow Londra» Crnobeli film. Zadnji dan.

Filodrammatico 16.30 «Berlino 1945: la caduta dei giganti» Crnobeli vojni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Moderno 16.00 «L'ultimo tentativo» Steve McQueen. Zanji dan.

Cristallo 16.00 «Grand Prix» Technicolor. Trikratna nagrada Oscar. James Garner, Eva Marie Saint, Yves Montand, Toshiro Mifune.

Capitol 16.00 «Bella di giorno» Technicolor. Catherine Daneuve. Jean Sorel Prepovedano mladini pod 18. letom. Film je prejel letos nagrado «Zlati lev» na filmskem festivalu v Benetkah

Garibaldi 16.00 «Amore all'italiana» Technicolor. Walter Chiari, Raimondo Vianello, Paolo Carlini, Vivi Bach. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Aurora 16.00 «Il lungo duello» Technicolor. Yul Brynner, T. Howard.

Impero 16.30 «Il brutto, il bello, il cretino» Technicolor. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia

Astoria 16.00 «Il cantante di luna park» Technicolor. Elvis Presley.

Astra Zaprto.

Vittorio Veneto 16.00 «Il fischio al naso» Technicolor. Ugo Tognazzi, Luisa Franchi, M. Bertoja. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 16.00 «L'invincibile cavaliere mascherato» Technicolorscope. Pierre Brice, Helene Chanel.

Abbazia 16.00 «L'amante indiana» — Technicolor. James Steward, Debra Paget, Jeff Chandler.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Vesna» vabi svoje člane in simpatizerje na posvetovanje o združitvi s prosvetnim društvom «A. Sirk». Sestanek bo danes, 14. novembra ob 20.30 v prostorih Ljudskega doma v Križu.

Razna obvestila

Tržaški filatelistični klub «L. Košir» — Trst, obvešča vse člane in filateliste, da bo redni sestanek jutri, 15. t.m. od 19. do 20. ure v prostorih kluba, Ul. Montecchi 6 (Sv. Jakob). Dospele so novitete, katere lahko člani prevzamejo. Redni sestanki kluba so vsako prvo in tretjo sredo v mesecu ob zgoraj navedeni uri.

* * *

V veliki veži v pritličju Kulturnega doma je eno izmed izložbenih oken prevzel Odsek za zgodovino in etnografijo, ki namerava pred vsako premiero izmenjati razstavljene predmete in dokumente, da se bodo naši prosvetarji nekako mimogrede seznanjali z delom, ki ga opravlja ta odsek.

Darovi in prispevki

Ob obletnici smrti Ivana Pertota darujeta družini Fili in Pertot 3000 lir za Dijaško matico.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

13. novembra 1967 se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 15 oseb.

UMRLI SO: 82-letna Francesca Cobreza vd. Castelli, 69-letna Maria Dambrosi vd. Zoppolato, 81-letna Cosima Aquino vd. Muolo, 82-letna Francesca Kadunc por. Vitri, 69-letni Guido Horvatin, 81-letna Anna Furlani vd. Stefani, 56-letni Andrea Clementi, 72-letni Pietro Negrisin, 75-letni Giorgio Corsi, 79-letna Maria Machnig vd. Valentin, 65-letna Emilia Tence por. Cossutto, 79-letna Olga Fortunat vd. Mattessich, 71-letna Maria Antonia Cossich por. Zangrando, 71-letna Emilia De Mattia vd. Tonelli, 87-letni Giovanni Abrami.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg bolnišnice 8; dr. Tamaro in Neri, Ul. Dante 7.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon Alla Minerva, Trg sv. Frančiška 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; Nicoli, Skedenjska ulica 80 (Skedenj).

PRETRESLJIVA NESREČA V SEŽANI

Mlad Ricmanjec mrtev, drugi pa hudo ranjen pri trčenju avta v drog

Vzroki nesreče še niso znani - Mladeniča sta se vračala iz Ljubljane domov - Jutri ob 15.30 bo v Ricmanjih pogreb nesrečnega Stanka - Zoran pa leži hudo ranjen v bolnišnici

V vsej dolinski občini in še posebno v Ricmanjah, kjer so ju vsi zelo dobro poznali in bili nanju ponosni, je vsakogar močno pretresla strašna vest, da sta se Stanko Krasna in Zoran Hrvatič, 19-letna pridna fanta in vneta nogometaša, člana športnega društva Breg, ponesrečila včeraj ponoči v Sežani na povratku iz Ljubljane. Pri silnem trčenju avtomobila v debel železni drog je bil nesrečni Krasna na mestu mrtev, Hrvatič pa je zadobil zelo hude poškodbe in se v tržaški bolnišnici bori s smrtjo.

Vsi si lahko mislimo, kako hudo sta bili prizadeti dve družini v Ricmanjah. V hiši št. 106 je od včeraj ponoči zavladala trgajoča žalost. Obupana Krasnova mati objokuje svojega sina Stanka. Kolikor pač more jo tolaži starejši sin Mirko. Obup tudi pri Hrvatičevih v hiši št. 85. Starši in sestra so kot iz uma.

Stanko Krasna

Njihov Zoran leži v bolnišniški postelji v predsmrtni nezavesti in zdravniki se nočejo izreči. Prognoza je strogo pridržana.

Težko je verjeti, kako je moglo priti do te nesreče. Vzroki niso bili še ugotovljeni, vendar je zelo verjetno, da je Hrvatić izgubil oblast nad avtom, ker ga je za volanom prijel spanec. Fanta sta se namreč prejšnji petek dopoldne s Hrvatičevim avtom fiat 600 TS 44695 odpeljala v Videm. Šla sta na nabor in bi morala tam ostati do včeraj zvečer. Ker pa je vmes bila nedelja, sta si izposlovala nekakšen dopust in se v soboto popoldne iz Vidma odpeljala naravnost v Ljubljano. Tam sta imela prijatelje in prijateljice, zadržala sta se do pozne ure in sta se šele v nedeljo ponoči vrnila domov. V nedeljo popoldne ju je čakala zahtevna nogometna tekma proti enajsterici Uniona, zato nista smela manjkati na igrišču. Včeraj zjutraj pa bi se morala spet odpeljati v Videm in se predstaviti naborni komisiji.

V nedeljo sta Zoran in Stanko bila že navsezgodaj pokonci. Popoldne sta bila na igrišču. Stanko je v vlogi levega branilca igral v moštvu Brega, ki nastopa v tretji amaterski kategoriji, medtem ko je bil Zoran za rezervo. Po končani tekmi, ki se je zaključila z zmago njunega moštva, sta se fanta preoblekla in se kmalu nato odpeljala proti Ljubljani. V Ljubljano sta prispela okoli sedme ure, se tam zadržala v veseli družbi in se okoli 23. ure vračala domov nič hudega sluteč. Bila sta skoraj doma, ko se je pripetilo nepričakovano. Usoda je hotela, da je nanju v Sežani prežala smrt.

Ko je Hrvatič pripeljal po Partizanski cesti do restavracije Mohorčič, je po vsej verjetnosti od utrujenosti zaspal za volanom. Avto je zato začel voziti vedno bolj hitro proti levi. Po približno 50 metrih vožnje je z levimi kolesi zadel v rob levega pločnika na križišču ceste, ki pelje proti Lipici, in zavozil potem na nasprotni pločnik naravnost v 15 cm debel železni drog reklamnega napisa «Market». Sunek je bil tako silovit, da je drog potegnilo za 30 cm iz tal, sam drog pa se je zaril v prednji del avtomobila do višine ročice za menjavo prestav. V trenutku je bil ves prednji del avta do strehe en sam kup zverižene pločevine, odprla so se vrata in Krasno je vrglo iz notranjosti vozila, vendar ne daleč, ker mu je zvita pločevina ujela noge. Nesrečni fant je bil na mestu mrtev zaradi hudih notranjih poškodb in udarcev po glavi ter raznih zlomov udov.

Na nasprotni strani je stisnilo Hrvatiča. Volan avta je namreč štrlel skozi stransko okno. Nesrečni fant je zadobil hude udarce po glavi, velike rane po tilniku, levem sencu in bradi, desnem zapestju in kolenu. Zadobil je tudi hude poškodbe levega očesa.

V trenutku, ko se je pripetila pretresljiva nesreča, bilo je ob eni in tri minute, sta na pločniku pomaknjeni proti «Marketu» stali dve osebi. Ob pogledu na grozni prizor sta ostali kot pribiti, vendar sta imeli še toliko moči, da sta nemudoma obvestili organe milice na bližnji postaji in reševalno postajo.

Za nesrečnega Krasno ni bilo nobene pomoči več. Bolničarji so, ne brez težav, iz razbitega avta potegnili nezavestnega Hrvatiča, ga z veliko pažnjo položili na nosila in nato v rešilni avto, s katerim so ga z vso naglico odpeljali v Trst. Točno 48 minut po nesreči so Hrvatiča v tržaški bolnišnici nujno sprejeli na nevrokirurški oddelek s strogo pridržano prognozo.

Medtem so v Sežani iz razbitin avta osvobodili Krasnovo truplo in ga prenesli v mrtvašnico na pokopališču. Vse potrebne formalnosti na kraju nesreče so opravili organi sezanske milice in danes ob 9. uri bodo prepeljali v Trst posmrtne ostanke mladega in mnogo obetajočega nogometnega igralca Krasne. Zvedeli smo, da bo pogreb jutri, ob 15.30 iz hiše žalosti v Ricmanjah št. 106.

Včeraj popoldne smo se pozanimali, kako je z nesrečnim Hrvatičem. Njegovo zdravstveno stanje je bilo še zelo resno in zdravniki v bolnišnici skušajo narediti vse, kar je v njihovi moči, da bi mu rešili življenje.

Hrvatič in Krasna sta bila v Ricmanjah vedno za zgled drugim fantom. Oba sta skupaj hodila v ricmanjsko šolo in po dovršeni osemletki sta se zaposlila. Vedno ju je veselil nogomet, zato sta že od prvih početkov bila v vrstah nogometnega moštva Brega. Krasnova mati je z velikimi težavami in muko oba sina vzgojila v pridna in zavedna fanta. Stanko je bil vedno ubogljiv in priden. Zadnje čase je bil zaposlen v kmetijski trgovini Furlani v Ul. Milano, pred tremi dnevi pa je prekinil delo, ker je skupaj s Hrvatičem moral na nabor. V razcvetu mladosti in ko je komaj stopal v življenje poln želja in nad, ga je pokosila kruta smrt in vrgla njegovo mater in brata v neutolažljiv obup zaradi nenadomestljive izgube.

Zoran Hrvatič

Skrotovičeni avtomobil po trčenju v drog

Usodni drog

KONGRES TRŽAŠKE KD

Izvoljeni trije delegati za vsedržavni kongres stranke

Kritika sedanji večini tudi z leve strani

V nedeljo zvečer se je zaključil izredni pokrajinski kongres KD, na katerem so izvolili delegate za vsedržavni kongres stranke, ki bo v kratkem v Milanu. Na kongresu so razpravljali o krajevni in vsedržavni politiki, o najvažnejših problemih italijanske družbe in o krajevnih problemih. Bil je govor o delovanju stranke, o njenem političnem programu in o politiki levega centra. Razprava se je v glavnem vrtela okrog treh resolucij, ki so jih predložile notranje skupine. Za resolucijo večine, ki se zavzema za novo večino levega centra v vsedržavnem merilu, je bil izvoljen kot delegat Arturo Vigini, ki bo predstavljal 2095 glasov, za dosedanjo manjšinsko strujo (nekdanji centristi) je bil izvoljen prof. Redento Romano (795 glasov), za levo strujo pa je bil izvoljen prof. Pio Nodari (740 glasov).

Med diskusijo je deželni odbornik Stopper govoril o strukturah državne ureditve in poudaril nujnost reforme javnih uprav, oziroma celotnega državnega sistema. Dr. Dassovich je med drugim dejal, da je vlada dokazala precejšnjo dejavnost, očital pa je parlamentu nekakšno lenobo. Poslanec Belci je omenil razne težave vlade in parlamenta in pripomnil, da bo zdaj lažja pot za obnovitev države. Dr. Botteri je odločno zavrnil politični dogmatizem in poudaril važnost demokratične dialektike. Deželni odbornik Masutto je omenil važnost in vlogo leve struje v stranki, ki je kot nekakšen kvas in daje nove pobude, programe in načrte. Dr. Pio Nodari pa je med drugim očital dosedanjemu levemu centru, da ni privedel do obnovitve in sprememb v javnem življenju.

25. t. m. slovesna izročitev «Zlatega sv. Justa» prof. Valdoniju

V soboto, 25. t. m. ob 11.30 bo društvo kronistov izročilo na posebni slovesnosti v dvorani tržaške ga občinskega sveta «Zlatega sv. Justa» prof. Valdoniju.

Slovesne izročitve se bodo udeležili poleg članov društva tudi predstavniki oblasti.

Kot smo že pisali, je društvo kronistov sklenilo podeliti vsako leto «Zlatega sv. Justa» najbolj zaslužnemu Tržačanu, ki si je s svojim delom in znanostjo pridobil ugled ne samo v mestu, ampak tudi širom po svetu.

Pojasnila deželnega odbornika za krajevne ustanove Vicaria

Naloge obrobnih uradov odborništva krajevnih ustanov

Za novega načelnika pokrajinskega urada krajevnih ustanov imenovan dr. Rizzetto

Deželni odbornik za krajevne ustanove Vicario se je včeraj prvič uradno sestal z novim pokrajinskim nadzornim odborom, ki izvaja nadzorstvo nad krajevnimi ustanovami v Trstu. Izvoljene člane odbora je tržaški pokrajinski svet zamenjal. Sedaj so v odboru, ki mu predseduje odv. Giorgio Fazzini, naslednji izvoljeni člani: odv. Maggio Relli, dr. Michele Zanetti, odv. Francesco Sferco, prof. Paolo Medani in Claudio Tonel. K tem je treba dodati njihove izvoljene namestnike, ki so: Aleš Logar, Libera Sorini in dr. Claudio Bran. V odboru so končno še trije deželni funkcionarji pokrajinskega urada krajevnih ustanov.

Ob tej priliki je odbornik Vicario predstavil članom odbora novega načelnika pokrajinskega urada krajevnih ustanov dr. Vincenza Rizzetta, ki ga je dodelilo notranje ministrstvo deželni upravi. Zatem se je odbornik Vicario sestal s tržaškim županom Spaccinijem, s predsednikom upravnega sveta združenih bolnišnic v Trstu odv. Morgero in s predsednikom upravnega sveta ECA Scarazzatom, katerim je tudi predstavil dr. Rizzetta. Pri tem je Vicario poudaril, da bo pokrajinskemu uradu krajevnih ustanov načeloval zrel in strokovno zelo sposoben funkcionar, saj je bil dr. Rizzetto podprefekt v Benetkah in Padovi in je bogat z dolgimi upravnimi in pravnimi izkušnjami. Zaradi tega bosta pokrajinski urad in pokrajinski nadzorni odbor sedaj lahko zelo uspešno delovala in tudi sodelovala.

Ob tej priliki je prof. Vicario tudi orisal funkcije obrobnih uradov deželnega odborništva za krajevne ustanove ter nadzornih odborov, kar se sklepov krajevnih ustanov tiče. Na podlagi člena 18 deželnega zakona št. 3 iz lanskega leta predseduje pokrajinskemu uradu (okrožnemu, ko gre za Pordenon) krajevnih ustanov predsednik nadzornega odbora. Ta funkcionalna odvisnost obstaja tudi glede tega, kar se tiče pripravljanja, sporočanja in uresničenja nekaterih ukrepov, povezanih z nadzorno dejavnostjo. Po drugi strani pa je tudi treba, da urad čimprej prouči razne sklepe krajevnih ustanov, tako da se odbor o njih lahko hitro izreče. V vseh pokrajinskih nadzornih odborih pa morajo biti po zakonu tudi načelniki pokrajinskih uradov za krajevne ustanove. Ti načelniki opravljajo zato zelo važne in kočljive naloge, saj mnogo prispevajo s svojim strokovnim znanjem k uspešnemu delovanju nadzornih odborov.

Danes seji deželnega sveta in odbora

Deželni svet se bo zopet sestal danes ob 9.30. Na dnevnem redu ima dva zakonska osnutka o pravnem in mezdnem položaju osebja ter o ureditvi upravnih uradov in uradov deželnega sveta. Poleg tega so na dnevnem redu vprašanja in interpelacije. Končno bodo potrdili inž. Antonina Cuffara za deželnega svetovalca namesto prof. Seme, ki je podal ostavko, ker bo kandidiral za poslanca na listi KPI.

Včeraj zjutraj se je sestala prva razširjena deželna komisija in nadaljevala razpravo o obračunu za leto 1966 in proračunu za leto 1968. V splošni razpravi so spregovorili svetovalci Bacicchi, Bosari in Gefter Wondrich. Komisija se bo zopet sestala jutri popoldne, ko bo spregovorilo še pet svetovalcev, ki so se priglasili za splošno razpravo.

Danes popoldne se bo tudi sestal na redni seji deželni odbor, ki mu bo predsedoval dr. Berzanti.

● V petek, 17. t. m. bo ob 19. uri govoril v glavni dvorani tržaške univerze ameriški pisatelj John Dos Passos, ki bo danes prejel v Rimu od Akademije Lincei nagrado Feltrinelli.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Popolnoma bodo preuredili mejni prehod na Škofijah

Za dela bodo porabili 900 milijonov Sdin - «Primorske novice» slavijo 20-letnico obstoja - Posvetovanja o vprašanju zaposlovanja in brezposelnosti

Priprave za modernizacijo mednarodnega obmejnega prehoda na Škofijah se zaključujejo in vse kaže, da bodo z deli pričeli že prihodnji mesec. Investitorji so Kompas Ljubljana, republiški cestni sklad, republiški sekretariat za notranje zadeve in zvezna uprava carin. Po predvidenih načrtih bodo najprej modernizirali obmejni prehod, razširili glavno cesto in zgradili novi turistični objekt. Cesta za potniški promet bo šestsestezna, to se pravi tri za vstop in tri za izstop. Drugi del modernizacije predvideva gradnjo ceste za tovorni promet ter postavitev novih bencinskih črpalk in drugih objektov. Vsa dela bodo veljala okrog 900 milijonov starih dinarjev. Ker na škofijskem bloku nastajajo znana ozka grla zlasti med turistično sezono, bodo skušali modernizirati blok do junija prihodnjega leta.

* * *

V Piranu se je sestal odbor mednarodne letalske prireditve za jadranski pokal. Ugotovili so, da so ta tekmovanja iz leta v leto potembnejša in da je zato tudi potrebno izboljšati pogoje. Predvsem bodo preuredili sečoveljsko letališče in v ta namen je že pripravljen splošni načrt. To letališče bo v prihodnje upravljal piranski aero-klub, ki bo tudi skrbel za letališke objekte. Zanimiva je tudi zamisel, da bi v prihodnjih letih zgradili v Sečovljah mednarodni aero-camp, za kar se zanimajo zlasti Avstrijci, Italijani in Čehoslovaki.

* * *

Krajevni primorski časopis «Primorske novice» slavijo 20-letnico obstoja. Prva številka «Nove Gorice» — predhodnika sedanjih «Primorskih novic», je namreč izšla 10. novembra 1947 na pobudo tedanjega goriškega okrajnega odbora. Pozneje so se «Primorske novice» združile s «Slovenskim Jadranom» v enoten časopis. V dvajsetih letih obstoja je postal primorski krajevni časnik veren glasnik življenja primorskih ljudi, veren tolmač njihovih prizadevanj in vzponov in tudi kritik njihovih pomanjkljivosti in slabosti. Pridobil si je širok krog bralcev in danes so le redke primorske hiše, kjer ni ob sobotah najavljen obisk stalnega prijatelja «Primorskih novic».

* * *

Predsednik občinske skupščine v Kopru Miro Kocjan je sprejel danes na vljudnostni obisk novega svetovalca za italijansko šolstvo profesorja Ermanna Visintina. Prevzel je mesto profesorja Suadija, ki je odšel na novo delovno dolžnost.

Prof. Ermanno Visintin bo te dni navezal stike tudi s predstavniki šolstva v Kopru in v drugih občinah, kjer so italijanske manjšinske šole.

* * *

Perutninarska farma v Nevrkah pri Pivki namerava prihodnje leto investirati okrog 900 milijonov starih dinarjev za izboljšanje tehnološkega postopka. Farma je zašla letos v težave, ker ni mogla v celoti plasirati svojih izdelkov, tako za široko potrošnjo kot v prehrambeno predelovalno industrijo. Z novimi investicijami nameravajo poceniti stroške proizvodnje in doseči ugodnejšo prodajo. Potrebna bo tudi tesnejša povezava s prehrambeno industrijo, ki bi lahko pokazala več pobude za izdelavo različnih vrst konserv s piščančjim mesom.

* * *

Občinska skupščina Koper je obravnavala vprašanje davčne politike do zasebnih obrtnikov in do kmetov. Ugotovili so več nepravilnosti v zasebnem obrtništvu, ko posamezniki ne prijavljajo v redu dohodkov, ne nagrajujejo pravilno vajencev ter jim ne omogočajo rednega šolanja in podobno. Organi občine bodo morali v prihodnje bolj paziti na ta vprašanja, kar seveda ne pomeni zatiranja pobud na tem področju, ampak le, da se napravi red.

* * *

Vprašanje zaposlovanja in brezposelnosti je bilo v teh dneh večkrat na dnevnem redu raznih posvetovanj. Trenutno je na področju obalnih občin ter na Postojnskem, Bistriškem in Sežanskem okrog 1500 nezaposlenih. Tega števila gospodarski strokovnjaki ne jemljejo tragično, saj 2.3 odst. nezaposlenih na število zaposlenih še ne predstavlja večjega problema. Toda bolj vznemirljivo je, da procent nezaposlenosti ne stagnira, ampak narašča. Pristojni organi so opozorili, da je vzrok temu pojavu predvsem subjektivnega značaja. V mnogih primerih se podjetja ne držijo sprejetih dogovorov o zaposlovanju tukajšnje delovne sile in jemljejo delovno silo iz drugih jugoslovanskih pokrajin. Včasih je to nujno, če primanjkuje zadevna delovna sila, včasih pa je povsem nepotrebno. Problem je nadalje v tem, ker posamezna podjetja delujejo mimo zavoda za zaposlovanje in je zato zelo težko voditi neko koordinirano politiko zaposlovanja. Res pa je tudi, da je na Koprskem še polno možnosti zaposlovanja v turizmu in v terciarnih dejavnostih, potrebna pa je tudi dobra volja podjetij in skupščin, da bi več investirali v zadevne objekte.

* * *

Ribiški dan, ki bi moral biti 15. novembra v Izoli, so prenesli na 18. november. Tega dne bodo v mali dvorani kulturnega doma odprli razstavo Človek in morje, ob desetih pa bo velika pomorska ribiška manifestacija. Predvidevajo tudi več športnih in drugih prireditev. V Izoli bodo 18. novembra postavili številne paviljone in nudili obiskovalcem ribje specialitete. Podjetje Agraria iz Kopra pa bo organiziralo pokušnjo domačih vin.

Smrtna nesreča zaradi prehitevanja pri Štorjah

Pri Štorjah se je v soboto popoldne pripetila huda prometna nesreča, pri kateri je izgubil življenje 25-letni Marko Šarčevič iz Subotice. Ta je proti Postojni vozil fiat 600, v katerem se je peljala njegova 20-letna žena Elizabeta in 39-letna prijateljica Julija Stišič tudi iz Subotice. Ko je Šarčevič privozil v bližino vasi, ga je na ravni cesti z avtom začel prehitevati Romano Škabar iz Repna. Slednji se je pomaknil proti levi strani ceste, toda v tistem trenutku je nasproti z avtom privozil Stanislav Vovk iz Sežane. Škabar se je znašel v škripcih in ko se je skušal spet pomakniti proti desni, je najprej trčil v zadnji del Šarčevičega avta, potem pa še v Vovkovega.

Zaradi močnega sunka je Šarčevičev avto zaneslo na desno, da je s silo treščil v drevo. Vsi trije potniki iz Subotice so zadobili hude poškodbe in so jih odpeljali v izolsko bolnišnico, kjer je Šarčevič po sprejemu podlegel poškodbam. Škabar in Vovk sta se samo lažje ranila. O nesreči je uvedla preiskavo prometna milica iz Postojne.

Hude posledice padcev na domu

Včeraj v teku dneva so prepeljali v bolnišnico štiri priletne osebe, ki so se ponesrečile na svojih domovih. Vse so sprejeli na razne oddelke s pridržanimi prognozami. Na nevrokirurški oddelek so sprejeli 32-letno Francesco Battaglia vd. Valli iz Ul. Lorenzetti 36, ki si je pri padcu v kopalnici povzročila poškodbe po glavi. Na ortopedski oddelek so sprejeli 83-letnega Lorenza Tranija iz Ul. Gatteri 37. Ko je vstal s postelje je spodrsnil in si pri padcu verjetno zlomil desno stegnenico. Isto se je pripetilo tudi 89-letni Teresi Griselli vd. Cilli iz Ul. del Lloyd 3. Zlomila si je levo stegnenico. Na domačem hodniku je padla 84-letna Nora Bruner vd. Depangher Manzini iz Ul. Buonarroti 21 in se pobila po glavi. Njo so pridržali na nevrokirurškem oddelku.

Štivanec hudo ranjen pri trčenju z motorjem v avto

V nedeljo opoldne je 33-letni Franc Legiša iz Štivana z motornim kolesom na obalni cesti trčil v avto, ki je vozil proti Trstu. Pri nesreči se je Legiša pobil po glavi in zadobil zlome udov. Odpeljali so ga v bolnišnico v Tržič in sprejeli na zdravljenje s pridržano prognozo.

V nedeljo ponoči je 17-letni Igor Spacal iz Ul. Boveto 23 z lambreto TS 36051 na cesti med Prosekom in Kontovelom podrl 60-letnega Teodora Pipana s Furlanske ceste 293, ki je hodil ob robu ceste. Pri nesreči si je Pipan zlomil levo nogo in se bo moral na ortopedskem oddelku zdraviti dva meseca.

Ko je v nedeljo zjutraj 54-letna Carla Pesseler iz Ul. Ginestre 7 hodila po Ul. Sant'Ermacora proti tobakarni v Ul. Montorsino, jo je od zadaj podrl približno 20 let star motociklist, ki je po nesreči zbežal. Žensko so prepeljali v bolnišnico, kjer se bo na prvem kirurškem oddelku morala zdraviti 10 dni. Policija išče brezvestnega motociklista.

Goriško-beneški dnevnik

NA MARTINOVANJU SPD V KOBARIDU

Predsednik PZS iz Ljubljane odlikoval tri odbornike SPD

Tajnica Smetova je prejela zlato značko, podpredsednik Kumar in gospodar Čermelj pa srebrno za zasluge na planinskem področju - Sodelovanje moškega mladinskega zbora iz Štandreža

Letošnje martinovanje, s katerim je Slovensko planinsko društvo zaključilo svoje letno delovanje, je bilo še bolj svečano in obsežno kot druga leta. Tudi tokrat je bilo v hotelu «Zvezda» v Kobaridu, kjer se je preteklo nedeljo popoldne in zvečer zbralo skoro 200 članov, prijateljev in gostov. Med predstavniki naj omenimo delegacijo Planinske zveze Slovenije, ki jo je vodil njen predsednik dr. Potočnik, dalje so bili prisotni zastopniki planinskih društev iz Trsta, Kobarida, Nove Gorice, Tolmina in Sežane. Sodeloval je še moški mladinski zbor iz Štandreža. RTV iz Ljubljane pa je povzela nekaj posnetkov za svoj dnevnik.

Prireditev je otvoril predsednik SPD Slavko Rebec s pozdravom vsem navzočim ter poudaril še poseben pomen letošnje proslave, ko bodo prejeli trije zasluženi odborniki odlikovanje.

Nato je predsednik PZS dr. Potočnik izročil zlato značko tajnici društva Jožici Smet, srebrni znački pa bivšemu predsedniku Karlu Kumarju in gospodarju Petru Čermelju za njihovo dolgoletno požrtvovalno delovanje na planinskem področju v okviru SPD. Ta odlikovanja so določili že na skupščini PZS 16. aprila letos v Ljubljani.

Ob tej priliki so čestitali tudi dr. Potočniku k njegovi 60-letnici življenja in 50-letnici planinskega delovanja. Predsednik in tajnica SPD sta mu čestitali v imenu društva, obenem pa so mu izročili značko SPD, šop rdečih nageljnov in košaro z izbranim vinom. Jubilant je bil presenečen ter se je toplo zahvalil, na kar so mu mladi pevci iz Štandreža zapeli «Zadoni nam» in pa «Oj Triglav».

Po tem svečanem delu je sledila tombola s številnimi dobitki, ki so šli v razne kraje in je imela pri njih levji delež mladina iz Štandreža. Pri skupni večerji je zabaval prisotne tudi Ludvik Zorzut s svojimi hudovitimi prigodnicami v verzih. Vmes je Elio iz Podgore s svojo harmoniko skrbel za vedro razpoloženje. Pri prosti zabavi po večerji je zbor iz Štandreža pod vodstvom Franca Lupina ubrano zapel še vrsto drugih pesmi in mladina se je tudi zavrtela, kolikor je dopuščal prostor.

Martinovanje je tako poteklo v pravem planinskem vzdušju, v okusno opremljeni dvorani, za katero je pripravil primerne karikature prof. Kovač iz Ajdovščine. Ob tej priliki so člani in odborniki SPD navezali še tesnejše stike s planinskimi društvi na drugi strani meje kar bo nedvomno v korist pri bodočem delu na tem področju. Martinovanje se je zaključilo v najboljšem razpoloženju okrog 23. ure. Le na povratku so imeli tisti, ki so se vračali z avtobusom smolo, da so bili zapleteni v manjšo prometno nezgodo brez posebne škode in brez ranjenih, ki pa je povzročila, da so se vrnili domov šele zjutraj. To je bilo sicer nerodno zlasti za tiste, ki so morali v ponedeljek zjutraj na delo, vendar pa bodo tudi to nevšečnost kmalu zabrisali drugi lepši spomini.

IZIDI UPRAVNIH VOLITEV

V Romansu levičarska v Villessah uprava KD

Nobenih bistvenih sprememb v primerjavi s poprejšnjimi volitvami

Po volilnih rezultatih v občinska sveta v Romansu in Villessah se položaji niso bistveno izpremenili. V Romansu bo imela levičarska lista «Autonomia Rinascita», na kateri so kandidirali svetovalci KPI in PSIUP, večino svetovalcev (12), krščanska demokracija pa bo v manjšini (3 svetovalci); lista PSU je bila izločena iz občinskega sveta.

V Villessah pa bo imela večino svetovalcev krščanska demokracija, «Autonomia Rinascita» (KPI-PSIUP) pa bo v manjšini.

V Romansu, ki je že dve upravni dobi v rokah levice (sedanja bo tretja) so stranke prejele naslednje število glasov: PSU 205, «Autonomia Rinascita» 838, KD 776.

V Villessah, kjer demokristjani že vse povojno razdobje vodijo občino, je, KD prejela 506 glasov, «Autonomia Rinascita» (KPI in PSIUP) pa 324. Razmerje sil izraženo v številu glasov je sicer dokaj podobno tistemu iz poprejšnjih let, vendar so na sedanjih volitvah volivci oddali zelo veliko preferenčnih glasov.

Župani tržiškega območja zahtevajo protosinhrotron

Včeraj so se na županstvu v Tržiču sestali vsi župani tržiškega območja, med katerimi je bil tudi doberdobski, ter soglasno izglasovali resolucijo, v kateri zahtevajo premostitev vseh težav, da bi se v Doberdobu zgradil protosinhrotron. Resolucijo so poslali predsedniku Moru ter ministrom Colombu, Pieracciniju, Andreottiju, Tolloyu Tremelloniju, Boju in deželnemu predsedniku Berzantiju.

Na začetku svoje resolucije župani ugotavljajo, da vlada še ni izbrala lokacije za ta veliki jedrski pospeševalnik, temveč še vedno vztraja pri dveh kandidaturah v Doberdobu in Nardoju. CERN še ni sporočil svoje dokončne izbire, kar bi morale izvršiti v tem letu.

Podpisniki ugotavljajo, da je vsa pokrajina in še prav posebno Tržiško območje v hudi gospodarski krizi, ki jo protosinhrotron ne bi le odpravil, ampak bi povzročil s svojimi velikimi investicijami dobeseden preokret v našem gospodarstvu, tako da bi bilo mogoče v industrijah, ki bi nastale ob njem, zaposliti naše mladino in visokošolsko izobražene kadre, ki so sedaj prisiljeni emigrirati. Vlada naj definitivno izbere lokacijo v Doberdobu, ki jo tehniki CERN smatrajo za najbolj primerno.

Župani se bodo znova sestali v ponedeljek ob 18. uri.

POKRAJINSKI KONGRES KD

Vloga slovenske etnične skupine in odnosi SDZ do demokristjanov

Ugotovitve odv. Sfiligoja in tajnika stranke dr. Ciana - Za državni kongres izvoljena dva delegata levice in eden desnice

Preteklo nedeljo dopoldne in popoldne je bil v mali dvorani UG v Gorici pokrajinski kongres krščanske demokracije, na katerem so po poročilu tajništva, predložitvi denvnih redov desnice in levice ter daljši diskusiji izvolili tri delegate za državni kongres stranke, ki se bo vršil v Milanu od 23. do 26. t.m. Izvoljena sta bila dva predstavnika levice in sicer Angelo Bot in Giovanni Fragiacomo ter en predstavnik desnice Giovanni De Meo, ki bosta zastopala goriške demokristjane na državnem kongresu v Vidmu.

Kongres se je začel ob 9.45 pod predsedstvom deželnega tajnika stranke Tonuttija. Po uvodnih formalnostih je prosil za besedo odv. Sfiligoj, ki je prinesel kongresu pozdrave Slovenske demokratske zveze.

Odv. Sfiligoj je želel kongresistom plodno in koristno delo za demokracijo in mir. Poudaril je, da tudi SDZ že 20 let vodi borbo za uveljavitev demokratičnih Slovencev v okviru italijanske republike na osnovi demokracije, pravice in enakopravnosti. Pri tem je SDZ prežeta z željo po sodelovanju, ki je končno prišlo do svoje prve faze, že od leta 1958 sodeluje SDZ s krščansko demokracijo ter ima zaupanje v to stranko za dosego tistih pravic, ki pritičejo zamejskim Slovencem. Demokracijo v Italiji pa je treba še bolj okrepiti, zlasti sedaj, ko so osnove drugačne po združitvi socialistov. Slovenci smo že nekaj dosegli na šolskem področju in pri dajanju imen svojim otrokom; uveljaviti pa bo treba še druge pravice, med katerimi tudi rabo slovenščine v uradih in v javnem življenju na splošno.

Govornik je poudaril važnost miru na meji z obojestranskim spoštovanjem pravic in dolžnosti. Prihodnje leto bomo Slovenci Praznovali 1400 let od prihoda v te kraje ter želimo ob ohranitvi svojega jezika, kulture, šeg in običajev sodelovati na osnovi pravice in demokracije. Zaključil je z ugotovitvijo, da SDZ že od leta 1948 svetuje svojim somišljenikom naj volijo demokratične stranke, ter da bo isto storila tudi pri prihodnjih volitvah.

Po tem pozdravu je predsednik podal besedo pokrajinskemu tajniku dr. Cianu, ki je podal svoje poročilo. V njem je poudaril, da imajo demokristjani tri politične izbire: Ekumenski koncil, preiom v svetovnem komunizmu in združitev socialistov. Dotaknil se je tudi odnosov s slovensko narodno manjšino in njeno vlogo. Na osnovi strankinih principov so bili sklenjeni sporazumi in razvil se je koristen dialog. Potrebno pa bo konkretno proučiti zahteve in možnosti za ohranitev etnično-kulturnih vrednot ne v zaprtem krogu ampak v dopolnjeni in razvojni obliki.

Dr. Cian je omenil tudi važnost postavitve protosinhrotrona pri Doberdobu za Goriško in vso deželo, ki bi bil boljše jamstvo za mir kot pa vojaške služnosti.

Kongres se je zaključil z volitvami delegatov okrog 21. ure.

V Tržiču so zaprli sodne zapore

Tržiške sodne zapore bodo v kratkem podrli, na tistem kraju pa bodo zgradili novo moderno stanovanjsko poslopje s trgovinami. Tržiška občinska uprava je že pred časom pripravila načrt za nov zapor, ki naj bi stal okoli 50 milijonov lir. Ker pa bi za njegovo izgradnjo država prispevala premalo denarja, bo načrt najbrž še dlje časa ostal v predalu. Pripornike in zapornike, ki so prestajali kazen v tržiški zaporih, so premestili v Gorico.

Pred dnevi so iz tržiških zaporov odnesli ves uporabni material in opremo, ter ga odpeljali v občinsko skladišče. Od «žalostne vile», kakor so jo tudi včasih imenovali, so sedaj ostali samo še zidovi, ki jih bodo kmalu porušili, da bi pridobili zazidalno površino. V tej zgradbi bo pasaža med Trgom Cavour in Ul. Duca d'Aosta.

V tržiških zaporih so bili samo prestopniki s tržiškega območja. Teh — resnici na ljubo — ni bilo nikoli veliko, tako da je bila ustanova «pasivna». Nič se še ne ve, kdaj bodo zgradili nov zapor. Prostor je občina že pred časom kupila od Banca d'Italia ter bo na njem zgradila tudi sodne urade. Tudi za gradnjo sodne palače nima ministrstvo za pravosodje namena prispevati skoraj ničesar, zato je skoraj gotovo, da celotnega načrta ne bodo nikoli uresničili.

ODOBRENI SKLEPI KRAJEVNIH USTANOV

POTRJEN NAČRT DVORANE V SOVODNJAH

Prednostna lestvica za dijaške podpore

Podaljšek vodovoda iz Jamelj v Devetake

Pokrajinski odbor za kontrolo nad krajevnimi ustanovami, ki mu predseduje odv. Macoratti, je v zadnjih dneh med drugim odobril tudi načrt za gradnjo občinske dvorane v Sovodnjah, ki ga je predložil občinski svet. Kot znano bo dvorana služila za telovadnico in kulturne prireditve ter jo bodo zgradili z deželnim prispevkom. Odobrili so nadalje prednostno lestvico za dodelitev podpore in povrnitev potnih stroškov dijakom te občine za šolsko leto 1967-68. Take prednostne lestvice so odobrili tudi za srednješolce iz *občin Doberdob* in Steverjan. Za Steverjan so odobrili nadalje postavitev ogrevalnih naprav v prostorih osnovne šole in popravilo poslopja.

Za Pevmo so odobrili predlog goriške občine za izredno popravilo tamkajšnjega župnišča. Odobrili so tudi kolavdacijo javne razsvetljave v Gorici, za katero so potrošili 50 milijonov lir.

Za Krmin: Odobritev občinskega obračuna za 1966; oddaja dela za vodni rezervoar in podaljšek vodovodne napeljave; podpore dijakom za 1967-68.

Konzorcij CAFO: vodovodna napeljava od Jamelj proti Devetakom po Dolu ter sporazum za priključitev vojaškega vodovoda na vodno mrežo pri Doberdobu.

Tečaji ENALC

Danes so se pri ENALC v Gorici začeli trije tečaji za strokovno usposabljanje strojepisja, knjigovodij in trgovskih dopisnikov v angleščini. Za enkrat jih obiskujejo samo brezposelne osebe. Vpis v tečaje in obisk je brezplačen, prav tako tudi učne knjige in didaktični material. Pouk je pozno popoldne in zvečer. Za obiskovalce izven Gorice je predvideno povračilo potnih stroškov. Na voljo je še nekaj prostih mest, prijave sprejemajo v ENALC, Ul. Mazzini 4., tel. 51-31.

● V bolnišnici so pridržali 66-letno Clementino Order iz Moše, ki je padla v Ul. Nizza ter se udarila v glavo. Okrevala bo v 10 dneh.

Kino

Gorica

VERDI. 16—22: «Goal!», dokumentarni film s svetovnega nogometnega prvenstva, italijanski film.

CORSO. 15.00: «Blow-up», V. Redgrande in D. Hemmings. Ameriški barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 17—22: «Dolci vizi al foro», Buster Keithon in Zoro Mostel, ameriški barvni film, prepovedan mladini pod 14. letom.

CENTRALE. 16.30—21.30: «Devilman Story», Guy Madison in Lis Barrett, ameriški kinemaskopski barvni film, prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA. 17—21.30: «Per un pugno di canzoni», Vivi Bach in Remo Palmer, italijanski barvni film.

Tržič

AZZURRO. Zaprt.

EXCELSIOR. 16—22: «Il sudario della mocchia», v barvah.

PRINCIPE. 17.30—22: «Il moralista», Sordi in De Sica.

Ronke

EXCELSIOR. Zaprt.

RIO. 19—21.30: «Operazione diabolica», R. Hudson.

DEŽURNE LEKARNE

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna SORANZO, Verdijev korzo 57 — tel. 28-79.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Rismondo», Ul. Toti 50.

V RONKAH

Danes ves dan in ponoči je odprta v Ronkah lekarna «Allastazione» dr. Mattitija, tel. 75046, Ulica Garibaldi.

Darovi in prispevki

V spomin na pokojnega Josipa Plesničarja daruje dr. Lambert Mermolja 2.000 lir za Dijaško matico.

IZPRED TRŽAŠKEGA POROTNEGA SODIŠČA

Razprava proti mlademu Alžircu ki ga dolžijo ropa in posesti orožja

Zaslišavanje obtoženca in številnih prič

Včeraj se je pred tržaškim porotnim sodiščem (predsednik Rossi, prisedni sodnik Ligabue, tožilec Tavella, zapisnikar Cicarelli, obramba Kostoris) začela obravnava proti 23-letnemu Alžircu Saidu Bougvelji iz kraja Thnes v Alžiriji. Mladenič, ki je po poklicu tekstilni tehnik, se nahaja v koronejskih zaporih od 27. junija lani.

Preiskovalne oblasti (policijski organi, državno tožilstvo in preiskovalni sodnik) ga dolžijo, da je zagrešil lani v našem mestu vrsto hudih prekrškov.

Bougvelja je predvsem obtožen, da je 3. junija lani oropal Livio Tollentino por. Bonato, ki je lastnica tobakarne v Ul. Milano 4. V poznih večernih urah, ko je bila ženska sama v tobakarni ter se je pripravljala, da zapre prodajalno, je Bougvelja stopil v tobakarno ter baje z revolverjem v roki zahteval od nje, naj mu izroči ves denar. Malo pozneje se je polastil ročne torbe, ki je bila na mizi, ter zbežal. V torbi je ženska imela baje srebrn pribor za šminkanje, osebno izkaznico, obmejno prepustnico, pet čekovnih knjižic (dve sta se glasili na «Banca Commerciale Italiana», dve na «Banco di Sicilia» in ena na Tržaško hranilnico — Cassa di Risparmio). V torbi pa je ženska imela še denarnico z nekaj več kot 8000 lirami in poleg tega še nekaj več kot 200.000 lir. S to vsoto bi morala naslednji dan nakupiti poštne znamke zase in za neko znanko, ki je tudi lastnica tobakarne (sedaj v bližini sodišča). Prijateljica ji je izročila za nakup znamk 85 tisoč lir. Tedaj neznani ropar se je polastil vseh teh predmetov ter urno zbežal.

Dan pozneje je prišlo do zagonetne tatvine v trgovini, ki je last Margarite Claudio v Ul. 30. oktobra 14. V trenutku, ko se je neznanec prikradel v trgovino, so bile tam lastnica, njena 89-letna mati in še neka njuna dobro znana odjemalka. Nenadoma je lastničina mati vzkliknila: «S prodajalne mize mi je nekdo odnesel zeleno denarnico iz plastike. Nisem opazila nikogar, ki bi se prikradel v trgovino, videla sem le temno senco.»

Alžirca so končno obtožili, da je nosil pri sebi pištolo kalibra 7.65, s katero je baje ustrahoval Tollentinovo.

Bougveljo so policijski organi aretirali šele 25. istega meseca v nekem hotelu v Grljanu. Med tem je bil mladenič zapustil naše mesto. Pri nekem podjetju je najel avto z evidenčno tablico iz Neaplja ter se odpeljal v Jugoslavijo. Klatil se je sem pa tja (baje je bil tudi v Bolgariji). V bližnji Istri je spoznal neko dekle, s katero se je vrnil v Trst. Policijski organi so oba prijeli v Grljanu, toda dekle so takoj izpustili.

Vsa zadeva se je potem zapletla, ker je Bougvelja izjavil, da je Tollentinovo poznal že prej. Tisti dan je žensko baje vprašal za denar ter se tudi polastil torbe. Zanikal pa je na vsak način, da bi se polastil 200.000 lir.

Na včerajšnji obravnavi so porotniki zaslišali obtoženca (tolmačil je za francoski jezik Andrej Kenda agent turistične policije). Porotniki so se zanimali za vrsto okoliščin. Predvsem so hoteli zvedeti, zakaj obtoženec prav tisti večer, ko je napadel Tollentinovo, ni nosil pri sebi orožja, medtem ko ga ni nikoli puščal v svoji sobi v hotelu. Mladenič je odvrnil, da je Tollentinova dobro vedela za orožje, ker ga je pač videla v njegovi sobi.

Porotniki so nadalje zaslišali Tollentinovo, ki je z nasmehom na obrazu pobijala vse obtoženčeve trditve. Dejala je, da mladeniča prej sploh ni nikoli videla.

Nato so porotniki zaslišali še lastnico trgovine v Ul. 30. oktobra, ki je ponovila že omenjene obtožbe.

Zasedanje porotnega sodišča se je nadaljevalo včeraj popoldne. Porotniki so zaslišali številne osebe, ki so bile priča dogodkov, ki zadevajo obtožnico prot iBuogvelji. Pričala sta tudi funkcionarja sodne policije kapetana javne varnosti dr. Cappa in karabinjerski maršal Tosoni.

Po zaslišanju vseh prič je predsednik porotnega sodišča dr Rossi sporočil, da se bo obravnava nadaljevala danes popoldne ob 17. uri spričo raznih zadržkov, ki zadevajo razne člane sodišča, ki nastopajo na tej obravnavi. Jutri popoldne bo spregovoril javni tožilec in takoj nato pa obtožečev zagovornik.

Ni izključeno (toda zelo malo verjetno), da bi prišlo do razsodbe danes zvečer.

Zahvalna nedelja v Štandrežu in Sovodnjah

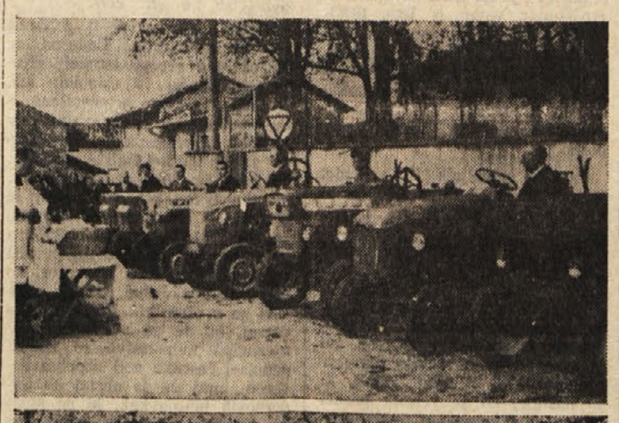

Kot v Gorici in v drugih krajih po Goriškem so v nedeljo direktni obdelovalci praznovali zahvalno nedeljo tudi v Štandrežu in Sovodnjah.

V Štandrežu so na posebnem vozu razstavili najznačilnejšo povrtnino lastne proizvodnje in pa živega pičulata. Poleg so na posebni mizi razstavili vzorce vinskega pridelka in traktorje. Po blagoslovitvi in pokušnji kruha in vina so okrog poldne zaključili slovesnost v gostilni pri Lutmanu, kjer je imel krajši nagovor na zbrane goste predsednik društva Pavletič. Govoril je tudi predstavnik pokrajinskega nadzorništva dr. Jacob o pomenu modernega kmetijstva in o ukrepih, ki so v ta namen potrebni.

Še poseben poudarek je imela slovesnost, ob 11. uri dopoldne, v Sovodnjah, kjer so ta dan praznovali tudi svojega patrona sv. Martina. Na trgu pri cerkvi so razvrstili traktorje in druge stroje, pred nje so postavili mizo z novim vinom in domačim koruznim kruhom (pečenim v peči na drva). Po cerkvenem obredu, ki ga je opravil domači župnik, se je zgrnila okrog mize množica vaščanov za «pokušnjo». Prisotni so bili župan in številni občinski svetovalci.

PREJŠNJO NOČ PRI KRMINU

UKRADLI SO 1400 M ŽICE VODA VISOKE NAPETOSTI

Vod je dovajal električni tok črpalkam, ki potiskajo nafto v ceveh naftovoda

Neznanci so v noči od nedelje na ponedeljek odnesli pri Krminu žico visoke napetosti, po kateri se napajajo z elektriko črpalke za naftovod. Zavoljo okvare so se ustavile črpalke, ki potiskajo nafto po ceveh.

Tatovi so z napravami, kakršne uporabljajo delavci za vzpenjanje na električne drogove, splezali do žic ter jih prerezali z izoliranimi kleščami. Povzpeti so se morali vsaj na deset drogov visokih pet metrov, da so lahko odnesli 1400 metrov žice. Ukradena bakrena žica tehta 320 kg ter je vredna okoli 100.000 lir. Karabinjerji iščejo tatove, ki so z dokaj nenavadnim dejanjem oškodovali ENEL in družbo za čezalpski naftovod.

Trčenje vozil pri letališču

Pri goriškem letališču je v soboto zvečer taunus 28-letnega Rafaela Gergoleta iz Doberdoba od zadaj trčila v giulio trgovskega zastopnika 58-letnega Gaetana Meglio iz Trsta, Ul. Piccardi 18. Pri trčenju je nastala ogromna škoda, ki jo cenijo na približno pol milijona lir. V trčenju se je Gergolet udaril v brado; v civilni bolnišnici v Gorici so mu rano obvezali in ga poslali domov na zdravljenje: okreval bo v 6 dneh. Meglia in njegova žena se nista poškodovala.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 14. t.m. s pričetkom ob 18. uri Warner film:

RINGO E GRINGO CONTRO TUTTI

Igrata RAIMONDO VIANELLO in LANDO BUZZANCA

KINO «IRIS» PROSEK

Predvaja danes, 14. t. m. s pričetkom ob 19.30 Technicolor film:

LO SPETTACOLO PIÙ AFFASCINANTE DEL MONDO

Najboljši cirkusi in najboljši cirkuški umetniki v svetu.

DE GAULLOVI ODPOSLANCI V BAGDADU

Gospodarski prodor Francije na S. vzhod

Vtem ko se francosko odposlanstvo pogaja z iraško vlado o izkoriščanju nafte, pa Washington ostro protestira, a London in Haag «ljubeznivo» zahtevata uradnih pojasnil - Kakšno je gospodarsko in politično ozadje afere

Brž ko se je izvedelo, da so de Gaullovi petrolejski odposlanci prispeli v Bagdad, je v Washingtonu, Londonu in Haagu nastal preplah. Kaj hoče de Gaulle? Nam hoče morda odvzeti, ukrasti «našo» nafto?

Razburjenje in strah nista brez razloga .Številni doplomati, najrazličnejši strokovnjaki, množica «turistov», ki so se nenadoma povsem «slučajno» znašli v glavnem mestu Iraka, vsi ti so potrdili, da se gospod Vincent Laburet, de Gaullov diplomat in danes visok voditelj CPF (Compagnie Francaise des Petroles) pogaja z iraško vlado o eksploataciji nafte v bližini Rumaile.

Amerikanci so, razumljivo, takoj ostro protestirali. Britanci in Nizozemci pa od francoske vlade «ljubeznivo» zahtevali, da se jim to uradno pojasni. Ali bodo ameriški protest in britansko-nizozemska vljudna opozorila de Gaullu preprečili uspešen zaključek začetih pogajanj? Tako na primer kot je to pred kakimi šestimi meseci na enak način, na istem mestu ter v zvezi z istim vprašanjem uspelo preprečiti Fanfaniju? Toda de Gaulle in Fanfani ne reagirata na isti način na ameriški protest. Razen tega se je Fanfani pogajal prej, de Gaulle pa po izraelsko-arabski vojni.

Da bi bilo moč razumeti bistvo najnovejše petrolejske afere, se je treba spomniti na dogodke iz leta 1961. Tedaj je general Kasen, iraški predsednik, nacionaliziral 99,5 odst. naftnih površin, ki so bile v zakupu «Iraq Petroleum Company» (IPC).

IPC je mednarodni konzorcij, katerega lastniki so nizozemski «Shell», britanski «British Petroleum», ameriška «Esso» in «Mobil», francoska petrolejska družba CPF in iraški kapitalist Gulbenkijan.

Ta družba je bila vzela v zakup — do leta 2000 — pretežni del iraških površin, ki se zanje predpostavlja, da bi bilo tu moč odkriti nafto. Vendar pa bi se samo z 0,5 odst. eksploatacije pridobilo okrog 65 milij. ton surove nafte letno. To predstavlja samo majhen del iraških naftnih rezerv. General Kasen je nacionaliziral vse, razen teh 0,5 odstotka površine, ki so v času nacionalizacije bile že eksploatirane.

Neposredno po nacionalizaciji, je iraška vlada predala kapital nacionalni petrolejski družbi. Za izkoriščanje nafte, pa je potreben velik kapital, množica inženirjev in tehnikov, potrebna so transportna sredstva in trgovinska mreža. Nacionalna petrolejska družba pa vsega tega ni imela. Potrebovala je, potemtakem, pomoč od zunaj.

Takoj so se v Bagdadu znašli predstavniki malone vseh svetovnih petrolejskih velesil, izvzemši one, ki so bile od nacionalizacije prizadete. Najresnejši kandidati so bili Sovjetska zveza, Japonska in Italija. V pogajanjih, ki so trajala zelo dolgo, so Italijani šli najdlje in sredi maja letos so že bili na tem, da podpišejo dokončno pogodbo. Lastniki IPC, še prav posebej Amerikanci, pa so silovito napadli Italijane ter jih «prepričali», da od tega odstopijo.

Potem je prišla izralsko-arabska vojna, ki je marsikaj na Srednjem vzhodu spremenila. Sredi septembra letos so prišli v Pariz trije iraški ministri, ki so generalu de Gaullu izročili poslanico generala Arefa, v kateri je iraški predsednik — hkrati s priznanjem, ki ga izreka Franciji spričo njenega stališča do izraelsko-arabske krize — izrazil željo, da bi obe deželi vzpostaviti tesnejše gospodarsko sodelovanje ter v zvezi z izkoriščanjem nafte zaprosil za gospodarsko pomoč.

Kmalu je de Gaulle poslal v Bagdad posebno vladno odposlanstvo, zatem pa še delegacijo SPF na čelu z Vincentom Laburetom. De Gaullovi predstavniki so zelo naglo — mnogo hitreje od Italijanov — zaključili načelna pogajanja ter takoj pristopili k izdelavi kompletnega načrta za izkoriščanje naftnih polj na jugu Iraka, blizu Rumaile, nedaleč od Basre.

V tistem trenutku so Američani energično protestirali na Quai d'Orsayu, Britanci in Holandci pa «ljubeznivo» zaprosili, da bi se jim pojasnilo, kaj Laburet dela v Bagdadu. Seveda se de Gaullu nikamor ne mudi niti z odgovorom na ameriški protest niti s pojasnilom na britansko-nizozemsko prošnjo za uradno pojasnilo, pač pa docela mirno nadaljuje svoje delo.

Afera ima svoje ekonomsko in politično ozadje. Rezerve v okolici Romaile se cenijo na okrog milijarde ton. Po sedanjih cenitvah bi se tu letno ton lahko pridobilo 20 milijonov ton nafte, kar pomeni, da omenjene rezerve zadostujejo za nič manj kot petdesetletno izkoriščanje. Če Francija z Irakom omenjeno pogodbo zaključi, kar je, kot se zdi, skoraj gotovo, ji bo mogoče kriti ne samo svoje lastne potrebe, marveč tudi pretežni del onih petih članov skupnega tržišča.

Vendar je afera pomembnejša glede na njene politične posledice. Predvsem dokaj bučno, domala spektakularno, napoveduje povratek Francije na Srednji vzhod, od koder je ta bila pred desetimi leti nekako izgnana. Vrhu tega bo de Gaullov sporazum z Irakom neprijeten precedens za vse, ki se danes tamkaj nahajajo. Prvič v petdesetletni zgodovini naftnih vojn bo namreč zdaj nekdo okrnil doslej nedotakljivo načelo fifti-fifti v porazdelitvi dobička. To je najbolj prizadelo Anglo-Amerikance. «De Gaulle nas je izdal», pravijo le-ti.

V resnici pa je vsakdo vedel — tudi Washington — da de Gaullovo nevtralno stališče do izraelsko-arabske vojne ni bilo samo gola demonstracija samostojnosti in neodvisnosti, marveč tudi potrditev določene politike, v katere temeljih so trdno vzidani tudi francoski ekonomski interesi. Kljub temu pa ni nihče — tudi ne Washington — predpostavljal, da bo de Gaulle tako naglo začel z iztirjevanjem dividend.

M. BESLAČ

Znana filmska igralka Dominique Boschero se zdaj namerava posvetiti javnemu delu. Kandidirala je na upravnih volitvah v občini Pomaro. Izjavila je, da se namerava boriti za enakopravnost provansalskega jezika. Na sliki z zaročencem Claudiom Volontèjem

ZDRAVNIKOVO MNENJE

NEKAJ O GLIVIČNIH BOLEZNIH KOŽE

Glivične bolezni ali mikoze so se v zadnjih dvajsetih letih tako zelo razširile, da lahko brez pretiravanja trdimo, da ima vsak tretji človek kakšno glivično bolezen. Vendar so pa to v večini primerov tako neznatni pojavi, da jih odkrijemo le z izredno natančnimi preiskavami. Važno je, da vemo, da se včasih še tako neznatni simptomi nenadoma poslabšajo in jih potem moramo zdraviti.

Kožne glivice se prenašajo od živali na človeka in od človeka na žival. Važen izvor so domače živali, predvsem govedo, psi in mačke. Glivice se lahko pojavijo na površini kože, v laseh in na nohtih. V članku bomo največ govorili o glivičnih obolenjih vrhnje plasti kože, tako imenovanih epidermofitijah, ki so najbolj razširjene.

Za rast in razmnoževanje glivic je osnovni pogoj vlažna okolica. In to na tistih delih telesa, kjer se koža dotika kože in kjer znoj najbolj počasi izhlapeva. Zaradi tega srečujemo te glivice med prsti rok in nog, na notranji strani beder in okrog spolovil. Glivice se pa tudi lahko pojavilo na tistih delih kože, kjer se znoj najbolj izloča, se pravi na dlaneh in stopalih. Pri tistih ljudeh, ki se jim roke in noge zelo potijo, so glivične bolezni bolj razširjene, kot pa pri onih, ki se ne znojijo. Normalna koža se invaziji glivic upira; koža namreč vsebuje tanek maščobni sloj, ki preprečuje glivično rast. Pri glivični infekciji imajo poleg povzročitelja važno vlogo še tudi drugi dejavniki, tako vlažna okolica, potenje, preozka ali pretopla obleka, čevlji in nogavice, ki zraka ne propuščajo itd.

Normalna porozna obleka vpija v sebe znoj, kolikor se že ni prej izločil v obliki vodnih par. Iz takšne obleke bo znoj hitro izhlapel. Če pa na primer nosimo gumijaste škornje, je cirkulacija slaba in je torej razumljivo, da so mikotična obolenja pri tistih ljudeh, ki morajo zaradi svojega poklica nositi gumijasto obutev, zelo pogosta. To velja predvsem za delavce v klavnicah, za rudarje, ribiče, lovce itd. Tudi čevlji z gumijastimi podplati so neprimerni za tiste, ki se potijo, kajti ti ljudje so zelo dovzetni za glivične infekcije. Moderne nogavice iz umetnih vlaken, kot perlon in najlon, imajo poleg mnogih ugodnosti tudi veliko neugodnost: nepropustne so. Moderna industrija skuša ta problem nekako rešiti, toda zaenkrat še ni uspehov. Vlažna koža ima mnogo neugodnih strani: njen rožnat sloj se lahko razmehča, tako da glivice prodro vanj in najdejo tu ugodna tla.

Roževinasta plast in maščobni sloj na koži se lahko oškodujeta še na druge načine :na primer, s prepogostim umivanjem rok zaradi dotika rok z apnom, cementom, bencinom, trikloretilenom itd. Zaradi tega je priporočljivo mazanje rok z zaščitno kremo.

Znano je, da se glivice zelo rade nasele med prsti nog. V takih primerih koža navadno pobledi in se zdebeli tako, da je videti kot bi bila opečena, ter se lušči in poka. Često se zgornja plast kože popolnima odlušči, pojavijo se mokra mesta na koži, ki so zelo boleča. Takemu poslabšanju je velikokrat vzrok napačen način zdravljenja.

Zdravljenje glivičnih obolenj je relativno enostavno, vendar ga mora vršiti zdravnik. Če se poskuša kdo zdraviti sam z raznimi antimikotičnimi sredstvi, se utegne rado zgoditi, da se bo stanje poslabšalo.

Preprečevanje glivičnih obolenj je zelo težko, glivice so namreč precej odporne ter se lahko obdržijo v nogavicah in čevljih po več mesecev. Sodobni način življenja (šport, kopanje v morju in v kopališčih, taborjenje ipd.) nudi mnogo priložnosti za infekcijo in širkos vate, ki smo jo namočili v skupnih kopalnicah in sicer preko lesenih podnožnikov. Čevlje lahko razkužimo tako, da vložimo vanje kos vate, ki smo jo namočili v 2-odst. raztopino formalina. Dezinfekcija nogavic je težja, kajti sodobnih nogavic ne moremo «prekuhati», navadno pranje glivic ne uničuje, dezinfekcijska sredstva pa nogavice pokvarijo.

Dr. S. B.

12. SOŠKA BITKA (KOBARID, 24. OKTOBRA 1917)

Kako in zakaj je Badogliovo topništvo (okoli 600 topov) popolnoma odpovedalo

Razporeditev sil med italijansko in avstrijsko-nemško vojsko
Kljub porazu so bili italijanski generali zelo samozavestni

Zelo šibka točka je bila pri Bovcu glede na zvezo s karnijsko fronto. Tu je na 100-kilometrski fronti bil XII. a.z. Šla je preko «Kaninskega vozla» (Caviglia l.c. str. 64), mi bi natančneje rekli čez prelaz Prevala (med Prestreljenikom in Lovpo). Tudi za ta odsek ni bilo nikakih rezerv ne v Reziji ne v Reklanivi (Roccolana) ne v Dunji (Val Dogna). Umik z Rombona bi odprl poti, res preko Učje ali Rezije, vendar pa bi v dolino Bele in do srednjega Tilmenta, in Karnija bi bila tako odrezana.

Avstrijske in nemške sile

Dan za tem, ko je pobegli romunski oficir podal svoje poročilo Italijanom (zaplenili so ga nato na poveljstvu IV. a.z. v Kredu Nemci), so poveljniki nemških in avstrijskih armadnih zborov prevzeli poveljstva sektorjev pred Tolminom in Bovcem.

Začnimo na severu, pri Bovcu. General Krauss je od Bovca do Krna razpolaga' s tremi divizijami in pol, s 40 bataljoni. Imel je 433 topov in 10 minometov. Cilj je bil, prodreti čez Bovec in zasesti Stol, priti po eni strani v Kobarid, po drugi v Rezijo in zahodno Benečijo

Od Krna do Čiginja pred Volčami je grupa Stein, III. bavarski a.z., imela 4 divizije, 40 bataljonov in pol, 529 topov in 158 minometov. Odpreti cesto Tolmin-Kobarid, zasesti Kolovrat do Matajurja — to je bila njena naloga.

Grupa Berer je imela le 2 diviziji z 20 bataljoni 276 topovi in 24 minometi saj je bil njen odsek le nekaj kilometrov pred Sv. Lucijo (danes Most), pa do Čiginja. Smer prodora: vzhodna Beneška Slovenija čez Ježo.

In slednjih še grupa Scotti s XV. armadnim zborom z eno avstrijsko in eno nemško divizijo med Mostom in Selom pred Avčami, kjer naj bi 20 bataljonov s 350 topovi in samo 12 minometi odprlo pot čez vrhove Žiblje, Grad in Globočnjak v dolino Idrije. (Vsi podatki po Delmensingenu in Kraussu).

Pri teh silah je bila hudo ogrožena 50. italijanska divizija pred Bovcem, na katero sta merili kar dve Kraussovi diviziji: «Edelweiss» in 22. Schützen. Toda v najhujšem položaju je bila 19. Villanijeva divizija pred Volčami (XXVII. a.z., Badoglio) in 46. italijanska divizija IV. a.z., ki je držala Sleme-Mrzli vrh, saj so na ti dve diviziji padli kar obe nemški grupi Stein in Berer. Tu je prišlo še najprej do zloma fronte Tolmin-Kobarid. Drugotnega pomena je bil Kraussov prodor skozi bovško kotlino.

Zmeda pri ital. vrhovnem poveljstvu in pri poveljstvu II. armade

Ko so 20. oktobra. najbrž šele 21. oktobra, zvedeli za podatke romunskega oficirja, ni bilo več kaj razmišljati. Cadorna se je vzgibal, ali... poslal je lepo okrožnico, «priporočilo» — raccomandazione, pravi Caviglia (l.c. str. 79), ubogemu Cavaciocchiju v Kred. (Ta je bil znan kot generalzgodovinar vojne iz leta 1866). Cavaciocchi je za slabosti svojih položajev itak vedel. Bolj «učinkovit» je bil Cadornov ukrep, da je s tridentinske fronte odpoklical 62. divizijo in VII. grupo alpinov... Prišli so, vendar prepozno.

Capello, poveljnik II. armade, je tudi mislil na Cavaciocchija in njegov zbor, saj je bil njemu podrejen. Poslal mu je pomoč 34. divizije. Le poveljstvu je uspelo priti dan pred napadom, 23. oktobra; enote divizije (brigada Foggia, 2. in 9. bersaljerski polk) pa so kapljale pozneje, že v dobi napada in poveljstvo IV. a.z. jih je zdrobilo in razmetalo sem ter tja in mašilo z njimi vrzeli, ki so nastale, ko je veletok predrl jezove. 34. divizija ni imela artilerije ne služb.

Bolj temeljit se je zdel drugi ukrep generala Capella. Zaukazal je, da se VII. a.z., ki ga je dobil na razpolago od Cadorne 17. oktobra, razporedi nad desnim bregom Soče kot neka druga fronta od Ježe na jugu do Matajurja na severu, da bi kril hrbet 19. Villanijevi diviziji pred Volčami-Tolminom, in 43. in 46. diviziji IV. a.z. na Krnu, Slemenu-Mrzlem vrhu. Ali... enote tega VII. a.z. so tudi šele prihajale. Bile so to brigade Arno, Firenze, Elba od 3. divizije; brigada Salerno in 4. brig. bersaljerjev od 63. divizije). Še na dan napada niso bile vse na svojih mestih. Branile naj bi črto, ki je gledala proti Soči, proti vzhodu, napadene pa so bile po glavnem prodoru pri Tolminu, z juga, torej v hrbet in bok. Tako se je zgodilo brigadi «Salerno», ki je prišla na Matajur ponoči od 25. na 26. oktober, dan pred napadom in še razgledala se ni prav, ko ji je v hrbet padel s svojim oddelkom nadporočnik Rommel, ki je prišel iz vasi Jevšček pri Livku.

Posebno povelje bi bilo moralo biti dano italijanski artileriji, da bi prav in pravočasno odprla zaporni ogenj na sovražnikove izhodiščne točke, na zbirališča čet, strelne jarke. Caviglia ima o tem v svoji knjigi kar dolgo, nepotrebno študijo (l.c. str. 84-96). Cadorna je konkretno dal o tem neko povelje, ali splošne linije. Bilo je zato na poveljniku II. armade, da ga bolj konkretizira in ta je to izvršil. Na sestanku vseh svojih podrejenih generalov v Čedadu 23.X. je dal, vendar le *ustno* kar dober, določen ukaz, ki so ga vsi preslišali, zlasti, kakor poročajo nekateri viri, general Badoglio in nekaj manj Cavaciocchi. In zgodilo se je, da je pri Tolminu Badogliova artilerija popolnoma molčala. Caviglia meni, da bi Capello moral dati povelje *pismeno*. Italijanski pisci se razpisujejo in iščejo vzroke zlasti za popoln molk Badogliovih 600 topov. Rečeno je bilo tudi, da so varčevali z municijo za možno protiofenzivo itn. Dejstvo je, da pred Bovcem, kot bomo videli pozneje, italijanski topovi v začetku odgovarjajo, nato obmolknejo. Toda Badogliovi topovi so molčali in zgodilo se je, da mož, ki je po kobariškem zlomu postal celo podnačelnik vrhovneg štaba, pod fašizmom maršal, ob padcu fašizma pa predsednik vlade, ni imel v noči od 24. na 25. oktober nič več od svoje artilerije, razen protiletalske baterije (glej Silvestri l.c. str. 363 in 437) Ubogega Cavaciocchija pa je že Cadorna 26. oktobra odstavil in zamenjal...

Caviglia tu zopet zapoje svojo staro pesem: «Nismo imeli defenzivnega čuta» (l.c str 92) in še: «II. armada ni imela defenzivne izkušnje, saj je bila vedno v ofenzivi» (isti l.c str. 119).

Govorili pa so vsi ti generali zelo samozavestno. Cadorna je 23. oktobra zvečer izrekel: «Nobenega strahu...!» Capello: «II. armada je odlično pripravljena...» Cavaciocchi se je kar zgubil v retoriki: «Sovražnik je brez moči, da bi vojske Italije zmogel... Poklical je Nemce na pomoč... Mi mu bomo pokazali... Naj le pridejo...» (Citiram po Kraussu l.c. str. 15). In prav 24. oktobra je v rimskem parlamentu govoril vojni minister. Bilo je zvečer, ko je general Giardino izrekel: «Govori se o ofenzivi... Naj le pride napad, mi se ga ne bojimo.» V njegovem ministrstvu so zbirali podpise, čestitke nad uspelim govorom, mož pa je obstal ob Cadornovih brzojavkah, ki so kratko poročale o predoru... Ne več Bovec, ampak Žaga, ne več Tolmin, pač pa je bil v nevarnosti že Kobarid.

Strašno presenečenje

Glavna poteza vsakega napada, še bolje ofenzive, mora biti — *presenetiti* sovražnika. Nemcem in Avstrijcem je to uspelo. Prvič, nihče ni vedel za premike 14. nemško-avstrijske armade. Kaj je o tem zvedela italijanska obveščevalna služba, smo že zapisali. Caviglia pove: «Sovražnik je izvršil svoje priprave za napad brez motenj do zadnjega trenutka.» «Ni mu ostalo, kot da gre v napad v popolni organski sestavi in v veliki premoči» (l.c. str 119). — Pozneje, po predoru so italijanski poveljniki pisali, da je Avstrijcem in Nemcem pomagala megla, ki je onemogočila delovanje italijanskega letalstva. Res, vendar ni šlo le za meglo, šlo je za dež in nalive, ki so ovirali tudi sovražnika (Krauss piše o tem dosti).

Niso pa zaznale prenapolnjenih sovražnikovih jarkov niti italijanske enote med 21. in 24. oktobrom. Okrepljene artilerije niso zaznali, ker je ta zelo previdno preizkušala na novo postavljene topove, ki so s posameznimi streli tipali za svojimi določenimi cilji za napad, ki se bo začel 24. oktobra.

Tako je bil avstrijsko-nemški artilerijski ogenj za Italijane veliko presenečenje. Zdi se, da so italijanski poveljniki računali, da bo artilerijski napad trajal dalj časa; mogoče celo dan. Bobnel pa je le v dveh presledkih po nekaj ur. 24. oktobra od ene ure dalje, ko so padale samo plinske granate, namenjene italijanski artileriji in poveljstvom Nato v jutru od šeste ure dalje, ko so tolkli vsi topovi in minometi Bila je prav sovražna artilerija, ki je pretrgala vse zveze med italijanskimi poveljstvi. Bili so kot v temi: Cadorna v Vidmu, Capello v Čedadu, Cavaciocchi v Kredu, Badoglio, ki je begal okrog Kambreškega med zaselki Kosi in Ligom in ni mogel več dati svoji artileriji povelja, da naj strelja, strelja...

Najhujše presenečenje pa je bil sektor napada. Na najšibkejšem mestu je 24. oktobra udarilo enajst sovražnih divizij na 4 italijanske divizije na 44 kilometrov dolgi fronti od Bovca do Tolmina. Le tu je bil pravi udarec! Caviglia (l.c. str. 48) piše celo le o 3 italijanskih divizijah in šteje le: 50. divizijo pri Bovcu, 19. pri Tolminu in 43. pri Drežnici. Izpusti 46., ki jo pa na skici (str. 69) pravilno prikaže.

Višek vsega presenečenja pa je bil — *pohod po dolini.* Ubogi Cadorna! Ne bom glede tega citiral Gattija, ki v svojem dnevniku piše, da mu je še zvečer 24. oktobra trdil, da «taktika ne more zmagati nad strategijo». To se pravi, po tem načelu je še dokazoval nemožnost pohoda po dolini.

Na Banjščicah pa je medtem stalo 9 italijanskih divizij. Seveda so bile tudi te napadene in so v svoji premoči napad odbile... Toda *odločal je preboj v gorskem svetu in to po dolinah.*

IVO JUVANČIČ

(Nadaljevanje sledi)

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 14. NOVEMBRA 1967

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 12.00 Iz slov. folklore - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Orkester Casamassima - 17.20 Slovenščina - 17.30 Trio Mediolanum - 17.40 Dr. D. Sedmak: Osnove psihologije - 17.50 Ljudske pesmi - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Flavtist Miloš Pahor - 18.55 Orkester Sciorilli - 19.10 Plošče za vas - 19.30 Znane melodije - 20.00 Šport - 20.35 De Falla: «Lutkovno gledališče mojstra Pedra» - 21.20 Motivi 22.00 V. Peričić: Godalni kvartet v d-molu - 22.30 Orkester in zbor - 22.45 Črni cvet.

Trst

12.05 Plošče 12.25 Tretja stran - 13.15 Juke box - 13.40 Levi: «Tre personaggi manzoniani» - 14.00 Radijska priredba.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Plošče - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Argentinski tangi - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Pevci lahke glasbe - 14.00 Za mlade poslušalce - 14.15 Mladinski zbor - 14.45 Za prijetno razpoloženje - 15.30 Iz operetnega sveta - 16.30 Tretja stran - 16.45 Poje Marjana Radev 17.15 Orkester - 17.40 Polke in valčki - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Poje G. Becaud - 22.10 Trobentač Chet Baker - 22.35 Glasba za lahko noč.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Šola - 10.35 in 11.00 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 14.40 Ital. popevke - 16.00 Program za mladino - 16.30 Nove francoske plošče - 17.20 Radijska priredba - 17.35 Izvajanja Chopina - 18.15 Glasba za mladino - 19.35 Luna park - 20.20 Mozartova «Figarova svatba».

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.40 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Roman v nadaljevanjih - 11.00 Filmske novosti - 11.45 Pesmi desetletja - 13.00 Rita Pavone in Teddy Reno - 14.04 Juke box - 15.00 Vrtiljak pesmi - 16.05 Rapsodija - 16.38 Glasba po željah - 17.55 Jazz - 18.35 Enotni razred - 20.40 Orkester - 21.00 Poljudna enciklopedija - 21.10 Jazz - 21.50 Plesna glasba.

III. program

10.00 Dve Bachovi sonati - 10.25 Brucknerjeva simfonija štev. 7 - 12.20 Beethoven in Mendelssohn - 13.35 Vivaldijeve skladbe - 14.30 Schubert: Alfonso ed Estrella - 15.30 Resna glasba - 16.15 M. Zafred, variacije - 17.20 Angleščina - 17.45 Hačaturjanov koncert - 18.15 Gospodarska rubrika - 18.45 Sodobna arhitektura - 19.15 Koncert - 20.30 Ruska revolucija - 21.00 Monteverdijeve skladbe.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.08 Naši solisti v komičnih operah - 8.55 Radijska šola - 9.25 Tri slovenske skladbe - 9.40 Cicibanov svet - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Orkestralni spored - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Kmečki ansambli - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 J. Gregorc: Predrzni zajček - 14.25 Popularna glasba - 15.40 V torek na svidenje! - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Simf. orkester RTV - 18.00 Aktualnosti - 18.15 C. Cvetko: Prleška gostüvanjska suita; V. Žganec: Pesmi iz Medjimurja - 18.45 Dr. M. Čopič: O prihodnosti jedrske energije - 19.00 Lahka glasba 20.00 A. T. Linhart: Miss Jenny Love - 21.00 Pesem godal - 21.15 Deset glasov - 22.15 Jug. glasba - 23.05 L. Gross: Saburova domovina.

Ital. televizija

17.30 Dnevnik - 17.45 Program glasba - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Leza najmlajše - 19.10 Komorna sage - Diemoz: Turcaret - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 TV pošta - 22.15 Cantautrici.

Jug. televizija

22.30 Poročila - 9.40 in 14.50 TV šoli - 10.35 in 15.45 Angleščina - 11.00 in 16.10 Splošna izobrazba - 18.00 in 19.25 Poročilo s plenuma CK ZKS - 18.15 Galerija Jaki v Nazarjih - 18.30 Filmska komedija - 19.00 Obzornik - 20.10 «Veliki mož», film - 21.40 Kulturna panorama.

Učitelj Gianni Milano je zelo priljubljen med svojimi učenci. Predvsem zaradi svojega prijateljskega odnosa do njih, a tudi zaradi svojega načina oblačenja, ki je domala povsem antikonformistično. Tu ga vidimo sredi njegovih učencev

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Otresite se nervoznosti pred nekim važnim srečanjem. Razčistili boste situacijo med vami in ljubljeno osebo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Spričo nepredvidenih okoliščin, pospešena uresničitev nekega vašega načrta. Zagotovljen lep uspeh v novem okolju.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Nekaj važnih srečanj in razgovorov. Preveč ste širokosrčni.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne sprejmite tjavdan neke ponudbe. Poglobilo se bo neko prijateljstvo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne ukrepajte sami, marveč samo skupno s sodelavci. Čustveno boste bolj razgibani.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Potrebna je uskladitev razuma in delovne zmogljivosti. Skušajte si pridobiti zaupanje nekega novega prijatelja.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Pri izpolnjevanju obveznosti, ne pozabite na svoje koristi. Preveč zanemarjate neko dragoceno zavezništvo.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Priporočljiva je največja previdnost v zvezi z neko dokaj nejasno ponudbo. S slabim razpoloženjem ne boste rešili ničesar.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Ne dramatizirajte težkoč, s katerimi se morate spoprijemati. Pazite bolj na svoje zdravje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Uresničili boste neko svojo staro zamisel. Ugodne okoliščine za vse mlade zaljubljence.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Svetovati bi šlo več vztrajnosti pri opravljanju poklicnega dela. Pohvalite one, ki to zaslužijo.

RIBI (od 20.2 do 20.3.) Napredek za vse osebe, ki se ukvarjajo z razumskim delom. Lepo vzdušje v družini.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Rolando Mascarin v «Občinski»

Kulturna prisotnost Rolanda Mascarina se je pri nas občutila že med njegovim šolanjem na tržaški šoli za umetnost. Ni pa ta dvaindvajsetletni mladenič le slikar, ki je prejel že nekaj lepih nagrad. Nekateri spisi in mnoge oddaje radia o furlanski umetnosti razkrivajo prepričevalno moč njegove besede. Zato se nam sam predstavlja tudi v katalogu razstave v Občinski galeriji. Za dvema razstavama, prva v «Alcione», druga pa lani v piranski galeriji, je sedanja prikaz nadaljnjega Mascarinovega razvoja in nov prispevek pop-artnemu dojemanju likovnosti. Seznanja nas pa tudi s «starejšimi» deli, izpred dveh treh let, bolj reliefnega videza, medtem ko so tu primerki, ki gredo nekaj metrov v višino in širino.

So torej plastike, za katere je furlanski Center plastičnih umetnosti priredil, v sklopu osmih mladih, potujočo razstavo. Kjer bi, vzemimo v delu «Naraščanje cen», zadostovalo pozlačeno sadje v košarici, razširja temo z dodajanjem «lresničnega pohištva, ki je pri «Interieru» oblazinjen stolec. Vse pa z namenom, da nam bi na «medianistični način posredoval tu sedanjosti nastrojenje, ki so ga dobi. predmeti ustvarjal v svoji dobi. Kot pravi sam slikar, je to zopetno ovrednotenje zavrženih predmetov v emotivnem pogledu. Torej prav nasprotno surovosti prednašanja ameriškega pop-arta. Za tak postopek je Mascarin preveč prefinjen ustvarjalec, kar se jasno odraža v vseh prikazanih delih, sestavljenih z veliko ljubeznijo do nekaj obdelanih prvin. V njem je skusa kirurga in čarovnika, ki skuša nakaženo rojenemu pop artu naravnati hrbtenico in iz upornega kričanja njih pobudnikov uglasiti prijeten napev.

Vendar pa je tu treba iskati novi izhod iz pop-arta verjetno v tistih novih ustvaritvah, v katerih so zeskupki, po nekdanji uporabnosti delo nasprotujočih si zavrženih izdelov tovarniških in obrtnih izdelkov, vsi enotno prepleskani z nevtralno barvo. Tako ustvarja Mascarin novo celotnost presenetljivih plastik čisto umetniške uporabe za gledalce. Predmeti, ki bi sicer lahko spadali v muzej, postajajo s tem zopet sestavni del našega življenja. Velja pa to le za umetniško zelo občutljive ljudi. Edino ti morejo n.pr. v delu «Splošna bolnica» ali «Fodjetje Benito in Adolf» slutiti vso tragiko nasilno uničenih življenj še polnih svetlih upov na boljšo bodočnost in pri tem obenem umetniško uživati.

MILKO BAMBIČ

šport šport šport šport šport šport

OB NAVDUŠENJU IGRALCEV IN GLEDALCEV ZAKLJUČEN
3. MEDNARODNI TURNIR NA STADIONU «PRVI MAJ»

Ištvan Korpa (Olimpija) osvojil Trofejo Bora

Ostali pokali so šli v Turin, Gliwice, Ljubljano, Kranj in v Mursko Soboto - Veleposlanik SFRJ Srdjan Prica obiskal turnir

Predsednik Bora izroča trofejo Korpi

Navdušenje v nedeljo popoldne v dvorani stadiona «Prvi maj», kjer so bile finalne tekme mednarodnega turnirja za 3. Borovo nagrado. Pokalov in nagrad so bili deležni vsi najboljši: Ištvan Korpa in Edvard Vecko, oba člana ljubljanske Olimpije, sta odnesla levji del: prvi je osvojil glavno nagrado Trofejo Bora za zmago med prvokategorniki, Vecko pa pokal za drugo mesto. Oba Ljubljančana sta osvojila še več nagrad: Vecko in Korpa za prvo mesto v moških dvojicah, Vecko in Pirčeva pa za zmago v mešanih dvojicah, medtem ko je Ljubljančanka dobila v dar tudi kolajno za drugo mesto med članicami, kjer je prvo mesto pripadlo Poljakinji Noworyti, ki si je odnesla domov lep pokal. Tudi Turinčan Baiocchi, ki se je najbolj izkazal v drugi kategoriji, je bil deležen pokala in podoben dar je dobil tudi mladinec Murske Sobote Žekš. Dve kolajni, ki ju je podaril CONI, sta pripadla Poljakoma Gowinu in Podwornemu za drugo mesto v moških dvojicah, tretjo pa je osvojil za drugo mesto v II. kategoriji Dal Colle iz Vicenze. Nagrade za ekipni uspeh so pripadle ljubljanski Olimpiji, kranjskemu Triglavu, Poljakom iz Gliwic in tržaškemu klubu La Soffitta.

Ne smemo pozabiti, da so najboljši dobili tudi praktična darila, prve štiri pa so prireditelji Bora nagradili z ličnimi kolajnami na svetloplavem traku, ki so jim ga podarili med slovesnim nagrajevanjem, ko so najboljši, burno pozdravljeni, stopili na častni oder.

Prireditev je se posebno prireditelje je v nedeljo zjutraj počastil s svojim obiskom tudi jugoslovanski veleposlanik v Rimu Srdjan Prica s soprogo. Veleposlanika je na stadion spremil predsednik Bora Dušan Košuta, v hali pa so ga pozdravili podpredsednik Marijan Dolgan, tajnik Mario Šušteršič, blagajnik Bruno Križman, načelnik namiznoteniškega odseka Adrijan Tavčar s tajnikom organizacijskega odbora turnirja Milanom Tavčarjem, medtem ko je članica odbora Nadja Kriščak poklonila soprogi veleposlanika šopek rdečih vrtnic s sinjim trakom, na katerem je bila pripeta značka športnega združenja. Prisotni so veleposlaniku Prici predstavili ne le predsednika NTZ Slovenije Petra Dularja s soprogo in gen. sekretarja NTZ Jugoslavije Slobodana Jeremiča, ki so tudi v nedeljo prisostvovali turnirju, temveč tudi najboljše športnike Bora Olgo Pavletičevo, Uča Jurkiča, Vojka Cesarja in trenerja ter organizatorja prof. Bojana Pavletiča. Veleposlaniku, ki se zelo zanima za to panogo, so tudi predstavili najboljše jugoslovanske predstavnike Pirčevo, Korpo, Vecka in druge, katerim je zaželel obilo sreče. Ugledna gosta sta nato dolgo časa z zanimanjem sledila ostrim borbam za zelenimi mizami. Srdjan Prica, kateremu je Bor podaril značko združenja, se je pohvalno izrazil o delu in potem ko si je ogledal tudi ostale prostore stadiona «Prvi maj», se je z najlepšimi voščili za bodoče uspehe poslovil in se odpeljal, vedno v spremstvu predsednika Bora, do meje.

O turnirju lahko rečemo, da je popolnoma uspel v zadovoljstvo igralcev in gledalcev, ki jih je bilo za to panogo izredno veliko. Prireditelji so sproti napovedovali tekmece in objavljali rezultate tudi v biltenih. Največje zanimanje je seveda vladalo za popoldanski spored, ko so bile na vrsti finalne tekme. In med temi smo videli res vrhunski namizni tenis. V glavnem po zaslugi Korpe in Vecka, ki spadata v mednarodni razred. Korpa je svojega klubskega tovariša proti vsakemu pričakovanju, gladko premagal. Vecko se mu je sicer ostro upiral, vendar v nedeljo ni mogel ničesar proti odlično razpoloženemu tekmecu. Medtem ko v ostalih skupinah ni bilo presenečenj, je do tega prišlo v tekmi članic, kjer je hladnokrvna Poljakinja Noworyta premagala, sicer s skrajnim naporom, bolj nervozno Ljubljančanko Cirilo Pirčevo. Tudi mladinca Žekš in Šimunka sta navdušila občinstvo in sta bila večkrat deležna aplavzov.

Pred finalnimi tekmami sta predsednik NTZS Peter Dular in generalni sekretar NTZJ Slobodan Jeremič čestitala Boru za uspešno organizacijo turnirja in podarila združenju zastavico ter značke jugoslovanske namiznoteniške zveze. Po zaključku turnirja pa sta si predstavnika poljskih igralcev in Bora izmenjala sredi prijetnega vzdušja ob prisotnosti igralcev in igralk iz Slovenije, darila z željo, da to ne bi bilo zadnje srečanje v Trstu. To upamo predvsem tudi mi.

Najboljši mladinci na zmagovalnem odru

Oddani pokali

Trofeja Bora - ISTVAN KORPA (Olimpija Ljubljana)
Pokal SKGZ - EDVARD VECKO (Olimpija Ljubljana)
Pokal deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine - CZESTA NOWORYTA (AZS Gliwice - Poljska)
Kolajna pokrajinske turistične ustanove - CIRILA PIRC (Olimpija Ljubljana)
Pokal Založništva tržaškega tiska in Slovenskega gospodarskega združenja KORPA - VECKO (Olimpija Ljubljana)
Kolajni CONI - GOWIN - PODWORNY (Gliwice-Polj.)
Pokala Primorskega dnevnika in Odbora za namizni tenis Ljubljane PIRC - VECKO (Olimpija Ljubljana)
Pokal generalnega vladnega komisarja za Furlanijo - Julijsko krajino CLAUDIO BAIOCCHI (CUS Turin)
Kolajna CONI - DAL COLLE (Olimpica Vicenza)
Pokal namiznoteniške zveze Slovenije - ŽEKŠ (Murska Sobota)
Pokal turistične in letoviščarske ustanove - OLIMPIJA LJUBLJANA
Pokal namiznoteniške zveze Ljubljane - TRIGLAV KRANJ
Plaketa tržaške občine - AZS GLIWICE - POLJSKA
Kolajna tržaške pokrajine - LA SOFFITTA TRST

Izidi zaključnega dne

I. KATEGORIJA (moški)

Osmina finala
Vecko (Olimpija Lj.) - Godina (Maribor) 3:0 (21:10, 21:13, 21:15)
Žekš (M. Sobota) . Košuta B. (La Soffitta) Ts) 1:3 (20:22, 18:21, 21:17, 12:21)
Krnc (Olimpija Lj.) - Bonfanti (Alpe Bergamo) 3:1 (14:21, 21:16, 21:18, 21:19)
Koman (Ilirija Lj.) - Klevišar (Olimpija Lj.) 0:3 (14:21, 13:21, 11:21)
Teran (Triglav) - Košuta E. (Bor Ts) 3:0 (21:10, 21:11, 21:18)
Jugovič (Olimpija Lj.) - Gowin (Gliwice) 0:3 (21:21, 6:21, 11:21)
Janškovec (Triglav) - Rigon (Olimpica Vicenza) 3:1 (22:20, 17:21, 21:13, 21:17)
Kubacka (Glivice) - Korpa (Olimpija Lj.) 0:3 (18:21, 18:21, 6:21)

Četrtina finala:
Vecko (Olimpija Lj.) - Košuta B. (La Soffitta Ts) 3:0 (21:12, 21:9, 21:16)
Krnc (Olimpija Lj.) - Klevišar (Olimpija Lj.) 1:3 (21:18, 10:21, 11:21, 17:21)
Teran (Triglav) - Gowin (Glivice) 3:0 (21:13, 21:14, 21:15)
Janškovec (Triglav) - Korpa (Olimpija Lj.) 0:3 (5:21, 13:21, 14:21)

Polfinale:
Vecko (Olimpija Lj.) - Klevišar (Olimpija Lj.) 3:1 (17:21, 21:16, 21:19, 21:17)
Teran (Triglav) - Korpa (Olimpija Lj.) 0:3 (13:21, 18:21, 11:21)

FINALE
Korpa (Olimpija) . Vecko (Olimpija) 3:0 (22:20, 21:14, 20:18)

Končni vrstni red
1. Korpa Ištvan . Olimpija Lj.
2. Vecko Edvard - Olimpija Lj.
3. Teran Janez - Triglav Kranj
4. Klevišar Darko - Olimpija Lj.
5. Janškovec - Triglav Kranj
6. Košuta Boris . La Soffitta Trst
7. Gowin . AZS Gliwice
8. Krnc Matija . Olimpija Lj.

ČLANICE I. KATEGORIJA

Osmina finala
Žerovnik (Triglav) - Luin (Triglav) 3:0 (21:14, 21:18, 21:18)
Kološa (Murska Sobota) - Krajželj (Jesenice) 1:3 (14:21, 17:21, 21:15, 16:21)
Pavlič (Jesenice) - Santifaller (Recoaro Bocen) 3:0 (21:18, 21:5, 21:17)
Grion (Bor Ts) - Martinec (Olimpija Lj.) 0:3 p. r.

Četrtina finala
Noworyta (Gliwice) - Kralj Olim. Lj.) 3:0 (21:10, 21:6, 21:6)
Žerovnik (Triglav) - Krajželj (Jesenice) 3:0 (21:18, 21:18, 21:12)
Pavlič (Jesenice) - Martinec (Olimpija Lj.) 3:0 (21:18, 21:6, 21:17)
Jeler (Olimpija) - Pirc (Olimpija) 0:3 (17:21, 10:21, 5:21)

Polfinale
Noworyta (Gliwice) - Žerovnik (Triglav) 3:0 (21:12, 21:18, 21:10)
Pavlič (Jesenice) - Pirc (Olimpija) 0:3 (17:21, 19:21, 13:21)

FINALE
Noworyta (Gliwice - Poljska) Pirc (Olimpija) 3:2 (21:15, 15:21, 21:16, 16:21, 21:9)

Končni vrstni red
1. Noworyta Czesta . AZS Gliwice (Poljska)
2. Pirc Cirila - Olimpija Ljubljana
3. Žerovnik Darinka - Triglav Kranj
4. Pavlič Judita - Jesenice
5. Kralj - Olimpija Ljubljana
6. Jeler Eva - Olimpija Ljubljana
7. Krajželj Božena . Jesenice
8. Martinec Zina - Olimpija Lj.

2. KATEGORIJA (moški)

(vse tekme so bile v soboto)
1. Baiocchi Claudio - CUS Turin
2. Dal Colle - Olimpica Vicenza
3. Scarpellini - Nosari Bergamo
4. Bole Edi . Bor Trst
5. Rigon - Olimpica Vicenza
6. Pelizzola - Augusta Milan
7. Košuta Edi - Bor Trst
8. Bonfanti - Alpe Bergamo

MLADINCI

Finale
Žekš (NTK Murska Sobota) - Šimonka (Olimpija) 3:1 (21:14, 23:25, 21:11, 21:15)

Končni vrstni red
1. Žekš - Murska Sobota
2. Šimonka - Olimpija Ljubljana
3. Renni - CGS Trst
4. Jugovič - Olimpija Ljubljana
5. Mameli . La Soffitta Trst
6. Venuti - La Soffitta Trst
7. Šetina - Ilirija Ljubljana
8. Colonna - CGS Trst

MOŠKE DVOJICE - I. KAT.

Osmina finala
Teran-Janškovec : Conconni-Pelizzola 2:1 (23:25, 21:12, 21:11)
Šimonka-Žekš : Košuta B.-Kubaczka 0:2 (14:21, 13:21)
Klevišar-Krnc : Scarpellini-Forgione 2:1 (21:17, 11:21, 21:12)
Jugovič-Bole : Durazzano-Godina 0:2 (12:21, 18:21)
Koch-Floreani : Dal Colle-Rigon 1:2 (21:17, 18:21, 25:27)
Divo-Renni : Gowin-Podworny 0:2 (12:21, 17:21)
Baiocchi-Košuta E. : Petročnik-Koman 0:2 (16:21, 17:21)
Luccio-Bonfanti : Vecko-Korpa 0:2 (17:21, 10:21)

Četrtina finala
Teran-Janškovec : Cossutta A.-Kubaczka 2:0 (21:17, 21:16)
Klevišar-Krnc : Durazzano-Godina 1:2 (14:21, 21:16, 14:21)
Dal Colle-Rigon : Gowin-Podworny 0:2 (18:21, 16:21)
Petrošnik-Koman : Vecko-Korpa 0:2 (11:21, 10:21)

Polfinale
Teran-Janškovec (Triglav Kranj): Durazzano (Soffitta Trst)-Godina (Maribor) 2:1 (17:21, 21:13, 21:12)
Vecko-Korpa (Olimpija) : Gowin-Podworny (Gliwice) 2:0 (21:16, 21:11)

FINALE
Vecko-Korpa (Olimpija Ljubljana) : Teran-Janškovec (Triglav Kranj) 3:0 (21:13, 21:13, 23:21)

Končni vrstni red
1. Korpa-Vecko Olimpija Ljubljana
2. Teran-Janškovec Triglav Kranj
3. Gowin-Podworny AZS Gliwice (Poljska)
4. Godina-Durazzano Maribor - La Soffitta Trst
5. Petročnik-Koman Ilirija Ljubljana
6. Kubaczka-Košuta B. AZS Gliwice. La Soffitta Trst
7. Dal Colle-Rigon Olimpica Vicenza
8. Klevišar-Krnc Olimpija Ljubljana

MEŠANE DVOJICE

Četrtina finala
Noworyta-Podworny : Duren-Jugovič 2:0 (21:13, 21:8)
Klevišar-Martinec : Kološa-Žekš 1:2 (21:17, 6:21, 19:21)
Jeler-Krnc : Teran-Žerovnik 0:2 (7:21, 7:21)
Krajželj-Šimonka : Pirc-Vecko 0:2 (19:21, 19:21)

Polfinale
Noworyta-Podworny (Gliwice) : Kološa-Žekš (Murska Sobota) 2:0 (21:18, 21:8)
Pirc-Vecko (Olimpija) : Teran-Žerovnik (Triglav) 2:0 (21:18, 21:8)

FINALE
Pirc-Vecko (Olimpija Ljubljana): Noworyta-Podworny (Gliwice Poljska) 3:1 (21:16, 18:21, 21:8, 21:15)

Končni vrstni red
1. Vecko-Pirc Olimpija Ljubljana
2. Podworny-Norworyta AZS Gliwice (Poljska)
3. Teran-Žerovnik Triglav Kranj
4. Žekš-Kološa Murska Sobota
5. Šimonka-Krajželj Ilirija Lj.-Jesenice
6. Jugovič-Duren Olimpija Ljubljana
7. Krnc-Jeler Olimpija Ljubljana
8. Klevišar-Martinec Olimpija Lj.

EKIPNA LESTVICA

1. OLIMPIJA LJUBLJANA
2. TRIGLAV KRANJ
3. AZS GLIWICE (Poljska)
4. LA SOFFITTA Trst

Mešane dvojice po nagrajevanju

Naraščajniško prvenstvo

L. Adriatico-Bor 51:35 (28:15)

LLOYD: Batt... ...zzero, Novacco 2, Isler (k) 14. Umer 22, Ritossa 2, Deradi 4, Puissa 7, Gerebizza, Marisso.

BOR: Sandi Pertot 7, Peter Starc 12. Livio Pertot 9, Drago Bogatec 2, Stojan Corbatti 3, Štokelj 2, Valter Corbatti, Šegina, Širca, Marc.

SODNIK Paoletti.

Borovi naraščajniki so v nedeljo odigrali svojo najlepšo tekmo tega prvenstva. Žal pa so za nasprotnike imeli premočne predstavnike Lloyda A, ki pa so bili večkrat v težavah s plavimi. Bali so se obrambe Lloyda, ki je igral «na moža», toda oba zunanja igralca Valter in Stojan Corbatti sta vedno uspela podati pivotu Petru Starcu, ki je kaj kmalu spravil za štiri pet osebnih napak kar dva neposredna nasprotnika, poleg tega pa je tudi realiziral

Boljša tehnična priprava nasprotnikov, višja postava pa sta onemogočili borovce, ki pa nikdar niso popustili in bi lahko gotovo zaključili tekmo z manjšo razliko, ko ne bi — povsem pravilno — trener Mari stavil na igrišče tudi najmlajše Šegino, Bogatca, Širco, ki pa nikakor niso razočarali.

Tudi srečanje kot tako je zadovoljilo. Borovci niso dosti grešili. Spravili so se v svojo cono 2-1-2, proti kateri so bili nasprotniki vedno v težavah. V napadu pa so solidno krožili z žogo in nato podajali pivotu. Skratka, so povsem zadovoljili.

ZIMOVANJE SPDT

bo v Kranjski gori od 26. decembra 1967 do 2. januarja leta 1968. Zaradi omejenega števila mest je nujna takojšnja prijava. Vpisovanje in pojasnila v Ul. Geppa 9.

Na razpolago so tudi sobe za starše z otroki.

Predsmučarska telovadba SPDT

bo v petek, 17. t. m., ob 20.30 na stadionu «Prvi maj».

PRIMORJE - ALABARDA B 2:1 (2:1)

Lahko bi bilo bolje

PRIMORJE. Furlan; Babudri, Starc; Delise. Hervatič, Metelko; Živec, Milič, Boico, Verginella, Frassinelli.

ALABARDA B. Soriani (Romano); Crevatin, Cmert; Manzin, Teat, Busechian, Porcorato, Rabusin; Silvestri, Bartoli, Coslovich.

GOLI. V 8' Verginella, v 14' avtogol Delise, v 45' Boico.

KOTJE. 5:4 za Alabardo.

SODNIK. Figliola, Trst.

Primorje je v nedeljo pred domačim občinstvom želo prvo zmago letošnjega prvenstva. Kljub uspehu pa je treba povedati, da igra Prosečanov ni bila ravno najboljša. Obramba se je sicer kar dobro odrezala, Starc pa je odlično opravil svoje delo. Na sredini igrišča nista imela Metelko in Milič nobene pomoči, tako da je v drugem delu igre povezava popolnoma zmanjkala. Napad Primorja je še enkrat zaigral pod svojo sposobnostjo: Verginella je preveč oblegal v preigravanju. Boico je prepozno prihajal do predložkov s posledicami, da je zamudil več ugodnih prilik, Frassinelli pa je bil premalo gibčen. Vseeno pa moramo reči, da je zmaga Prosečanov zaslužena. Njihovi nedeljski nasprotniki — Alabarda B — niso bili nič posebnega, vendar je treba tudi pripomniti, da so nastopili v nepopolni postavi.

Prvi udarci so bili v korist Primorja, ki je že v 8' prišlo v vodstvo. Frasinelli je predložil Boicu, ta pa je žogo podaljšal na levo do Verginelle, ki je prehitel Crevatina in diagonalno streljal, tako da se je žoga odbila od prečke na ravnost v mrežo. Šest minut kasneje so nasprotniki stanje izenačili. Po zmedi, ki je nastala v kazenskem prostoru Primorja, je Delise hotel rešiti položaj s tem, da je podal žogo Furlanu. Strel, vsekakor premočen, je presenetil vratarja, ki je že zapustil vrata. Po dveh osebnih prodorih Živca, ki nista prinesla sprememb, je prišlo v 21' do kočljivega položaja pred vrati Primorja. Negotovi Furlan ni prestregel žoge, Silvestri pa je zgrešil strel na prazna vrata. Primorje je vztrajalo v napadu, vendar Boico ni znal izkoristiti priložnosti vse do 45', ko je bil za las hitrejši od vratarja nasprotnikov, katerega je ukanil in z glavo poslal žogo mimo njega v mrežo. Pri tem se je Soriani poškodoval in je moral svoje mesto prepustiti Romanu.

V drugem delu igre je imelo Primorje še več možnosti, da pride do gola, vendar je našlo prav v vratarju nasprotnikov nepremagljivo oviro. V 13' je Romano ubranil strel Verginelle, v 26' pa je Boico za las zgrešil cilj. Samo dve minuti kasneje je Metelko iz ugodnega položaja zastreljal. Alabarda je skušala večkrat presenetiti sicer negotovega Furlana, kar bi se ji kmalu posrečilo. Tekma se je končala s Primorjem v napadu, vendar do spremembe rezultata ni več prišlo. Sodnik ni navdušil in je večkrat s svojimi posegi škodoval poteku tekme. **B. R.**

JUVENTINA - POZZUOLO 2:2 (0:1)

Zapravljena točka v Štandrežu

JUVENTINA: Marušič, Paškulin, Močilnik, Tabaj, Nanut, Rupil, Bizaj, Milocco, Marson, Petejan, Ferfolja.

POZZUOLO: Lodolo, Della Vedova, Cossio, Difilippo, Nardini, Galuzzo, Mesaglio, Orlando, Beltrame, Rodaro, Pertoldi.

KOTJE 3:3.

STRELCI Orlando (P) v 25', d.p. Marson (J) v 13', Petejan (J) v 15', Beltrame (P) v 30'.

Predvidevanja, ki smo jih izrazili pretekli teden na račun srečanj, ki so čakala vse tri ekipe, ki so si delile prvo mesto v C skupini druge amaterske lige, so se v nedeljo točno uresničile. Kakor smo pisali, je imel Audax res najlažje delo in je na svojem igrišču porazil Rudo, tako da je ostal sam na vodilnem mestu z 10 točkami. Fiumicellu pa ni uspelo v Rivignanu v srečanju s tamkajšnjo ekipo doseči niti izenačenja in je izgubil za 1:0 ter je na tretjem mestu z 8 točkami. Sama na drugem mestu v lestvici je pa Juventina, ki je doma v tekmi s Pozzuolom dosegla le neodločen izid. Pozzuolo je namreč ekipa, ki čeprav ni visoko plasirana, teden za tednom izboljšuje svoje možnosti in je torej predstavljala precej trd oreh za domačine. Slednje je nekoliko ošibila tudi menjava postave, ki jo je izvedel trener. V enajsterici sta bila odsotna Rosolan in Collini, ki nista igrala zaradi slabe forme. Ferfolja je bil s sredine premeščen na levo krilo, Nanut in Milocco pa sta imela nalogo biti bližje obrambi. Vsa ekipa je torej zasedla obrambne položaje, ki jih ni vajena in ki so jo v prvem polčasu precej ovirali. Res je, da mora v začetku tekme moštvo najprej pro. učiti igro nasprotnikov, a to ne sme trajati toliko časa, da se praktično prepusti ves prvi polčas igrišče v nadvlado gostom, kakor se je to zgodilo v nedeljo. Tudi rezultat jasno kaže, da je res bilo tako. Prva in edina točka prvega polčasa je namreč pripadla Pozzuolu, ki si jo je pridobil, ko je levo krilo Pertoldi streljal kot. Trije branilci Juventine so skušali visoko žogo prestreči, a jim ni uspelo. Dobil jo je Orlando, zveza gostov, in jo je z lepim udarcem z glavo pognal v vrata.

Drugi polčas se je obrnil v prid Štandreščev, ki so spet preuredili vrste in iz obrambne prešli v napadalno shemo, ki jim bolj prilega. Na ta način so z igro, ki so jo že v preteklih srečanjih preiskusili, dosegli kar dve zaporedni realizaciji. V 13' si je Marson izsilil možnost za strel in sam dosegel odličen gol. Dve minuti za tem mu je sledil drugi, spet na pobudo Marsona. Ta je streljal kazenski strel, žogo je dobil Petejan in povedel ekipo v vodstvo z 2:1. To napadalno vzdušje je pri Juventincih trajalo še približno četrt ure, potem pa se je spremenilo v nezanimivo igri. Tudi igralci Pozzuola se med tem časom niso ravno pretegnili. Toda v 30' se jim je posrečila napadalna akcija, ki jo je izvedel napadalec Beltrame, ki se je izognil domači obrambi in se znašel pred vrati Marušiča, kjer mu je usnje gladko šlo v vrata. Tako je prišlo do izenačenja z 2:2. Igra se je nadaljevala brez posebnih zanimivih trenutkov in se je z nespremenjenim stanjem tudi zaključila. **D. R.**

LESTVICA

Audax	6	4	2	0	12	6	10
Juventina	6	3	3	0	11	6	9
Fiumicello	6	3	2	1	7	4	8
Dolegnano	6	2	3	0	6	3	7
Lucinico	6	2	3	1	7	4	7
Castionese	6	2	2	2	7	5	6
Pozzuolo	6	2	2	2	6	5	6
Maranese	6	2	2	2	7	7	6
Rivignano	6	2	2	2	3	5	6
Percotto	5	1	3	1	5	5	5
Pocenia	6	2	1	3	7	8	5
Sevegliano	6	2	1	3	5	7	5
Risanese	6	1	3	2	6	9	5
Ruda	5	0	3	2	5	8	3
Porpetto	6	0	3	3	3	8	3
Terzo	5	0	1	4	2	7	1

BREG - UNION 2:1 (0:1)

Derby za Brežane

Potrtost v vrstah Brega zaradi tragične smrti igralca Stanka Krasne

STRELCI: v 35' p.p. Franceschini (U), v 23' d.p. Mikuš (B) in v 39' d.p. Valentič (B).

BREG. Favento; Maver, Krasna; Kariš, Švara, Petaros; Ralca, Mikuš, Rodella, Grahonja in Valentič.

UNION: Čač: Truant, Prisciandoro; Gombač, Morin, Fortezza; Franceschini, Poropat, Nadlišek, Falconetti, Morabito.

KOTJE 3-2 za Breg; gledalcev približno 350, vreme lepo, igrišče še kar zadovoljivo.

V nedeljo popoldne je bil na boljunškem igrišču slovenski derbi med Bregom in Unionom. Enajsterici sta prikazali izvrstno igro, tako s tehničnega kot z agonističnega vidika. Posebno pa sta se ekipi izkazali disciplinsko, saj je vsa tekma potekala v prijateljskem vzdušju: mirno in tiho. K temu pa je tudi pripomogel odlični sodnik. Brežani so stopili na igrišče s sorazmerno zelo mlado in zato neizkušeno ekipo, toda Mikuš, Krasna in drugi so dokazali, da prav nič ne zaostajajo za veterani.

Vsa moč Brega je slonela na obrambi in na zelo učinkovitem napadu, ki je večkrat zmedel požrtvovalne Podlonjerce. Na sredini igrišča je bil ponovno glavni steber Mikuš, ostali pa so zaigrali tudi zelo požrtvovalno. O Unionu bi dalo marsikaj povedati, saj ekipa ni niti senca lanskoletne, predvsem disciplinsko, pa tudi kot moštvo so Podlonjerci veliko napredovali. S tako odločno obrambo in hitrim napadom bo Union letos močan out-sider in bo marsikateri ekipi prekrižal račune.

Kronika je zelo bogata. Že v 6' je Ralca prodrl v kazenski prostor, in lepo podal Rodelli, katerega je Fortezza podrl. Prosti strel pa je Petaros zastreljal. V 9' je Falconetti preigral Kariša in podal globoko Poropatu, ki se je nevarno približal vratom, obramba pa je zadevo takoj razčistila. Takoj nato je Breg odgovoril s hitrim protinapadom, Grahonja je močno streljal, a žoga je šla v out. V 23' so imeli Brežani lepo priložnost: Krasna je podal Gharonji, ki je prodrl po desni, preigral Morinija in podal na nasprotno stran Valentiču, slednji pa je zdrsnil in žoga je končala zunaj. Nato je prevzel vajeti v svoje roke Union. Že v 32' je nastala pred vrati domačinov zmeda: žoga je šla od noge do noge, dokler je ni nekdo oddaljil. 3' kasneje je Union prešel v vodstvo. Žoga je končala v outu na višini brežanskega kazenskega prostora; Fortezza je podal na sredo kazenskega prostora, Favento je šel izven vrat, zgrešil je žogo, dobil jo je Franceschini, ki jo je poslal v gozdu nog v mrežo Brega. V 45' bi prišlo kmalu do izenačenja Ralca je namreč visoko podal Valentiču, ki je v voleju streljal. Žoga je zadela vratnico, nato pa še prečko. Nastala je zmešnjava, vratar je padel, končno pa je Gombač rešil položaj.

Drugi polčas se je pričel z rahlo premočjo Brega. V 2' se je Valentič znašel ponovno pred vratarjem, a Čač je z veliko prisebnostjo rešil. 3' kasneje je Petaros iz outa podal Mikušu prav pred vrata. Ta je skočil in z glavo potisnil žogo v mrežo: vsi so že bili gotovi gola, a Čač je krasno ujel prav na beli črti. V 9' je Rodella silovito streljal z roba kazenskega prostora in ko je bil vratar že premagan je Prisciandoro rešil na beli črti. V 23' je sodnik dosodil za Breg kazenski strel. Petaros je podal Mikušu, ki je s silovitim strelom ukanil Čača in izenačil. Union je hitro reagiral, napadalci so pritisnili na obrambo Brega, toda ta je po zaslugi Krasne in Švara vzdržala: najnevarnejša akcija je bila v 36', ko je strel Nadliška končal v outu. V 38' se je ponovno izkazal Čač, ki je vzdignil nad prečko Petarosov strel. Nato pa drugi gol Brega: Rodella je z desne podal na sredino Grahonji, ki ji je popravil smer proti Valentiču, ki je prodrl v kazenski prostor Uniona ter s diagonalnim strelom ukanil presenečenega Čača. Zadnjih 5 minut je minilo v ostrem forcingu Brega. Na koncu pa še topel aplavz publike igralcem za res edinstven športni dogodek.

Včeraj pa je veselje v taboru Brega splahnelo. Iz Sežane je prišla strašna vest: Krasna in Hrvatič sta se ponesrečila! Medtem ko je bil Hrvatič težko ranjen, je Krasna obležal mrtev. Krasna je pri Bregu nastopal v prvenstvu letos prvič. S svojo odlično igro si je takoj pridobil prostor v prvi ekipi, kjer se je kot branilec vedno odlikoval po svoji pristni tehniki, ki jo po navadi branilci nimajo. Vsem igralcem in navijačem Brega bo ostal večno v spominu lik požrtvovalnega fanta, ki je prav v svoji nedeljski tekmi ponovno pokazal lepo igro in svojo tehnično vrednost. Družini izrekamo vsi športniki iskreno sožalje — Tebi Stane pa naj bo lahka domača zemlja. **LOKI**

ZARJA - LIBERTAS PROSEK 2:3 (2:2)

Spodrsljaj Zarje (tudi s pomočjo sodnika)

ZARJA: Babuder; Bernetič, Križmančič M., Metlika, Križmančič V., Baldassin S.; Zuccola S., Pasqualis P., Scocco M., Baldassin G., Renčelj.

OPOMBE: Igrišče v dobrem stanju. Gledalcev približno 100. V 20' prvega polčasa je sodnik opomnil Pasqualisa, v 40' drugega polčasa pa je moral Baldassin zapustiti igrišče zaradi protestov.

Tudi v drugi tekmi prvenstva je morala bazoviška Zarja prepustiti obe točki Libertasu. Gostje, čeprav niso nobena sila, so s svojo izkušenostjo zaključili tekmo v svojo korist, čeprav jim je tudi sodnik pri tem precej pomagal. V dveh primerih je oškodoval bazoviške igralce s tem, da ni dosodil enajstmetrovke. To pa jih ne opravičuje, kajti Zarja bi lahko v več primerih tudi realizirala. Sprva se je mislilo, da je slaba stran moštva v napadu, vendar se sedaj opaža, da je prav obratno: obramba je negotova in večkrat greši, ko ne bi smela. Tudi kot celota ni moštvo vigrano, zato si je lahko predstavljati take rezultate. Vseeno pa so tudi v nedeljo nekateri pokazali, da znajo igrati in da bodo v prihodnosti bolje zaigrali.

Kronika. Prvi napad nosi podpis Pasquelisa, vendar vratar Libertasa ujame žogo brez vsakršne težave. V 10' gol Zarje: lep prodor srednjega napadalca Scocca, ta poda prostemu Pasqualisu, ki neusmiljeno realizira. Libertas reagira in takoj zaposli Babudra. V 20' je spet srednji napadalec Bolci zaposlil Babudra. V 23' gol in izenačenje po zaslugi levega krila. Bazoviški igralci so demoralizirani in prav ta razlog jih stane drugi gol po zaslugi srednjega napadalca.

V 35' pa nepričakovano presenečenje: Zarja izenači po zaslugi srednjega napadalca Scocca, ki strelja neubranljivo. Zadnjih pet minut je igra potekala brez nevarnih akcij.

V drugem polčasu je Zarja še ostreje pritisnila in že v 3' je Scocco streljal, vendar vratar je bil na mestu. Gostje so se osvobodili pritiska in so neusmiljeno streljali na vrata, tako da je imel Babuder polne roke dela. V 19' so Zuccolo spotaknili v kazenskem prostoru, toda sodnik je zadevo spregledal. V 20' pa nepričakovan zadetek gostov, ki je Zarjo stal poraz. Ta gol je zelo potrl bazoviško moštvo, ki je v 24' za las zgrešilo nasprotnikova vrata.

V zadnjih minutah tekme je Zarja ponovno silovito pritisnila na nasprotnika. V 40' pa dogodek, ki je stal Baldassina izključitev. Igralec Zarje je streljal proti nasprotnikovi mreži, vendar je igralec Libertasa žogo prestregel z roko. Sodnik je ponovno spregledal, kar je razburilo igralce, najbolj pa Baldassina, katerega je sodnik zaradi ugovorov poslal z igrišča. Še nekaj minut igre in nato konec tekme. Nasprotniki so bili, naravno, veseli, Bazovci pa potrti, vendar ne brez upanja, da bo šlo v bodočnosti bolje. **M. Ž.**

TECNOFERRAMENTA - PRIMOREC 2:0 (1:0)

Poraz za Trebence

TECNOFERRAMENTA: Scheriani P., Bacer F., Vouk G., Pregarz L., Cogliolo A., Cernecca C., Monica V., Zampolli E., Caporal E., Batisti R., Bossi R.

PRIMOREC: Čuk L., Sluga D., Pappatico D., Parovel L., Oblati I., Carli R., Mozina T., Čuk B., Križmančič R., Kralj E., Suber M.

SODNIK: Tinta Mario. — Igri je sledilo približno 150 gledalcev.

Primorec je moral kloniti pred boljšim nasprotnikom in se vrniti domov poražen. Srečal se je z enajsterico starih izkušenih igralcev, ki dobro obvladajo tehniko igre ter do konca izvedejo nakazane akcije. Nekaterim igralcem Primorca manjka točnost v podajanju. Vsekakor bi lahko Trebenci pokazali v nedeljo lepšo igro, ker so tega sposobni. Te svoje zmožnosti bi morali izrabiti ravno s takimi tekmeci kot je Tecnoferramenta. Obratno je nasprotnik pokazal lepo konstruktivno igro, izvedel lepe akcije in večkrat ogrožal trebenska vrata. Toda tudi tokrat se je vratar Čuk L. lepo izkazal in ubranil mnogo nevarnih strelov, ki bi lahko privedli Primorca do še slabšega rezultata. Ravno iz teh akcij sta izšla oba gola Tecnoferramente.

Primorcu niso manjkale prilike, s katerimi bi lahko izenačil. V prvem polčasu so imeli Trebenci celo možnost, da preidejo v vodstvo. Križmančič R. je streljal enajstmetrovko, katero pa je vratar z lahkoto ubranil. Ravno tako je Čuk B. tik pred vrati zgrešil strel.

V drugem polčasu so Trebenci z večjo silo pritiskali na vrata Tecnoferramente. Ob tej priliki je Možina T. izvršil lepo akcijo in je moral vratar Tecniferramente energično poseči. Takih posegov pa je Primorec izvršil premalo, kajti nasprotnik je ob vsakem napadu Trebencev takoj reagiral in prevzel igro v vodstvo. Poleg tega so morali Trebenci proti koncu nadaljevati igro z enim igralcem manj, ker se je Parovel poškodoval in je zapustil igrišče. **R. K.**

MLADINSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Breg - S. Anna 1:1 (1:0)

STRELCA: v 30' p.p. Zahar (B) in v 22' d.p. Razza (A).

BREG: Žerjal; Kuret (Slavec), Gerli; Lovriha, Bandi, Berdon; Krmec, Čok, Čuk, Zahar in Kocjančič.

S. ANNA: Pusini; Martellani, Moretti; Bartoli, Cosalini, Mihajlovič; Testi (Auber), Razza, Saccà, Cusini, Marino.

KOTOV 5-3 za Breg.

Kljub temu, da je S Anna zadnja na lestvici, niso Brežani prišli preko neodločenega izida. Breg je začel tekmo zelo hitro in umerjeno. Čeprav je sredina igrišča nekoliko pešala, so pa lepo prodirali po krilih in spravljali v zadrego obrambo S. Anne. Plavi so si zapravili mnogo ugodnih priložnosti in je samo en zadetek premajhna nagrada za prikazano igro. Nekoliko je bilo temu krivo tudi zelo trdo igrišče, ki je žogi večkrat spreminjalo smer. Tehnično in agonistično je bila tekma na precejšnji ravni, delno pa jo je pokvaril neizkušeni sodnik, ki je na igrišču povzročil veliko živčnosti.

Takoj po začetnem žvižgu je moral za nekaj minut zapustiti igrišče Krmec, ki je kmalu nato spravil v zadrego vratarja gostov. V 13' je Kocjan zamudil s strelom mimo vrat ugodno priložnost. Prav tako se je zgodilo Čoku v 19', ko je vratarju streljal naravnost v roke. V 30' je Kocjančič z desne točno podal Zaharju, ki je z veliko prisebnostjo povedel Breg v vodstvo. Čok je v 35' ponovno streljal nad prečko. V 36' je Krmec sam pred vratarjem okleval in obramba je rešila položaj.

V drugem polčasu je prevladovala S. Anna in Brežani so se posluževali samo protinapadov. V 5' je Bandi s prostim strelom zadel prečko, v 7' pa se je isto pripetilo Cusiniju. V 12' je Krmec izvedel prosti strel in Zahar je imel izredno priložnost za izenačenje, a pred vrati gostov je nastala zmeda, ki pa je plavi niso znali izkoristiti. V 22' izenačenje. Bandi je na robu kazenskega prostora zgrešil poseg z glavo, žoga je prišla do Razze, ki je neubranljivo streljal in 1-1.

Ritem tekme je bil nato še dalje visok, a obrambi sta prevladovali nad napadalci **—Loki—**

SOŽALJA

Ob izgubi dragega Stanislava Krasne izreka Športno združenje Bor svojcem in Športnemu društvu Breg iskreno sožalje.

Športno združenje Union izreka ob smrti Stanislava Krasna svoje sožalje družini in športnemu združenju Breg.

Šd Breg izreka globoko sožalje družini svojega atleta Krasna Stanislava, ki je tragično preminil.

Športno uredništvo Primorskega dnevnika izreka Bregu za nenadomestljivo izgubo iskreno sožalje.

Naše sožalje tudi užaloščenim svojcem.

šport šport šport šport šport šport

A LIGA

LESTVICA

Spal — *Bologna	3:2
*Brescia — Inter	2:0
*Cagliari — Juventus	2:0
*Mantova — Atalanta	1:0
*Milan — Sampdoria	2:0
*Napoli — Fiorentina	1:0
*Roma — Vicenza	0:0
*Torino — Varese	0:0

IZIDI

Roma	8	4	4	0	9	5	12
Torino	8	4	3	1	13	5	11
Milan	8	3	5	0	13	6	11
Napoli	8	3	4	1	9	7	10
Vicenza	8	3	3	2	6	5	9
Varese	8	4	1	3	8	11	9
Fiorentina	8	3	2	3	7	6	8
Cagliari	8	3	2	3	10	9	8
Atalanta	8	2	3	3	10	7	7
Brescia	8	3	1	4	6	7	7
Bologna	8	2	3	3	7	8	7
Juventus	8	2	3	3	6	8	7
Inter	8	2	3	3	5	8	7
Sampdoria	8	2	2	4	10	12	6
Mantova	8	2	1	5	4	12	5
Spal	8	2	0	6	7	14	4

* * *

Zaradi tekme turnirja za evropskih narodov Švica-Italija, ki bo 18. t.m., v nedeljo ne bo prvenstvenih tekem.

B LIGA

IZIDI

*Catanzaro — Lecco	1:1
*Genoa — Livorno	0:0
*Monza — Palermo	0:0
*Padova — Novara	0:0
*Perugia — Modena	0:0
*Pisa — Verona	3:1
*Potenza — Messina	0:0
Catania — *Reggiana	1:0
*Reggina — Lazio	2:1
Foggia — *Venezia	1:0

LESTVICA

Pisa	10	6	2	2	23	12	14
Livorno	9	4	5	0	7	3	13
Padova	9	6	1	2	14	9	13
Palermo	10	4	5	1	6	3	12
Reggina	10	5	2	3	15	11	12
Verona	10	4	4	2	10	8	12
Perugia	10	3	5	2	13	11	11
Novara	10	1	8	1	8	8	10
Catanzaro	10	3	4	3	10	11	10
Lazio	9	3	3	3	9	12	9
Genoa	10	2	4	4	11	10	8
Venezia	9	2	4	3	6	6	8
Monza	9	1	6	2	6	7	8
Potenza	10	1	6	3	7	9	8
Lecco	10	0	8	2	6	9	8
Messina	9	2	4	3	5	11	8
Catania	9	2	3	4	9	10	7
Reggiana	9	2	3	4	7	11	7
Bari	9	3	1	5	14	18	7
Foggia	9	2	3	4	8	11	7

Prihodnje tekme (19.11.)

Foggia - Catania, Lecco - Bari, Livorno - Monza, Messina - Catanzaro, Modena - Potenza, Novara - Reggina, Palermo - Lazio, Perugia - Padova, Reggiana - Pisa, Verona - Venezia.

* * *

A SKUPINA C LIGE

IZIDI

*Biellese — Trevigliese	0:0
*Bolzano — Alessandria	0:0
*Como - Solbiatese	2:0
*Entella — Pro Patria	2:1
*Legnano — Triestina	2:0
*Mestrina — Savona	1:0
*Monfalcone — Treviso	1:1
Rapallo — *Pavia	3:0
Piacenza — *Udinese	2:1
*Verbania — Marzotto	1:0

LESTVICA

Como	9	6	1	2	16	6	13
Verbania	9	4	5	0	8	4	13
Udinese	9	5	2	2	13	10	12
Solbiatese	9	5	1	3	16	8	11
Triestina	9	4	3	2	9	5	11
Rapallo	9	4	3	2	12	7	11
Pro Patria	9	4	3	2	13	9	11
Piacenza	9	4	3	2	7	6	11
Treviso	9	3	4	2	14	9	10
Legnano	9	4	2	3	8	7	10
Savona	9	3	3	3	7	4	9
Monfal.	9	3	3	3	6	6	9
Trevigliese	9	3	2	4	3	7	8
Biellese	9	2	4	3	7	12	8
Marzotto	9	2	3	4	10	11	7
Alessandria	9	2	3	4	6	12	7
Bolzano	9	1	4	4	7	13	6
Entella	9	2	1	6	5	12	5
Mestrina	9	1	2	6	2	11	4
Pavia	9	0	4	5	1	13	4

Prihodnje tekme (19.11.)

Alessandria - Verbania, Marzotto - Entella, Piacenza - Mestrina, Pro Patria - Udinese, Rapallo - Como, Savona - Monfalcone, Solbiatese - Bolzano, Trevigliese - Legnano, Treviso - Biellese, Triestina - Pavia.

LEGNANO-TRIESTINA 2:0 (1:0)

Tržačani so ponovno odpovedali

Napadalci so odpovedali - Črn dan obrambe

LEGNANO: Fornasaro; Tallarini, Biasoni; Piacentini, Colombo, Lamera; Capelazzo,, Barbazza, Tomy, Marchioro, Sarchi.

TRIESTINA: Colovatti; Da Rold, Martinelli; D'Eri Capitanio, Del Piccolo; Ridolfi, Scala, Pedroni, Moretti, Ive.

SODNIK: Trono (Turin).

STRELCA: v 21' Marchioro, v 85' Capelazzo.

Približno 2000 gledalcev. Sodnik je opomnil Colovattija, D'Erija in Biassonija. Kotov je bilo 9:4 v korist domačinov (prvi polčas 5:3).

Drugi poraz Triestine, ki je tako še enkrat odpovedala na tujem in se oddaljila od vrha lestvice. Za moštvo, ki itak ne stremi po najvišjih mestih, bi to pravzaprav ne bilo tako tragično, toda dejstvo je, da so rdeči tokrat razočarali prav v tistih točkah, na katere se navadno opira vsa njihova igra. Tudi ne pomaga se zanašati na odsotnost Pestrina, saj en sam igralec nikakor ne ustvarja celega moštva, čeprav je tudi res, da Del Piccolo ni bil na višini svojega predhodnika. Najbolj je razočarala obramba, ki se je predstavila kot najboljša v C ligi, je pa kaj kmalu pokazala, da je naletela na črn dan: tako Colovatti kot ostali so zagrešili vrsto napak, tako da bi bil z malo več sreče pri domačinih rezultat še hujši. Tudi v napadu je šlo vse narobe. Pustimo Iveja, ki se že itak redkokdaj znajde s tovariši, ampak tudi Pedroni, o katerem se govori toliko dobrega, je bil tokrat povsem neuspešen, tako da je sam Ridolfi nekajkrat spravil v zadrego domačo obrambo in nekaj minut pred koncem zadel prečko, ko za vratarja že ni bilo več pomoči.

Treba pa je priznati, da je Legnano zaigral izredno tekmo in da nikoli ni dovolil gostom, da bi sploh prišli do sape. V napadu so Capelazzo, predvsem pa Tomy in Barbazza izvršili celo serijo lepih prodorov in si zaslužili burne aplavze gledalcev, medtem ko je na sredini igrišča domača trojica popolnoma in stalno prevladovala nad Scalo in Morettijem. Tomy, srednji napadalec Legnana je bil najboljši na igrišču in dobro, da je naletel na najboljšega branilca Triestine D'Erija, ki ga je nekajkrat zaustavil in preprečil njegove prodore. Marchioro in Piacentini sta bila nepremagljiva pri organizaciji igre, v obrambi pa se je izkazal mladi Colombo, ki je popolnoma onemogočil Pedronija. Edini, ki ni imel lahkega posla je bil Biassoni, ki se je moral večkrat poslužiti nepravilnih prijemov, da je obvladal nevarnega Ridolfija.

Prvi gol je bil sad velike napake Colovattija, ki je nepravilno zapustil vrata in zgrešil žogo, Marchioro je izrabil njegovo odsotnost in streljal v prazna vrata. Triestina je odgovorila z Morettijem, ki je streljal od daleč, zelo močno, in domači vratar Fornasaro je moral odbiti v kot. To pa je bilo vse. Legnano je znova pritisnil goste v obrambo in v 36' je drog odbil močan strel Piacentinija. V drugem polčasu se igra odvija na isti način toda šele v 85' uspe Capelazzu prebiti gosto nasprotno obrambo. Močan strel sicer ni zelo nevaren, in Colovatti ga že ujame, a žoga mu zbeži iz roke in se zakotali v gol. Dve minuti pred koncem bi Triestina lahko zmanjšala razliko. Tudi tokrat je Ridolfi ukanil svojega direktnega nasprotnika in lepo streljal, toda drog je ustavil tudi njegov strel.

uk

VESNA-ROSANDRA ZERIAL 1:0 (0:0)

S presenetljivo igro Križani želi prvo zmago

STRELEC: v 15' d.p. Boris Tence (V).

VESNA: Gardini; Danilo Sulčič, Marchesan; Finotto, Zoch, Milič; Zmago Košuta, Michelini, Renato Košuta, Boris Tence in Silvano Sulčič (k).

ROSANDRA: Karlicek; Polizzardi, Kocjančič (k); Benvenuti, Vignali, Lombardo; Bazzara, Moro, Vascotto, Riosa in Bellanova.

SODNIK: Stelitano (Codroipo). KOTJE 2:2.

Prva zadovoljiva igra in prva zmaga Vesne v II. kategoriji. Ti dve točki sta tem pomembnejši, ker so ju Križani osvojili na račun močne enajsterice — Rosandre, ki je bila do nedelje na tretjem mestu v lestvici, poleg tega pa je zabeležila največje število golov v tem prvenstvu (kar 12 v 5 tekmah). Zmaga je torej izredne važnosti za Križane, ki so se tako vzpeli za kako mesto v lestvici. Predvsem pa so Križani zadovoljili po prikazani igri, pa čeprav so tudi v nedeljo nastopili s spremenjeno postavo (odsotni so bili Renner, De Michele, Raimondo in Rado Tence). Glede igre pa so se Križani vrnili k lanskemu načinu taktike, in vse kaže, da je ta način še najučinkovitejši. Način pa je ta: pet branilcev (s Silvanom Sulčičem, ki je vedno, ko je bilo mogoče, pomagal na sredini igrišča), trije režiserji in samo dva prava napadalca. Toda: ali ne velja v nogometu zakon — najprej ne dobiti golov in nato realizirati?

Križani so tako ojačili «sredino igrišča», kjer so bili v prejšnjih srečanjih zelo pomanjkljivi. In v nedeljo je ta taktična sprememba dala zaželene sadove. Trojica Michelini-Milič-Boris Tence, katerim se je tu pa tam pridružil še Silvano Sulčič, je enakovredno zaigrala z nasprotnimi režiserji, med katerimi je bil Moro še najbolj dosleden.

Tokrat pa je tudi kriška obramba zadovoljivo zaigrala (ali zelo malo zgrešila), v napadu pa se Renato Košuta vedno «bolj premika». Torej zmaga je bila takorekoč v zraku. Za gol pa je poskrbel Boris Tence, ki je po lepi skupni akciji z glavo presenetil solidnega nasprotnega vratarja Karlicka.

Rosandra sicer ni odigrala svoje najboljše tekme, ni pa razočarala. Moštvo je v nekaterih presiedkih pokazalo svojo moč in predvsem učinkovitost v napadu. Dve, tri podaje, nato pa strel. Na sredini igrišča je Rosandra precej močna. Benvenuti, Moro in Riosa so sprožili celo vrsto lepih akcij za svoje napadalce, ki pa so naleteli na odločno kriško obrambo. V obrambi sta se kot vedno izkazala prosti branilec Vignali in kapetan Kocjančič, ki je skoro onemogočil Zmaga Košuto. V nedeljo pa mislimo, da je Rosandri manjkala «volja do zmage», tista zagrizenost, ki skoro vedno pomeni več kot pristna tehnika, obvladanje žoge itd.

Gardini je rešil en gotov gol. Napravil je svojo dolžnost. Danilo Sulčič, ki v nogometu «proslavlja» svojo drugo mladost, je dal vse iz sebe, da je lahko ustavil najnevarnejšega nasprotnega napadalca Riosa. Večkrat ga je tu ukanil, kajti Križan ga je čakal v coni. Finotto in Zoch kot običajno. Silvano Sulčič je zelo lepo začel, proti koncu je popustil, zmanjkalo mu je sape. Milič je kot običajno inteligentno razporejal igro. Michelini je končno našel zaželeno formo, Boris Tence pa je bil med najboljšimi na igrišču. Oba prava napadalca Zmago in Renato Košuta sta dosti tekala in prodirala, kar je bilo dovolj. Skratka, vse v redu.

Kronika.

V uvodnih minutah je bila igra v glavnem osredotočena na sredini igrišča. Šele v 30' prva nevarna akcija. Kros in Milič se je z glavo vzpel nad vse, žoga pa je za las zletela nad prečko. Minuto kasneje je Boris Tence zapravil ugodno priložnost. V 42' je Vascotto sam pred Gardinijem streljal ob drog. V 44' je Renato Košuta silovito streljal v nasprotna vrata: Karlicek je bil na mestu. V 45' je Gardini rešil gotov gol. V zmedi pred vrati je Riosa močno streljal v gol, kriški vratar je s pestjo odbil v out.

V drugem polčasu je Vesna ostreje pognala. In že v 15' so Križani želi sadove. Boris Tence je namreč z glavo ukanil Karlicka in tako povedel Vesno. Logična reakcija nogometašev Rosandre, ki so praktično spravili Križane v kazenski prostor. Do gola pa ni prišlo in Križani so tako slavili svojo prvo zasluženo zmago v tem prvenstvu.

—edson—

SKUPINA D

IZIDI

*Vesna — Rosandra	1:0
*CRDA — P. Monfalcone	1:0
Edera — *Itala	1:0
*Libertas — Farra	2:0
Sagrado — *S.P. d'Isonzo	4:1
*Turriaco — Torriana	1:1
Mariano — *S. Canzian	2:1
*Romans — S. Lorenzo	2:0

LESTVICA

Torriana	6	4	2	0	10	4	10
Edera	6	4	1	1	7	4	9
Mariano	5	4	0	1	8	3	8
Sagrado	6	4	0	2	13	6	8
Libertas	5	3	1	1	10	4	7
Itala	5	3	0	2	7	4	6
Rosandra	6	3	0	3	12	6	6
Romans	6	2	2	2	9	8	6
Turriaco	6	1	4	1	7	7	6
S. Canzian	6	1	3	2	7	7	5
P. Monfal.	5	2	0	3	7	11	4
Vesna	6	1	2	3	4	8	4
CRDA	6	1	2	3	4	10	4
S. P. d'Is.	5	1	1	3	3	14	3
Farra	5	0	2	3	2	6	2
S. Lorenzo	6	0	2	4	3	12	2

Prihodnje tekme (19.11.)

Mariano - CRDA, Sagrado - Libertas, Torriana - Itala, Edera - S. Canzian d'Isonzo, P. Monfalcone - Turriaco, S. Lorenzo - S. Pier d'Isonzo, Farra - Vesna, Rosandra - Romans.

KOŠARKA

IZIDI MOŠKE B LIGE

*Snaidero — Siemens	83:65
*Libertas Biella — Virtus	79:55
*Biancosarti — Lloyd Adr.	79:55
Gira — *Italsider Ts	69:55
Faema — *Italsider Gen.	70:65
Splügen Bräu — *Gamma	83:69

NOGOMET V JUGOSLAVIJI

Jugoslavija-Albanija 4:0 (1-0) za pokal evropskih narodov

Slovenski republiški nogometni pokal že tretjič Mariboru

Jugoslovanska nogometna reprezentanca je v nedeljo premagala v Beogradu v tekmi turnirja za pokal evropskih narodov Albanijo 4:0 (1:0). Čeprav je rezultat visok, lahko rečemo, da so realne možnosti, da se Jugoslavija uvrsti v finalni del tekmovanja, zelo majhne.

Jugoslovani so bili ves čas v napadu: albanska vrata, ki jih je branilo kar 11 igralcev, je napadalo vedno 10 Jugoslovanov. Kljub temu so v prvem polčasu Jugoslovani le enkrat prebili obrambo gostov, v drugem so bili še trikrat uspešni, vendar vse kaže, da bo to premalo. Vse je namreč odvisno od zadnje tekme te skupine, ki bo med Albanijo in Nemčijo.

* * *

Slovenski republiški nogometni pokal je že tretjič pripadel enajsterici Maribora, ki je v nedeljo premagala, ne sicer z boljšo igro, temveč z nekoliko sreče, tekmece ljubljanske Olimpije. Igra sama ni bila lepa in lahko rečemo, da je zmago odločil avtogol, ki ga je zakrivil ljubljanski igralec Jovanovič. Prvi gol je nosil podpis Mariborčana Kranjca, Ljubljančan Frančeškin pa je eno minuto kasneje izenačil stanje, ki je ostalo nespremenjeno do 80' ko je Jovanovič ukanil lastnega vratarja.

* * *

Republiško nogometno prvenstvo je tik pred zaključkom. Šest moštev je včeraj že odigralo zadnje tekme jesenskega dela prvenstva, tri tekme pa bodo prihodnjo nedeljo. Nepričakovani poraz Mure v Kranju ter Ljubljane proti Svobodi je pomenil vodo na mlin Koprčanov, ki bodo lahko v primeru zmage v Hrastniku zasedli drugo mesto, samo točko za zmagovalcem. Seveda pa bo v Hrastniku zelo težko osvojiti dve točki, saj so domačini doma težko premagljivi. Koper bo ves teden izrabil za ostre treninge, saj se zavedajo, da bo v Hrastniku tehnika sekundarnega pomena in bodo odločale predvsem borbenost, ostrina in kondicija.

Sicer pa je trenutno Koper v dobri formi. V povratni tekmi na Reki je z domačo enajsterico izgubil z 0:3, kar je vsekakor solidno. Drugi polčas se je končal celo brez zadetka. Škoda, da Koper ni mogel sprejeti ponudbe zagrebškega Dinama za gostovanje v Kopru. Dinamo igra namreč med tednom v Bologni in bi bil pripravljen v četrtek igrati v Kopru. Ponudbo so morali odkloniti zaradi nedeljske tekme v Hrastniku. Pač pa je možnost, da pride do gostovanja Crvene zvezde v Kopru. Beograjčani igrajo na Reki v nedeljo in bi se tako v ponedeljek pomerili z domačini v Kopru. V primeru lepega vremena bi se Koper s tako tekmo precej finančno popravil, kajti vsa pomembnejša srečanja v zadnjih tednih so bila v dežju in daleč pod pričakovanim obiskom. Zlasti velja to za srečanji s Triestino in z Reko.

Nova Gorica bo igrala zadnjo tekmo doma s trboveljskim Rudarjem. Domačini so izraziti favoriti, čeprav se je Rudar prav zdaj opomogel. V primeru zmage bo Nova Gorica bržkone zasedla peto mesto, kar je povsem zaslužen uspeh.

V zahodni skupini druge republiške lige v nedeljo ni bilo tekem. Zato je bilo nekaj prijateljskih srečanj. Nova Gorica je gostovala v Ajdovščini in igrala z domačim Primorjem samo neodločeno 2:2. Še večje presenečenje je pripravila Ilirija iz Ilirske Bistrice v Sežani. Proti vodečemu moštvu zahodne skupine je namreč dosegla neodločen izid 2:2. Tabor igra v nedeljo proti zadnjeuvrščeni ekipi (Novo mesto) in mu je torej prvo mesto in naslov jesenskega prvaka že zagotovljeno.

PONZIANA-PASSIRIO MERANO 3:2 (1:1)

Tokrat vsi na mestu

PONZIANA: Princig; Covacich, Baudaz; Marzari, Sluga, Kirkmayr; Ravalico, Frontali, Catania, Furlani, Chiodini.

PASSIRIO MERANO: Filippi; Targa, Mattucci; Schmidt, Finotto, Panzani; Lastei, Azzolini, Battaglia, Fontana, Trovo.

SODNIK: Bertoldini (Benetke).

STRELCI: v 13' Azzolini (M), v 38' Furlani (P); v 52' Catania (P), v 75' Chiodini (P), v 87' Lastei (M).

Približno 2500 gledalcev. Sodnik je bil zelo strog in je opomnil Panzanija, Azzolinija, Slugo in Frontalija, v 38' pa je zaradi prigovarjanja izključil Chiodinija. Kotov je bilo 6:2 (2:0) v korist domačinov.

Tretji uspešni nastop Ponziane in druga zaporedna zmaga na domačem igrišču. Tržačani so tokrat popolnoma zadovoljili gledalce, saj so prikazali lepo igro, ki da upati, da se bo moštvo kmalu povzdignilo do viška forme in s tem tudi na lestvici. Ni vse teklo po olju, to je treba takoj poudariti. Nasprotno, v prvem delu igre je kazalo, da Ponziana ne bo kos nasprotnikom, ki so se izkazali kot zelo solidna ekipa, ki ima svojo moč na sredini igrišča, kjer pa Ponziana sploh ni obstajala. Padel je tako prvi gol gostov, morda nekoliko po krivdi Princiga, toda vsekakor sad boljše in bolj organizirane igre. To bi lahko zmedlo Tržačane, ki pa so prav v teh trenutkih pokazali svojo komaj pridobljeno zrelost. Nasprotniki so napravili namreč napako, da so se zaprli v obrambo in domačini so najprej skoraj boječe, nato z vedno večjo vnemo potisnili nasprotnike v obrambo in po celi vrsti prostih strelov je Furlaniju uspelo izenačiti.

V drugem polčasu so belomodri zaigrali res kot si želijo navijači. Gostje so se vedno vztrajali v obrambni igri, kar pa so domačini izrabili in dvakrat pretresli mrežo sicer budnega Filippija. Vodstvo Ponziane bi se lahko še povečalo, toda tedaj je sodnik z morda prestrogo odločitvijo (ne vemo kaj se je pravzaprav zgodilo med njim in igralcem) izključil Chiodinija, ki je bil do takrat eden najboljših na igrišču. Tedaj so igralci izgubili živce in gostje so znova prevzeli v svoje roke pobudo, zmanjšali razliko in nekajkrat ogrožali domačinom celo zmago, ki pa je bila na vsak način povsem zaslužena.

Ponziana je torej pokazala viden napredek. Moštva, ki smo jih do sedaj videli v Trstu, res niso boljša od Tržačanov, le da imajo več izkušenj. Ko pa bo Ponziana odpravila to vrzel, bi pravzaprav ne smela imeti teh problemov.

Napad in tudi obramba (če ne pomislimo na prve minute igre) sta precej zadovoljila. Marzari je bil tudi tokrat vedno na mestu in tako beka, čeprav je imel Baudaz zelo malo dela in se je bavil z organizacijo na sredini igrišča. Princig je mogoče zgrešil pri prvem golu: res si nihče ni mislil, da bo Azzolini s take razdalje ciljal v mrežo, v ostalem pa je zaigral zelo gotovo in z nekaj posegi navdušil občinstvo. Napad je bil prav tako na mestu, še posebno, ker je bil tokrat Furlani nekam čudno aktiven in je večkrat z osebnimi prodori povzročal zmedo v nasprotnih vrstah. Odlična sta bila tudi Catania in mladi, toda obetajoči Chiodini.

Passirio je napravil le eno veliko napako: zaprl se je v obrambo ko bi lahko izrabil ugoden trenutek po prvem golu. V ostalem je moštvo pokazalo dokaj zrelo igro.

Nekaj kronike (zaradi prostora se bomo omejili le na gole):

V 12' je sodnik dosodil prosti strel v korist gostov. Razdalja je bila velika skoraj 30 metrov, toda Azzolini je lepo izrabil nepazljivost Princiga in z ostrim strelom povedel svoje moštvo v vodstvo. Tržačani so tedaj prešli v napad. Furlani ni izrabil cele serije prostih strelov, v 38' pa je menjal taktiko. Žogo je prepustil Frontaliju, ki mu jo je takoj podal: oster strel in gol. V 52' kros Furlanija, Ravalico na sredo in glava Catanie: vratar je bil tokrat brez moči. V 75' tretji, najlepši gol: Catania je znova podal na sredo, kjer je Chiodini, čeprav obkoljen od nasprotnikov, s čudovitim strelom v polobratu presenetil vratarja. Po izključitvi Chiodinija je Passirio izrabil napako obrambe in v 87' je Lastei, čisto prost na levi, premagal Princiga.

uk

MOŠKA KOŠARKARSKA B LIGA

V nedeljo poraz tržaških peterk

Neugoden dan za obe tržaški peterki, ki nastopata v B ligi. Tako Italsider, ki je igral na domačih tleh, kot Lloyd Adriatico sta izgubila. Posebno pekoč je poraz predstavnikov Lloyda, ki so tokrat že drugič zaporedoma klonili.

GIRA BOLOGNA 69
ITALSIDER 55

(Prvi polčas Gira-Italsider 33:23)

GIRA BOLOGNA: Lebboroni 9, Magnoni, Nannucci 5, Manenti, Orsi 7, Gessi 19, Zucchini 4, Renzi, Ciammaroni 23, Bitelli 2. ITALSIDER: Cavazzon 9, Mocenigo 2, Ruprecht 15, Simsig 6, Della Costa 7, Francini, Crisma 4, Pilon 2, Porcelli 7, Moreni 3.

Tržaški košarkarji nikakor niso mogli konkurirati z močnejšimi nasprotniki Gire iz Bologne, ki so bili tehnično boljši. Poleg tega so tudi višinsko znatno prekašali Tržačane,

Gostje iz Bologne so že od vsega začetka prijeli vajeti igre v svoje roke in poleg tega so imeli precej olajšano delo, kajti domačini so popolnoma odpovedali, saj niti strelci in tudi Cavazzon, ki običajno precej realizira, ni mogel do točk. Skratka, šlo je vse narobe v domačem taboru. Le proti koncu so igralci Italsiderja reagirali in tudi nadoknadili precej točk, toda prepozno: nasprotniki so bili nedosegljivi.

BIANCOSARTI 79
LLOYD ADRIATICO 55

(Prvi polčas Biancosarti-Lloyd 35-22)

BIANCOSARTI. Cappelletti 6, Pessina, Nizza 8, Ferri 7, Brega 6, Binda 20, Carmelini 6, Ajtnik, Gnocchi 14, Plotegher 12. LLOYD ADRIATICO: Bianco 3, Poli 3, Fortunati 9, Bicci 9, Tarabocchia 6, Apostoli, Narder 11, Janusek, Cociani 1, Lonero 13.

Najmanj dva razreda razlike med peterkama Biancosartija in Lloyda. Tržačani niso mogli nikdar kljubovati premočnim domačinom, ki so poleg nekaj individualnosti pokazali tudi organizirano in taktično zrelo igro, kar seveda pogrešajo Tržačani. Tokrat pa je v vrstah Lloyda manjkal Schergat, ki je zaradi disciplinskega prekrška ostal doma. Moštvo je tako izgubilo svojega najboljšega režiserja in zaman je bilo požrtvovalno delo Fortunattija, Narderja in Lonera, ki so poskusili vse, da bi se prerinili skozi nepremagljivo nasprotno obrambo. Ne smemo namreč prezreti dejstva, da v vrstah Biancosartija nastopata dva bivša člana Simmenthala, in sicer Binda in Gnocchi.

Totocalcio

Bologna — Spal	(2:3)	2
Brescia — Inter	(2:0)	1
Cagliari — Juventus	(2:0)	1
Mantova — Atalanta	(1:0)	1
Milan — Sampdoria	(2:0)	1
Napoli — Fiorentina	(1:0)	1
Roma — Vicenza	(0:0)	X
Torino — Varese	(0:0)	X
Genoa — Livorno	(0:0)	X
Pisa — Verona	(3:1)	1
Reggina — Lazio	(2:1)	1
Siena — Spezia	(1:1)	X
Pescara — Nardò	(1:0)	1

KVOTE

13 — 17.108.000 lir
12 — 429.400 »

Gamma - Splügen Bräu 69:83 (37:36)

Goričani z obema točkama iz Vareseja

SPLÜGEN BRÄU: Medeot 11, Comelli 2, Ponton 16, Mauri 9, Krainer 22, Bosini 8, Polloniato, Del Ben 7, Michelini 2, Meneghel I 4.

GAMMA (VA): Tessarolo 1, Crugnola 6, Vacaro 24, Gergatti 8, Girardin 2, Santini 4, Veronesi 8, Rodà, 14, Boroni 2, Barbetta.

Z zmago v Varese je pokazala goriška peterka svojo pripravljenost in voljo, da se povrne v prvo ligo. Tekma je bila težka, saj je Gamma solidna ekipa, toda Splügen je pokazala, da zna zmagati tudi na tujih tleh.

Gamma je povedla v prvem polčasu, a Goričani so razliko zmanjšali na 1 točko (37-36). S tem rezultatom se je zaključil prvi polčas.

V drugem polčasu pa je goriška peterka povedla. Posebno učinkovit je bil protinapad in prav v tem so se odlikovali prav vsi goriški igralci. Pri protinapadu je prišlo tudi do neredov na igrišču. Tessarolo je grobo ustavil Maurija. Ta je reagiral na napako, reakcija je povzročila izključitev obeh igralcev iz igre. Gledalci so se pri tem razburili in hoteli navaliti na igrišče. Do tega pa ni prišlo, tako da se je tekma lahko mirno zaključila.

—amon—

TOTIP

1. —	1.	Basilicò	X
	2.	Telstar	2
2. —	1.	Ginepro	1
	2.	Fetonte	2
3. —	1.	Rosen-Alp	1
	2.	Fogher	1
4. —	1.	Peennarossa	X
	2.	Acasto	1
5. —	1.	Barracuda	1
	2.	Labadie	X
6. —	1.	Molinara	2
	2.	Esmi	X

KVOTE

12 — 743.232 lir
11 — 41.482 »
10 — 4.728 »

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

Julian Tuwim

Skoraj vse življenje sva jaz in Tuwim preživela v različnih svetovih, srečavala sva se redko, slučajno (prej so pravili — «kot ladje na morju», jaz pa bom rekel — kot potniki na hrupnem letališču, kjer zvočniki tulijo «Potniki naj izvolijo...»)

Toda jaz sem malokaterega ljubil tako nežno, praznoverno in nezavedno kot sem ljubil Juliana Tuwima...

Med prvim srečanjem me je presenetila njegova lepota. Takrat je bil star osemindvajset let. Res je, da je ostal lep vse življenje. Veliko materino znamenje na licu je dajalo nekaj tragičnega lepo zarisanemu obrazu. Tuwim se je smehljal otožno, skoraj nikoli kot krivec. Nagli gibi so se združevali z duhovno sramežljivostjo.

Pesnikom se ni treba dolgo zadrževati na zemlji. Mladi književniki so označevali Tuwima za «starca», čeprav še ni bil doživel niti šestdeset let.

Življenjske črte niso nalomljene samo na dlani. Nekateri književni modrijani so karali Tuwima: takrat in takrat ni doumel tega in tega, obrnil je glavo proč, odtujil se je, stekel naprej, oddaljil se je. Med drugo svetovno vojno je Tuwim pisal: «Politika ni moj poklic, funkcija je moje zavesti in temperamenta.» Seveda, njegova pot ni bila ravna kot glavna cesta, toda kdaj in kje pa so pesniki korakali po asfaltnih cestah? Tuwim je trpel v strahu pred prostranstvom — agorofobijo: težko mu je bilo prekoračiti velik trg. Toda prisiljen je bil prekoračiti puščave in ledine, preiti je moral iz ene epohe v drugo epoho.

Majakovski je pisal o njem kot o «nespokojnem in razburjenem» in, ko je opozarjal na njegova protislovja, jih je pripisoval življenjskim razmeram na Poljskem 1927. leta: «Njemu je bilo očitno všeč, da piše stvari kot je poema «Oblak v hlačah», toda na Poljskem je bilo težko shajati tudi z uradno poezijo — tu o Oblakih ne more biti niti besedice. Pa vendar je Majakovski napisal «Oblak v hlačah» v carski Rusiji, Tuwim pa je prevedel to poemo v reakcionarni Poljski. Če ni napisal «Oblaka v hlačah», je to samo zato, ker pesniki nikakor niso podobni drug drugemu.»

1939. leta je neki levi kritik trdil, da sta za Tuwima značilna «brezidejnost in beg pred življenjem.» Nekaj mesecev pred Tuwimovo smrtjo sem poslušal oddajo «Kongresa za svobodo in kulturno» (organizacije, ki jo podpirajo Američani). Komentator je govoril, da je Tuwim izdal Poljsko, se izneveril poeziji in izgubil zavest.

Ni mogoče razumeti človekove poti na podlagi enega samega njegovega koraka. Življenjsko pot je mogoče videti s planine, nikakor pa ne s hišnih vrat. Leta spreminjajo tako podobo države kot človeške misli, toda tisto najvažnejše prenaša pesnik skozi vse svoje ustvarjanje. Majakovski je pravilno označil Tuwima za «nemirnega in razburjenega». Takšen je ostal do svoje smrti: tako, kadar je šel v kavarno «Mala zamianska» s svojimi prijatelji «skamandriti» — Slonimskim, Iwaszkiewiczem, Leochonom (skupina pesnikov, ki je hotela obnoviti poljsko poezijo, si je privzela ime «Skamander»), — in kadar je prekinil zveze s številnimi, starimi prijatelji ter se odločil vrniti se v novo Poljsko, pa kadar je v rani mladosti preklinjal klasične kanone, iskal novo, se izmotaval, in kadar je tik pred smrtjo vzklikal: «Prepoln sem šablon, kot so vera, upanje, ljubezen do plemenitih ljudi in sovraštvo do podležev...»

Novembra 1950. leta je bil v Varšavi drugi kongres pristašev miru. Eden izmed zelo obveščenih in takrat zelo vplivnih ljudi mi je pokazal Tuwima, ki je skromno sedel v zadnjih vrstah dvorane in rekel: «Vidite, kaj pomeni prevzgoja. Pesnik nestalnih razpoloženj zdaj sodeluje v borbi za mir...» Nasmehnil sem se: spomnil sem se stare Tuwimove pesmi, zavoljo katere so ga zmerjali povsod in na vsakem mestu — Tuwim je pisal o nafti, krvi in pozival vojake, naj odvržejo puške. Vse to je bilo četrt stoletja pred prvim kongresom pristašev miru. Toda nekateri ljudje, ki se vozijo v avtomobilih, iz časov konjske vprege pa so si zapomnili samo podkev, imajo dolge roke in kratko pamet.

Marina Cvetajeva je pisala, da «sleherni pesnik živi v getu». Ti verzi so bili Tuwimu všeč in pogosto jih je ponavljal. Ko pa še ni imel trideset let je napisal pesem o tistih, ki gonijo pesnike v geto in o pesnikih, ki se v getu ne predajajo: «Ne, vi ne boste niti s službo niti s hvalo pokorili mojega svobodnega poklica pesnika. Gospod ne bo tega ozvezdja prišil na vaše plašče in epolete.»

Poljska ni bila vedno nežna do Tuwima, toda Poljsko je vedno ljubil. Bistvo poljskega patriotizma je organsko zvezan s tragično zgodovino o treh delitvah. Tega nikoli nisem pozabljal, ko sem poslušal Tuwimove ljubezenske izjave. (Seveda so bile začinjene s tisto stopnjo ironije, ki jo vsiljuje sramežljivost.) Tuwim je strastno ljubil svoj rodni Lodz, mesto, ki je najmanj ustvarjeno za občudovanje. 1928. leta sem bil v Varšavi, potem pa v Lodzu. Bral sem odlomke iz svojih knjig. Tuwim me je zaklinjal, naj ne pozabim v Lodzu pogledati Petrokovowske ulice, hotela Savoy, tovarn in beračev na Baluty. V Lodzu sem se nastanil v hotelu Savoy, videl tovarne, Baluty, ogromno letnišnico, videl sem književnike, delavce, žandarje, vojake, tovarnarja Poznanskega in ilegalne delavce. Tiste dni sem si zapisal: «Kratko ime Lodz» Kratki stavki: «Pet zabojev», «Trije vagoni», «Obrok gosje pečenke», «Zdravnik», «Policija», «Urad za pogrebe». Misli so še krajše: «Dolar stane osem zlotov», «Crknil bom», «Oskubli me bodo», «K vragu!» «Aretirati!». «Lepo mesto, prisrčno mesto!»... «V vsej Evropi ne boste našli niti takšne zlobe niti takšne volje po življenju niti takšne žalosti». Ko sem se srečal s Tuwimom, sem mu rekel: «Čudovito mesto!» Nasmehnil se je — zagotovo je videl tako prvi kot drugi Lodz: jaz sem bil tam samo teden dni, sam pa je v njem odrastel. Toda moč ljubezni tudi merimo s tem, kar lahko preobrazi. Šele pred kratkim sem prebral Tuwimove verze: «Naj drugi hvalijo Sorrento, Krim, kdor je lakomen na lepoto. Jaz pa sem iz Lodza. In njegov črni dim mi je bil ljub in sladak.» Tuwim je bil verjetno mnogo bolj zapleten, kot pa je bil videti književnim modrecem iz različnih samostanov, pa celo svojim prijateljem. Sicer pa bom o tem še govoril. Zdaj naj nadaljujem o njegovi ljubezni do Poljske.

1940. leta se je Tuwim nekako dokopal do Pariza. To je bila čudna zima, ali, kot so pravili Francozi — «čudna vojna». Ponoči je bilo mesto zatemnjeno, toda po restavracijah in kavarnah je bilo za zastrtimi okni svetlo in bučno — vojski so se zabavali. Na bojišču so borci trpeli za dologočasjem, v Parizu pa je policija delovala neutrudno: nihče natančno ni vedel, s kom se Francija bojuje — z Nemci ali komunisti. Okenska stekla so bila prekrita s čipkami, izrezanimi iz tenkih pol papirja — Parižani so si zavarovali steklo pred možnim bombardiranjem. Toda vse je bilo tiho, nevzdržno tiho in težko, da bi se kdorkoli spomnil, da se ne bodo čez nekaj mesecev na drobno razletela ne samo okna obzirne vratarice, temveč vsa Francija. Tiste zime sem bil pogosto bolan in sem malokoga videval. Številni prijatelji se niso hoteli srečati z menoj: nekdo se je bal, drugi se je spet jezil — prijateljstvo je prijateljstvo, politika pa politika. Vendar pa me je, nasprotno, Tuwim vendar našel. Mislil je samo na eno — na Poljsko in Pariz tiste zime mu je bil tuj. Najino prijateljstvo je zdržalo skušnjavo, objela sva se in razumela drug drugega.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANCIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: AD.T, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst